

La situació a Barcelona

COACCIONADORS DETINGUTS

Al capdavant del Paral·lel foren detinguts per la policia Agustí Cantin Miguel, de 34 anys, i Joan Querol Artigas, de 32, els quals, juntament amb altres que van fugir, amenaçaven uns obrers que anaven a treballar al moll.

EL MARQUES D'ESTELLA

Aquest matí, a l'hora de l'arribada de l'express de Madrid, anaren a l'estació comissions de militars i bastant de gent, pensant que arribaria el capità general.

El marqués d'Estella no ha arribat.

DIU EL GOVERNADOR INTERI

Preguntat el governador interí si sabia res de l'actitud dels patrons favorable a la declaració del locat, segons diu un diari, manifesta que no sabia res i que no ho creia, perquè els patrons amb els quals ha parlat li han dit que el tràfic es va intensificant de dia en dia i esperen que de mica en mica s'arribi a la normalitat.

AL MOLL

Avui ha augmentat el nombre d'obres que treballaven al moll.

Al del carbó es procedia a la descàrrega dels mateixos vapors del dia abans.

Per la ciutat havia augmentat sensiblement el nombre de carros i camions que treballaven.

DECLARACIONS

DEL SENYOR GARCIA OTERMIN

El cap de policia senyor Garcia Otermin es manifestava avui visiblement indignat per aquesta versió que corre entre el públic i recollida per alguns diaris, segons la qual la policia mostra una censurable passivitat en la persecució i detenció dels que cometien atemptats, i per regla general, fugen sense ésser molestats.

Diu el senyor Garcia Otermin que el testimoni dels agents que han mort en actes de servei, el de l'agent agredit a tres al carrer de Brissot, quan escoltava un sospitós, la conducta dels guardies civils i de seguretat que perseguiren amb exposició de la vida un dels autors de l'assassinat del senyor Albiñana (A. C. S.), demostra que no hi ha passivitat de cap mena i que els agents de l'autoritat no escatimen sacrificis en el compliment de llur deure.

Respecte a la protecció que es dona a persones significades per llurs idees «avancades», diu el cap de policia que es dona protecció a tothom qui en demana, quan hi ha la convicció que la petició és fonamentada, sigui qui sigui i pensi com pensi.

Més concretament, en l'actualitat la policia custodia tres individus del Sindicat Unió i del Lliure, sense comptar la protecció d'altres persones de totes significacions.

«La policia», afegí mentre jo la mirava, usaré solament els procediments legals. Si aquests són insuficients, la culpa no és de la policia, però repetixo que aquesta mai sortirà de la legalitat.

L'ACTITUD DELS VAGUISTES

Diu «Solidaridad Obrera»:

AVISO URGENTE.—Reunida la organizació obrera, acuerda que los obreros todos se nieguen a realizar ningun trabajo en el que deban emplearse materiales transportados sin autorización del Sindicato del Transporte, sean por civiles o por militares.

Quedan exceptuados de este acuerdo los panaderos i algunos otros servicios públicos.

Que todos los obreros cumplan y hagan cumplir los acuerdos tomados.

Por delegación de todos los Sindicatos.—El Comité de la Federación Local.

i afegí en altre lloc del diari:

«El Comité de huelga protesta igualmente contra el empleo de los soldados como esquirols, pues no es concebible que en tiempo de normalidad los soldados puedan ser utilizados para sustituir trabajadores en huelga. Sean voluntarios u obligados es una arbitrariedad inenarrable el que sean empleados no ya para custodiar, sino para cargar o descargar mercancías, por cuenta de particulares.»

Como tenemos, aunque indoctos en leyes, la convicción de que este empleo abusivo de la tropa es una de las tantas injusticias en contra nuestra, de continuar así, la organización del Transporte se verá obligada a tomar otras medidas encaminadas a conducir la huelga al triunfo rápido, sin reparar en las consecuencias que tengan, pues cuando se coartan en contra de los obreros todos los poderes manejando el arma de la arbitrariedad, entonces todo es moral, correcto, digno y justificable.»

zados para sustituir trabajadores en huelga. Sean voluntarios u obligados es una arbitrariedad inenarrable el que sean empleados no ya para custodiar, sino para cargar o descargar mercancías, por cuenta de particulares.

Como tenemos, aunque indoctos en leyes, la convicción de que este empleo abusivo de la tropa es una de las tantas injusticias en contra nuestra, de continuar así, la organización del Transporte se verá obligada a tomar otras medidas encaminadas a conducir la huelga al triunfo rápido, sin reparar en las consecuencias que tengan, pues cuando se coartan en contra de los obreros todos los poderes manejando el arma de la arbitrariedad, entonces todo es moral, correcto, digno y justificable.»

EL SERVEI DE RECOLLIDA D'ESCOMBRARIES DE LA MANCOMUNITAT

Havent estat complert el servei de neteja de la bressa antiga acumulada amb motiu de la vaga de transports i fent-se ja el servei de recollida de la nova amb relativa normalitat, d'acord amb l'Ajuntament de Barcelona, avui cessa el servei que han vingut prestant les brigades Sanitàries de la Mancomunitat des del dia primer de mes.

El nombre aproximat de metres cúbics que s'han refusat dels carrers representa la xifra de 8.500, que fan un promedi diari de 400, que han estat llançats al mar.

El servei s'ha fet amb camions de gros tonelatge, essent el promedi diari dels que han treballat, el de 25. També diàriament han prestat servei 15 carros volquetes.

COTXE ATRACAT

A un quart de dues de la matina, fou detingut un carruatge per una colla de ladres al carrer del Marqués del Duero, davant l'antic portal de Santa Madrona.

Dos senyors, en una «victoria», es veieren sobtadament voltats per set o vuit subjectes que els apuntaven les pistoles.

Tres s'agafaren a la brida del cavall, dos tenien immòbil el cotxe, amenaçant-lo amb matar-lo, i els altres, als estrep, manaven als senyors de donar-los de seguida tot el diner que portaven. Sota els canots de les pistoles donaren els senyors carteres, rellores i algunes joies. El cotxe era del servei d'un casino.

Els ladres s'escamparen en la foscor.

AMENACES

Per la guàrdia civil foren detinguts Joaquim Querol Artigas i Agustí Cantin Miguel, acusats d'haver amenaçat de mort tres obrers perquè treballaven en el moll en la descàrrega de carbó.

ATACAMENT EN AUTOMOBIL

Un particular ha denunciat que va entaular coneixença amb uns individus, els quals el van convidar a fer una passejada en automòbil.

Pel camí li van encetar pistoles i el van obligar a donar tot el que duia, que eren unes 100 pessetes.

Arribant a la plaça de Catalunya, el van treure amb una empenya de l'auto i aquest va fugir a tota velocitat.

GRATIFICACIO

El cap del sotmetent del districte IV ha rebut 200 pessetes per a ésser repartides per parts iguals entre el sotmetent d'aquest districte IV i el guardià civil que amb risc de llur pròpia vida agafaren l'assassí del senyor Albiñana.

PER LA FAMILIA DEL NOI MEDIAYILLA

	Ptas.
Suma anterior...	1.389'55
A...	5'00
Total...	1.394'55

EL QUE DIUEN ELS BANCOS

En reunió celebrada ahir per tots els Bancs i Banquers de Barcelona

s'acordà que, en atenció a les circumstàncies actuals, es recomani amb caràcter general als lliuradors i acceptants de lletres pagadores en aquesta plaça, la domiciliació d'aquestes per al pagament en algun establiment bancari.

L'ATENEU AUTONOMISTA DEL DISTRICTE VI A EN JOAQUIM ALBIÑANA

En reunió de junta Directiva tinguda per l'Ateneu Autonomista del districte VI, de la qual junta era vocal i membre de la seva Comissió d'Acció Política el malagrunyat patriota En Joaquim Albiñana i Folch, ex-regidor també pel mateix districte, s'acordà expressar el seu sentiment pel barbar atemptat.

Acordà, al mateix temps, fer dir misses per la seva ànima en un dels temples de la demarcació.

L'Ateneu assistirà a l'enterrament d'En Joaquim Albiñana i recomana a tots els socis d'ésser al local social, Enric Granados, 32, a dos quarts de quatre de la tarda de demà, dissabte, per anar en corporació al luctuós acte.

«CATALUNYA SOCIAL»

El núm. 113, data del 23 de juny, publica el següent sumari:

«La ciutat martir Barcelona, alça el cap amb orgull (Editorial). — El que passa. — Diada de la Bona Premsa. — L'Ateneu de Madrid. — El fracàs d'un sistema, per Josep M. Comas i Roca. — Mesures d'excepció, per Verax. — Del moment. Responsabilitats exigibles, per S. — Per la salut pública. La vacunació antitífica, II, pel doctor F. Gallart Monés. — La crisi de l'Habitació. La conferència de l'edificació, per Juli Vila. — A una pregunta innocent, una resposta culpable. La pena del desertor (sobre la «sanació» dels «esquirols» a les vagues), per R. Rucabado. — L'audàcia dels malfactors. — D'ací i d'allà. — Noticiari. — Gravet: El pistolero (dibuix).

TANCAMENT DE PORTES PER A DEMA

A iniciativa de diferents entitats i de diversos grups de veïns, s'ha estès entre els industrials i comerciants l'acord de tancar demà tots els establiments a l'hora de l'enterrament de les víctimes dels darrers atemptats, com a protesta general de la ciutat adolorida per aquest mal acabat vesament de sang.

LA VIGILANCIA ALS BANCOS

Dues d'avui, a cada casa de banca hi haurà una parella de la guàrdia civil, perquè tingui cura de la vigilància.

EL SINDICAT DE LA CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT

Aquest Sindicat ha publicat la nota següent:

«Assabentat aquest Sindicat de la tasca desmoralitzadora que porten a cap alguns subjectes en perjudici dels legítims interessos dels treballadors, s'adverteix a tots els empleats i obrers que no deixin sorprendre la seva bona fe i s'abstinguin de posar llur signatura en cap document mal intencionat o tendenciosos.

En cas d'ésser coaccionats en algun sentit, avisin immediatament al Comitè del Sindicat o al de la Corporació General de Treballadors.»

AUTOPSIA

Els metges forenses doctors Bravo i Trias, practicaren l'autopsia al cadàver d'Artur Rojas, que fou assassinat dimarts al carrer d'Avellà.

Segons el dictamen facultatiu, la mort fou ocasionada per la molta hemorràgia interna que li produïren les ferides que sofí.

AL CAMP DE LA BOTA

La bomba Orsini llençada pel fugitiu a l'escala de la casa 43 del carrer de Casp, fou portada a la delegació pel guardià González i d'allí traslladada al camp de la Bota en el carro blindat.

CAVALLS MORTS

Segons nota de la policia, el cavall que tirava d'un carro carregat

En Cèsar A. Torras és mort

Aquesta trista nova ens ha causat un gran dol, perquè ens assenyalava la desaparició d'una de les personalitats més notables del moviment catalanista, dintre el sector de l'excursionisme.

El nom d'En Cèsar August Torras evoca gran part de la història de l'excursionisme català contemporani que entenem ha estat un dels sentiments més fermes en la formació de patriotes amants de llur terra.

Tots, o gran part dels catalanistes primitius eren ardits excursionistes.

Al costat dels noms dels fundadors i conreadors de l'excursionisme, En Josep Fiter Ingles, l'Eudald Canibell, En Ramon Arabia Solanas, l'Eduard Tamaro, En Francesc de S. Maspons i Labrés, l'Artur Ossona, En Lluís Marian Vidal, figures cabdals de l'excursionisme català contemporani, hi havem de posar el d'En Cèsar August Torras.

En Torras tenia un temperament excursionista. En la seva joventut era incansable i atrevit, entusiasta admirador de la naturalesa i de les grandesses de la nostra patria; les resseguia com un fervorós devot, i no hi ha recó de la terra catalana, especialment de les comarques pirenenques i tota la Catalunya vella, on ell no hagués estat i on no hagués guiat els seus companys. Ell va pujar diverses vegades als cims del Canigó, Puigmal, Pedra-forca i Pica d'Estats, als cims sobirans de Catalunya.

Fundada l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques per En Josep Fiter Ingles, en 1876, En Torras va associar-s'hi pocs anys després, i en 1888 assolí la presidència.

En esdevenir-se la divisió dels excursionistes (ja ve de lluny la malura de les incompatibilitats, de les baralles i de les divisions), i formar-se la nova Associació Catalana d'Excursions, de la qual era l'ànima En Ramon Arabia i Solanas, En Torras va romandre a l'antiga Associació.

I passà el que passa sempre, quan s'esdevenen divisions que no tenen fonament ni raó d'ésser. Al començ, l'amor propi esperona els uns i els altres, i hi havia com un cos de competència a fer excursions i vetllades; però, a mesura que passava el temps, esdevenia una lassitud en els uns i els altres, que amenaçava amb acabar amb l'excursionisme corporatiu.

Afortunadament, alguns patriotes, i al davant En Francesc de S. Maspons i Labrés, es va emprendre la patriòtica tasca de refundre en una les despulles de les dues associacions, celebrant-se en 1891 l'assemblea de constitució i fundació de l'actual Centre Excursionista de Catalunya.

Començà aleshores una nova etapa d'activitats, de la qual estigué temporalment allunyat En Torras, però el seu patriotisme i l'afició excursionista el va atraure novament i en 1895 ja fou elegit novament vocal, i en fou fins el 1900.

En Torras tenia la seva residència d'estiu a Camprodon, i així va portar-lo a resseguir en atrevides i profitoses excursions per tota la serralada pirenenca, des del Puigmal fins al Cap Cervera. En les seves excursions, En Torras no estava sols en estat contemplatiu, sinó que enriquia constantment el seu carnet d'observacions guies de diferents comarques, marqués catalanes, posant la primera pedra d'aquesta bibliografia excursionista que avui gaudim. En morir, en 1901, l'Ossona, En Torras es proposà seguir i millorar aquella

obra, i va publicar en 1902 el notable volum «Pireneu Català», Guia itinerari de l'excursionista a Camprodon, amb 150 itineraris de les comarques de Camprodon, Vall de Ribes, Vall de Llerca, Vallespir, Muntanyes del Canigó, Conflent, Ripollès, Alt Llobregat i vessants superiors de l'esquerra del riu Fluvià.

Després de la publicació d'aquesta guia, el Centre Excursionista va premiar-lo, concedint-li la seva presidència, des de la qual va treballar incessantment.

Aleshores fou quan el Centre Excursionista, deixant aquell local que semblava un niu d'orenetes, penjat al costat dels capitells de les columnes del temple romà del carrer del Paradís, gaudí del nou estatge que actualment ocupa, gràcies a la munificència del comte de la Vall de Canet i del seu gendre, En Ricard de Capmany, entusiasta de l'art i de l'excursionisme.

En esgotar-se la primera edició de «Pireneu Català», que té més de 600 planes, En Torras va comprendre que no era pràctic per a portar-lo en les excursions, i en haver de reimprimir-lo, el va dividir en diversos volums, que va anar publicant, després d'una acurada revisió i millora, produïda de nous estudis i observacions.

Així veiem com en 1905 publica el volum «El Bergadá» (Valls Altes del Llobregat); en 1910, «Comarca d'Olot» (Valls superiors r. Fluvià); en 1914, «Vall de Ribes» (Valls del Fresc); en 1918, «La Torca» i també el volum «Camprodon», i en 1919, el volum «Vallespir, Conflent, Canigó i Alberes».

En Torras va seguir ocupant la presidència del Centre durant molts anys, contribuint poderosament a l'activitat amb què ha treballat la dita corporació. Contribuí també a la celebració de les Assemblees excursionistes de Manresa i de Lleyda.

En les eleccions municipals de juny de 1909, la Lliga Regionalista va posar-lo en candidatura, i no va triomfar.

Darrerament fou elegit president honorari, però no per això deixà de fer excursions i d'escriure nous treballs excursionistes que llegia en les vetllades del Centre Excursionista i d'altres corporacions filloles que ell havia estimulat a fundar, no sols a Barcelona, sinó també en altres ciutats de Catalunya.

Ara, darrerament, com si hi hagués el presentiment que anàvem a perdre'l, per a sempre, aqueixes associacions li anaven dedicant, una darrera l'altra, sessions-homenatge, honorant així en vida la profitosa tasca que havia realitzat.

Avui ens arriba la trista nova de la seva mort. Es un dol més que sentim per la pèrdua d'una personalitat de valia en l'actual moviment de la renaixença catalana. Que Déu li doni la santa Glòria que es mereix el nostre amic i company en nombroses excursions per la nostra terra. — P. E. I. R.

Ens comunica el Centre Excursionista de Catalunya que, en senyal de dol per la mort del seu president En Cèsar August Torras, queda suspesa fins a nou avís la Junta general que s'havia de celebrar aquesta nit per la reelecció de càrrecs.

El Centre Excursionista de Catalunya invita tots els seus socis a rebre un homenatge pòstum al que fou tant anys el seu president, assistint a l'enterrament, l'hora del qual s'avisarà oportunament per la premsa.

que es dedica al transport de carbó. Ahir, a un quart de deu de la nit, uns homes descarregaven un carro de caixes d'ous a una polleria que hi ha al número 14 del carrer de l'Autonomia, a Sans.

Tot d'una van passar tres individus i van disparar contra el cavall, matant-lo.

Els agressors van desaparèixer.

EL SENYOR

Don Joaquim Albiñana i Folch

Membre de la molt il·lustre Junta d'Obra de la parròquia de Ntra. Sra. de Betlem i Congregant de la Purificació de Ntra. Sra. i Sant Francesc de Borja ha mort havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

El Rvnd. Ecnòm, la Molt Il·lustre Junta d'Obra i la Clerecia de la dita parròquia, els seus afligits vidua D.ª Clemència Damians i Camps, filles Mercè, Josefina i Montserrat, pares D. Frederic i D.ª Joaquina, germana D.ª Maria de les Neus, mare política D.ª Clemència Camps vidua de Damians, germans polítics D. Lluís Argemí, D. Vicens Damians, don Josep Font, D.ª Carme Batlle i D.ª Maria Teresa Damians, nebots, oncles, ties, cosins, família tota i les raons socials *Industries Químiques Albiñana-Argemí, S. A., Minas del Priorato, S. A., i Hijo de A. Damians*, en assabentar de tan dolorosa pèrdua els amics i coneguts, els preguen que se serveixin concórrer a la casa mortuòria, Mallorca, 216, demà, dissabte, a les quatre de la tarda, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Ntra. Senyora de Betlem i d'allí al Cementiri Nou.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Excm. i Il·lm. Sr. Bisbe d'aquesta diòcesi s'ha dignat concedir les indulgències en la forma acostumada.

EN LLIBERTAT

Per no resultar cap càrrec en contra seu, ha estat posat en llibertat Wenceslau Giron Bueno, que fou detingut per una parella de la guàrdia civil amb motiu de l'atracament que fou objecte Enric Gao al carrer de Vilarroel.

NO HI HA SOLUCIO DE CONCORDIA

El governador interí senyor Vera, va manifestar ahir a la nit, que havia iniciat algunes gestions per veure si es trobava una solució a la vaga de transports i que els primers treballs d'exploració li havien donat alguna esperança, però havent tingut una entrevista amb elements patronals, s'ha convençut que el conflicte es pot resoldre de qualsevol altra manera que per una solució de concòrdia. Per consegüent, les gestions realitzades han resultat inútils.

ELS FABRICANTS DE PRODUCTES QUÍMICS

L'Agrupació de Fabricants de Productes Químics de Catalunya, ha cursat amb data d'ahir, el següent telegrama de protesta:

«President Consell de Ministres. — Madrid. — Profundament indignats pel vi assassinat del nostre company Albiñana volem que arribi fins altes Govers, on es diu que no té raó de ser, la veta protesta del patró naixge humilitat, escarai i indefens. Sabem esterilitat de nostre gest alrai, però volem subratllar la coincidència tantes voltes repetida de veure cops carers nostra ciutat de sang industrial quan encara voleien per l'ambient paraules d'odi que un diputat pogué pronunciar perquè no hi ha guai qui en compliment dels més elementals deures que la prudència al governant imposa, s'atrevis a cloure els llavis amb el desmentiment que tanta infàmia mereix. L'excoació al qum quan no és reprimida, produeix aquests dolers, que vulgui Déu que mai s'escaigui fins aquells que avui l'escòien impassibles com si tinguessin espionades les fibres més íntimes de la seva sensibilitat.

President, Agrupació Fabricants Productes Químics de Catalunya, Jordi. Foré.

LA DESCARREGA

DE CARBO MINERAL

Ahir es treballa en la descarrega dels vapors «Joan Abriskqueta», «Margari», «El Condado», «Juan Maragall», «Dilluns» i «Ryvardeen».

Generalitat

EL CONSELL PERMANENT

Despatx de les Seccions en la reunió del Consell permanent dels dies 26 i 27 de juny de 1935:

Carreres, camins i ponts

Continuació dels treballs en les obres que es realitzen per administració.

Aprovació del projecte de camí veïnal de Gandesa a Prat de Compte.

Política Social

Designació del senyor conseller de Política Social, En Jaume de Ribes, per a la presidència del Consell de Govern de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya; i dels senyors En Ramon Noguer i Comel, En Jaume Estapé i Pa-

Torpede

Turisme 7 places

Xassis

per a omnibus

MARCA

Remesa a l'acte

LANCIA

amb massissos o amb neumàtics

CAMIONS **LIBERTY - U. S. A.** 516 tones, amb volqueta o sense

Stock complet de peces de recanvi

A. ANTICH - Provença, 110-114 - Telèfon 517 H.

Omnibus

De 16/22 passatgers

Camionetes

De 2 tones

NOUS

Remesa a l'acte

ges, En Joan Bosch i Roig i En Frederic Blanco i Trias, per a formar part del Consell de Govern de la Mutualitat esmentada.

Beneficència

Organització dels actes que s'han de celebrar a Lleyda diumenge vinent, amb motiu de la col·locació de la primera pedra de l'Hospital que la Mancomunitat té acordat construir en aquella ciutat.

Campanya antipalúdica realitzada pels dispensaris del Servei de Sanitat de la Mancomunitat a Almacelles i a Amposta-Aldea.

Cultura

Memòries dels treballs realitzats per la Secció Històrica Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans i pel Museu Arqueològic, Artístic i Episcopal de Vich, durant l'exercici de 1932-33.

Agricultura

Treballs de les Seccions de Viticultura i Enologia, Acció Social, Agrària, Terra Campa, Laboratori de Patologia Vegetal, Arbres Fructífers, Laboratori d'Anàlisi i Direcció.

Subvençió al professor de Zoologia de l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat per a fer estudis en el Laboratori de Zoologia i Entomologia agrària de Portici.

Informació relativa al concurs anual de Bellpuig.

Es va donar per assabentat el Consell de les informacions del director dels Serveis tècnics d'Agricultura, detallant la campanya realitzada contra la llagosta. Amb tals informacions, comprovades pels telegrams d'agraïment del Consell de Foment i

de l'Associació d'Agricultors i Ramaders d'Olesa, es va declarar satisfet dels treballs realitzats pel cap de Terra Campa, En Josep M. Soler i Coll, per l'ajudant de Mecànica aplicada N. Albert Danec, pel mecànic de l'Institut de Mecànica aplicada N. Agustí Benavent, i pel mossò del Laboratori En Salvador Benet, sota l'entesa direcció del director dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat.

ELS CUPONS DE L'EMPRESTIT

Per disposició del senyor President, els tenedors de les obligacions dels emprèstis de la Mancomunitat de Catalunya i de la Diputació de Barcelona, podran presentar els cupons de les línies de llur pertinença per al cobrament dels interessos del trimestre que vencerà el dia 30 de juny de l'actual, a les oficines d'Intervenció de la Mancomunitat (Negociat del Deute), tots els dies feiners, des del dia 2 del vinent juliol, de deu a dotze del matí.

Els que pertanyin a les obligacions de l'emprèstis de la Caixa de Crèdit Comunal del mateix vinentment seran pagats des de l'esmentat dia, a les oficines de la Banca Arnús, Plaça de Catalunya.

SIGNATURA D'UNES ESCRITURES

En el despatx de la Generalitat va signar dimecres passat, el senyor President, les següents escriptures d'adjudicació d'obres:

Pont sobre el Fluvià, en el camí de Sant Pere Pescador a Ammeniera, autoritzada pel notari En Trinitat Mar-

MOSAICS E. ESCOFET & C^{ia}
Ronda Universitat, 20

torrell, a favor del contractista Enginyeria i Construccions.

Proveïment de pedra pel camí d'Olost a Sant Quirze de Besora, autoritzada pel notari En Manuel Borràs del Palau i a favor del contractista Adolf Guarro.

Proveïment de pedra per a l'aferrat del camí de Vacarisses al d'Olesa, autoritzada pel Notari En Valentí Marín, a favor del contractista Adolf Canro.

VISITES

Han visitat el senyor President en el seu despatx de la Generalitat:

En Riu Vendrell, diputat.

En Josep Canudas; el diputat a Cortes, senyor Miracle; els senyors Ernest Cruzet, Tomàs Aymat; els doctors Riera i Riquelme; el diputat senyor Pich i Pon; els senyors doctors Bellido i Carrasco i Formiguera; els diputats senyors de Ribes, Guanyabens, Bassols i Bofill i Matas, En Jaume Massó i Torrens; el procurador senyor Cabanyas; el director dels Museus En Joaquim Folch i Torres.

L'homenatge al doctor Agell

L'homenatge que els professors de l'Escola de Química Aplicada havia d'ofertir demà al Dr. Agell, ha estat ajornat fins dimarts vinent, com a conseqüència de l'assassinat del senyor Albiñana i a preu de l'homenatge, que vol retre aquesta prova de respecte a la memòria del seu ben-volgut i pleat amic.

Sardanes

Demà, a les deu del vespre, hi haurà una audició de sardanes, organitzada pel Foment de la Sardana de Barcelona, a la plaça de Catalunya.

Aquesta audició és a càrrec de la cobla Barcino.

Demà, a les deu de la vetlla, amb motiu de la revetlla de Sant Joan, tindrà lloc al Centre Moral del Poble Nou (Passatge del Triomf, 53) un extraordinari festival sardanístic, el qual serà executat per la renomada cobla «Barcelona».

El programa constarà de sis escollires sardanes per a dansar, i la sardana de concert «Davant la Verge», del mestre Morena, la qual serà desgranada per la cobla a la sala-cafè, abans de començar l'audició.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EL COMTE DE LA MORTERA I EL SUPPLICATORI BERENGUER

Don Gabriel Maura publica a l'A B C unes quantilles en les quals explica les raons que li impediran votar la concessió del suplicatori per a processar el general Berenguer, si en votar-se estigués present al Senat.

Com que s'ha d'allunyar de Madrid, per motius obligats, vol que no quedi en silenci la seva opinió.

Diu que amb aquest suplicatori es vol realitzar una maniobra política, puix el Suprem sols cita, per apolar la seva petició, l'article 275 del Codi de Justícia militar, el qual parla de negligència en l'oficial, i aquest cas de cap manera es pot aplicar al general en cap; és a dir, que a Berenguer se'l processa per delictes que no es defineixen en les lleis.

Però hi ha un altre indicatiu, — afegeix — més vehement encara, tant que quasi constitueix prova plena.

Quan s'obri l'anunciat procés per a depurar les responsabilitats del desastre, el general Berenguer figurarà necessàriament entre els processats. A quin fi respon, doncs, el seu processament d'ara davant un tribunal que de cap manera podrà jutjar els altres pressumptes reus, segons declaració dels actuals ministres en el famós debat sobre l'expedient Picasso?

Per què aquesta irritant diferència de tracte entre militars i homes civils?

El sacrifici d'una sola víctima expiatòria perquè el Govern actual declarés complert el seu programa, i obtingués el manament de la nació, és, en la meua consciència, la notoria iniquitat que obliga a denegar el suplicatori, i per això, si estigués present a la Cambra, votaria sense dubtar contra el dictamen.

JUDICIS CONTRADICTORIS

El ministeri de la Guerra s'ha disposat que s'obri judici contradictori per a jutjar els mèrits que hagi pogut contraure el tinent coronel d'infanteria, cap del Terc, senyor Valenzuela, en el combat de Tizzi Azza, el dia 5 del corrent, en el qual resultà mort al davant de les seves tropes.

S'ha nomenat jutge instructor al coronel del regiment de Cerinyola, don Angel Morales Reinoso.

També s'ha ordenat l'obertura de judici contradictori per a jutjar els mèrits que hagin pogut contraure les forces del Terc estranger en el mateix combat, nomenant jutge instructor al coronel d'artilleria don Artur Cisneros.

SENAT

Madrid, 21, 9'15 nit.

Diversos senadors s'adhereixen en pro o en contra de la votació d'ahir de la contesta al Missatge de la Corona.

Es posa a discussió el suplicatori per a processar el general Berenguer.

Es llegeix la proposició del senyor Tormo, de no hi ha lloc a deliberar. El senyor TORMO defensa la proposició, dient que es limita a reproduir els arguments que ja exposa en els primers dies de desembre últim, raonant aquells més detalladament.

Reconeix que la seva acció en el problema que es debat és únicament dilatori.

El no s'oposa a què es concedeixi el suplicatori; però ha d'afirmar que juntament amb la responsabilitat del general Berenguer n'hi ha d'altres. En aquestes responsabilitats cal distingir si el general Berenguer actua en aquest fets com a senador o com a militar.

El Senat ha de tenir en compte en tractar d'aquest suplicatori que actua sempre com a Cambra de justícia, i per tant ha d'entendre com a tal tribunal de justícia en aquest assumpte de les responsabilitats.

Entén que a la petició de suplicatori que es fa, no es pot ni dir que el ni dir que no, perquè cal determinar abans la competència del tribunal que el reclama.

La qüestió que es debat no és política, i a judici seu el veritable tribunal competent és el Senat, el qual ha d'atendre a les prescripcions de la llei de 1849.

El Govern, en donar pas a la con-

cessió del suplicatori, es troba en una situació completament il·lògica, desconexant els privilegis del Senat.

El marquès de SANTAMARIA, president de la Comissió, li contesta, defensant el dictamen.

Manifesta que no es pot supeditar l'actuació dels tribunals competents a què el Congrés acusi o deixi d'acusar.

Accedint a ço que pretén el senyor Tormo, es diria implícitament al més alt tribunal de l'Exèrcit que no es col·loquen la seva petició de suplicatori.

Termina demanant al senyor Tormo que retiri la seva proposició. El senyor TORMO rectifica, insistint que el suplicatori no ha d'ésser concedit, i es dol que en aquesta qüestió resti mut el Govern.

El ministre del TREBALL. — El Govern parlarà a son degut temps.

El senyor TORMO diu que amb l'aprovació de la seva proposició no es ressent poc ni molt el prestigi del Senat.

El marquès de VILLAVICIOSA. — Això és un «capitulum diminutivum» de l'Alta Cambra (Rialles).

El senyor TORMO afirma que el Tribunal competent per a entendre en aquesta qüestió és únicament el Senat i en concedir el suplicatori fa cas omís d'una de les seves més altes atribucions.

Novament requereix l'opinió del Govern.

El ministre del TREBALL insisteix que el Govern parlarà quan ho cregui convenient.

El senyor TORMO. — Està bé; però enten que ell no ha estat contestat ni per la Comissió ni pel Ministre, i estant cansat demana que se li reservi la paraula per a demà.

El PRESIDENT crida l'atenció al Senat i al senyor Tormo sobre la impropietat que l'opinió entengui que al començament d'aquest debat un senador intervé amb propòsits obstruccionistes.

En diversos costats de la Cambra. — No, no.

El marquès de SANTAMARIA nega que en defensar el dictamen ho faci atenent instigacions d'una part d'opinió que qualifica de malsana.

El senyor TORMO prega al President que suspengui el debat, cosa que no presenta dificultat si s'atenen les pràctiques seguides en aquesta Cambra.

El PRESIDENT no hi accedeix i només li permet que continuï el seu discurs.

El senyor TORMO continua dient que accedir al suplicatori seria tallar el nus de les responsabilitats.

Estic cansat i novament prego la suspensió del debat.

El PRESIDENT. — Sentint-ho molt, no puc accedir a la demanda de S. S.

El senyor SANCHEZ DE TOCA intervé per a recordar l'arribada a la Cambra de la petició del suplicatori essent el President del Senat.

Reconegué que es tractava d'un cas particularíssim i que el suplicatori està a punt de córrer un gran perill, sobretot per als punistes.

Diu que la Comissió ha de tenir la més extensa representació de la Cambra, no sols de les minories, sinó fins del Govern.

Aquest suplicatori té molt a entendre i no pot ésser concedit a la deriva.

Es mostra conforme amb el senyor Tormo en què aquesta qüestió ho és de jurisdicció i seria sentar un precedent funest.

El ministre del TREBALL diu que la situació del Govern és difícil i si es produeix la votació el Govern es reservaria la seva intervenció.

El senyor SANCHEZ DE TOCA opina que la proposició hagué de presentar-se com a incidental i durant el curs del debat.

El senyor TORMO. — Demano que se'm reservi la paraula per a demà ja que en no contestarme ni el ministre ni la comissió, quedo en una situació especialíssima.

L'ajornament del debat podria servir perquè el Govern estudies la qüestió amb tot deteniment.

El ministre del TREBALL. — Atenent aquests reiterats requeriments, vaig a exposar el criteri del Govern, que no pot estar absent d'aquest debat.

Analitza la situació en què es troba-

ria el general Berenguer si no tingués la investidura de senador. És evident que hauria caigut dintre la jurisdicció del Consell Suprem de Guerra i Marina.

El general LUQUE. — No és cert. Per això seria necessària una ordre del Govern.

El ministre del TREBALL. — L'article cinquè del Codi de Justícia Militar defensa la meua hipòtesi.

Alguns senadors. — No, no. (Rumors, veus i cops de campaneta. L'escàndol és sense precedents i la campaneta presidencial no aconsegueix acabar-lo en llarga estona).

Continua dient el ministre del Treball que si s'aprova la proposició, el suplicatori quedaria ajornat indefinidament.

Veus. — No, no. (Cops de campaneta).

Acaba el ministre cridant l'atenció del Senat sobre la situació en què quedaria davant la opinió si denegues la concessió del suplicatori. Mentre el Suprem de Guerra i Marina ha vingut jutjant i condemnant els caps i oficials que delinquiren ha tingut l'acció expedita i en el moment que es demana un suplicatori per a entendre el que podria haver-hi de responsabilitat per al general en cap de l'exèrcit, aleshores el Senat s'interposa a l'acció de la justícia, restant prestigi al més alt tribunal militar.

Es suspèn el debat i s'aixeca la sessió a les 7'50.

CONGRÉS

El ministre de GRACIA I JUSTÍCIA contesta expressant els seus propòsits favorables a la presentació d'un projecte de llei per a resoldre el problema dels «foros», però com que és obra del Consell de ministres, no pot avançar dada ni el seu contingut.

El senyor ARROYO sol·licita que es compleixi la llei de pressupostos i es nomenin dos nous magistrats a l'Audiència de Tenerife.

El ministre de GRACIA I JUSTÍCIA diu que quan el Consell d'Estat contesti a la consulta que se li ha donat, procurarà complaure'l.

El senyor GUERRA DEL RIO reproduceix una petició que ja formula en les Corts anteriors perquè es tregui del manicomí de Les Palmes el professor uruguai senyor Sanz, que porta quatre anys perseguit per les autoritats espanyoles.

Després denuncia que a La Güera, colònia espanyola, propera a Cap Jubi, hi ha tenebres i incomunicats cinc o sis subdits balcanics, sense que se sàpiga que hagin comès cap delictes. Demana llur alliberament.

El ministre de la GOVERNACIÓ contesta que no està assabentat de cap de les dues coses, que no han passat en son temps, i promet informar-se bé per a contestar satisfactoriament.

El senyor GUERRA DEL RIO rectifica.

Es lamenta que per una queixa del Govern espanyol hagi estat traslladat el consol uruguai de Les Palmes, només perquè l'orador va llegir una carta d'aquell en la qual demanava que s'alliberés el dit professor.

El senyor DE LOS RIOS demana que es doti les Comissions permanents del Congrés de mitges tècnics i materials perquè tinguin eficàcia en la seva tasca.

Protesta contra la recollida de la novella «La máscara heròica», de Blasco Fontbona, i contra el propòsit de l'alcalde de Madrid de prohibir al Teatre Espanyol l'estrena d'una obra del senyor Unamuno.

El ministre de la GOVERNACIÓ i el PRESIDENT DE LA CAMBRA li contesten breument.

El ministre de la GOVERNACIÓ contestant a l'aprec de l'altre dia del senyor Lerroux, diu que no pot portar a la Cambra l'expedient relatiu a la declaració de prodigalitat de l'infant don Antoni d'Orleans.

Madrid, 21, 9'15 nit.

El senyor LLANEZA explica una interpellació per a demanar que s'introdueixin aviat modificacions a la llei d'Accidents del Treball i a la Legislació minaire.

Pronuncia un extens discurs, ple de dades estadístiques, cites de textos legals, estrangers, etc., etc., per arribar a la conclusió de que mentre ve el Codi Minaire, es digne un Reial decret establint els delegats obrers a

les mines.

El ministre de FOMENT li contesta, expressant els bons desigs del Govern.

Se suspèn aquest debat, que passarà a l'ordre del dia.

Jura el càrrec un diputat.

Ordre del dia

S'aproven uns dictàmens d'incompatibilitats.

Continua el debat sobre la situació de Barcelona.

El senyor DOMINGO (don Marcell), fa ús de la paraula i comença per dir que tant la qüestió catalana com la del Marroc, com més es discuteix, més gravetat presenta. I aquests assumptes que en tots els països es presenten i es resolen aviat, a Espanya no es poden resoldre, donant una trista prova de la inapetència de l'Estat.

Aquests problemes que a tots els països són fàcils, aquí cada vegada són més difícils, i l'Estat desapareix completament.

Fins amb aquesta dolorosa impressió nosaltres plantejarem aquest debat novament perquè a això ens obliga la situació de Catalunya.

Ja el senyor Iglesias planteja i explica bé l'estat de la vaga de transports. Jo he de parlar d'altres aspectes.

Un d'ells és la resposta que donà el ministre de la Governació.

Aquest senyor esquivà una resposta categòrica, i esquivà l'assumpte al Parlament; i això no és natural.

En altres països, vagues molt més greus que la de Barcelona, s'han portat als Parlaments, i allí s'han discutit i s'ha enfortit els governs per a resoldre'les.

El Govern espanyol havia d'haver cercat al Parlament mitjans per a resoldre la vaga de transports, ja que a Barcelona ha estat desatcat i mort.

Altres aspectes són les declaracions que abans d'ahir feu el cap del Govern sobre les gestions que feu amb els patrons per a reduir les represalies.

Un Govern liberal no pot parlar així ni adoptar aquesta posició, que no és liberal ni justa.

Els patrons, no volent pactes amb el governador, no procedien amb la mateixa legalitat que els obrers directores de la vaga que cada dia anaven al Govern civil.

Censura el Govern convertint la vaga en conflicte d'ordre públic, i com a tal la vulgui tramitar.

Un altre aspecte està en la intervenció del capità general, que considera terroristes a tots els obrers.

Qui així pensa d'un dels elements en lluita no pot intervenir en el conflicte.

Censura la conducta dels patrons que es col·loquen en una terrible intransigència.

El Poder públic que no se sent amb forces per a imposar a Barcelona el principi de l'autoritat civil, és també incapaç per a dominar un terrorisme que cada dia taca els carrers de la ciutat amb sang de nombroses víctimes.

No hi ha disculpa per a cap terrorisme, però el pitjor és el terrorisme de l'Estat que impera durant tres anys a Barcelona, amb l'Arlegui i en Martínez Anido.

Aquest pogué acabar amb el terrorisme, ja que coneixia els pistolers, i els va treure d'un bandidol per a portar-los a un altre; però hi havia interès en acabar amb l'organització obrera, pretextant combatre el terrorisme.

Pogué després el Govern acabar amb el terrorisme quan foren destituïts aquests dos generals.

Pogué acabar-se amb el terrorisme desarmant el Sometent i dignificant la policia; però no s'ha fet, i segueixen les venjances amb atemptats, que no se sap com ni quan acabaran.

Ja s'ha vist que sense jurat no s'acabava amb el terrorisme; doncs, no és problema de jurat, sinó de policia.

El projecte de llei que el Govern ha presentat, ha d'anar primerament a desarmar el Sometent d'arma curta, que no tenia raó d'ésser.

Es necessari que el que cometi un atemptat es doni compte que no té impunitat.

Es dolorosa la insensibilitat que hi ha davant la tragèdia diària.

Pocs homes al·lenc la veu, i aquesta

insensibilitat d'avui és deguda a una època llarga en la qual a Barcelona tot ha estat subvertit, havent-se vist armats pel poder públic pistolers que tractaven impunement.

Els actes contra Montañés i Doval; la solució de vagues amb ofertes que no es compliren enganyant els obrers; l'assassinat d'En Layret, del qual el seu germà i pares denunciaren davant dels tribunals els assassins sense que se'ls fes cas; l'assassinat de Boni a la porta de casa seva; el símulacre d'atemptat contra Martínez Anido, per a matar obrers...

En fullets per l'estranger es detalla jo que ha passat a la Inspecció General de policia de Barcelona, punxant amb un espadí als detinguts, torturant els obrers, assassinant-ne d'altres; i si tot això que va corrent pel món és veritat no hi ha perquè estranyar-se de la insensibilitat actual.

L'autoritat que feu tot això n'ha de respondre. Per què, si procedí així, no se la castiga?

El que passa a Barcelona és pitjor que el que passa a Annual, molt més vergonyós per a Espanya.

Si no es castiga el de Barcelona, el poder públic no es dignificarà i no tornarà a tenir autoritat davant del món.

Diu al Govern que tingui el convenciment que existeix el separatisme, que és sols una protesta contra la indiferència amb què el poder públic mira la tragèdia. I aquest separatisme — afegeix — no ens espanta a nosaltres. Es pitjor així que el separatisme que fomenten els que sense fe viuen absents de les obligacions civils. El separatisme dolorós no és dels que es queden, sinó dels que se'n van sense preocupar-se de l'enderroament amb què es viu.

La inexistència de l'Estat davant el problema de Catalunya, ho justifica tot.

En aquesta hora d'angúnia per a Catalunya, que la massa obrera es mostra apolítica, ingressant en el sindicalisme i una altra porció se'n va al separatisme, el Govern ha fet a Catalunya unes eleccions plenes d'impudícia i d'atropells.

Nosaltres, els de l'extrema esquerra, no som separatistes, dels que volen estar sols. Salmoron i altres republicans han estat al costat de Catalunya sempre; i nosaltres creiem que el problema de Catalunya encara es pot resoldre per fórmules harmòniques. Però si vosaltres no considereu el problema català com a tal fins que esclati la guerra civil i vingui la violència, nosaltres, els que no som separatistes, davant una agressió de l'Estat, ens sentirem separatistes i acudiré a la defensa de la nostra terra, defensant la seva pròpia sobirania. (Protestes de la majoria).

Però, vos proposem una solució.

Catalunya, en 1918, vos portà un Estatut. Podeu acceptar-lo. No ho feu. No teniu valor per a procedir amb actes ràpids, immediats, no amb paraules?

Nosaltres som optimistes i creiem que si vosaltres, que sou una de les últimes forces que li queden a la Monarquia, no acudiu a la solució, tot es perdrà.

Nosaltres creiem en Espanya, creiem en la terra, i el dia que la cultiveu com es cultiven les terres al món, produirà una gran riquesa.

A l'Amèrica, l'espanyol és un element apreciabilíssim.

Perquè creiem en Catalunya i en Espanya, el dia que s'uneixin per a rompre amb l'Estat i transformar l'actual, el darrer dia de l'Estat actual, serà el primer del ressorgiment del país. (Rumors d'aprovació en l'extrema esquerra).

El ministre de la GOVERNACIÓ li contesta.

Diu que el senyor Domingo és injust en negar que el Govern hagi actuat amb gran atenció en la vaga de transports, així com que hagi tractat d'esquivar aquest assumpte al Parlament.

Explica les intervencions que el Govern ha tingut en la vaga de transports. En un principi ho feu el delegat del Treball, fins el dia 14 de maig, que ho feu el governador.

No recorda haver sentit les declaracions que el senyor Domingo ha atribuït al president del Consell de ministres.

Manifesta que marçats a les gestions del Govern les distàncies es van escurçant i és d'esperar que arribi un dia que la vaga de transports es resolgui.

El senyor NOUGUES. — Algun dia serà. (Rialles).

El ministre de la GOVERNACIO. — Aquest Govern no deixa d'actuar un instant.

Lamenta que s'atribueixin a uns i altres manifestacions amb l'objecte d'emmetzinar i exasperar les passions, exagerant tot el possible les notícies i contribuint al manteniment del malestar.

Parla del terrorisme i diu que dintre de la llei perseguirà amb tot el rigor als qui delinquen.

El senyor PRIETO. — Hi ha terroristes amb falci de general. (Rumors).

El ministre de la GOVERNACIO. — Això, no.

Reconeix que hi ha problema català i el Govern sap que la seva existència és una realitat.

(Hi ha interrupcions als bancs dels nacionalistes i se sent dir al senyor Rusiñol. — Es reconeix la seva existència, però no se'n fa cas. — Hi ha noves interrupcions de la majoria, que són contestades pels nacionalistes i els de l'esquerra).

Acaba el ministre de la Governació el seu discurs dient que el Govern ha d'atendre el problema català com tots els que interessin a Espanya.

El senyor DOMINGO rectifica i insisteix que les declaracions del marquès d'Alhucemas no són liberals.

Per a corroborar que les ha fetes, llegeix un solt de l'Heraldo.

Ha negat el ministre que les autoritats hagin procedit amb els obrers com jo he dit.

S. S. ens ha demostrat aquesta tarda no estar assabentat de moltes coses. Tampoc ho està del que passa a Barcelona i val a assabentar-lo de ço que els periòdics de Barcelona han publicat posant-ho en boca del capità general de Catalunya.

Llegeix les declaracions d'aquest publicades en la premsa de Barcelona i la carta dirigida pel marquès d'Estella al president de la Federació Patronal.

El senyor PRIETO. — Per què no va a degustar el ranxo a les casernes que és la seva obligació?

El senyor DOMINGO. — S. S. no ens ha dit encara quin és el pensament del Govern respecte a la vaga de transports. I això és el que ha de dir, per respecte al Parlament.

Afirma que els elements regionalistes, han estat sempre a Catalunya deserts de la política que havien de mantenir i per això han merescut ara el rebutjament de l'opinió catalana. Han estat deserts a l'Assemblea de Parlamentaris, en la qual el senyor Alvarez no volgué col·laborar en un Govern de la Monarquia.

El senyor PRIETO. — Tot és qüestió de temps.

El senyor REDREGAL. — No totes les interrupcions són afortunades.

El senyor PRIETO. — Però, algunes sí. (Rialles).

El senyor DOMINGO afegeix que també els regionalistes han estat deserts a les aspiracions de l'Assemblea de municipis.

Acaba dient que no han estat deserts els que des del primer moment han persistit en la seva actitud.

El ministre de la GOVERNACIO rectifica breument.

El senyor RAHOLA, que desitja intervenir, prega que, essent massa tard i vist el cansament de la Cambra, se suspengui el debat i se li reservi la paraula per a demà.

EL PRESIDENT accedeix al preg i s'aixeca la sessió a les 7.55.

COMUNICACIÓ OFICIAL DEL MARROC. — MORT DE DRIS BEN SAID

Madrid, 22, 12.30 matinalada.

Despatx oficial de Guerra:

«El comandant general de Melilla, a les vint del dia d'avui, participa que a les sis de la tarda, i al campament de Dris, morí Dris Ben Said.

L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, a les 20.50, comunica el següent:

A la zona oriental, a part de la mort de Dris Ben Said, del qual ja té V. E. coneixement, no ha esdevingut cap novetat.

A la zona occidental, sense més novetat que un camió bolca, resultant dos soldats europeus i dos moros ferits, segons sembla cap de gravetat.

EL DEBAT SOBRE EL PROBLEMA CATALÀ

La part principal de les sessions del Congrés i del Senat, ha estat dedicada a la situació de Barcelona i al problema català.

Dos oradors de tan diferent significació política com els senyors Duran i Ventosa i Marcel·lí Domingo han discorregut sobre ambdós temes.

Naturalment, el que fa referència al terrorisme no podia motivar iguals consideracions als dos oradors; però, fins dintre de la diversitat de raonaments, hi ha hagut una apreciació comú: el terrorisme, com tots els problemes de Catalunya, no ha merescut dels Govers la deguda atenció. Un oblit de funcions de Govern ha anat portant les coses als actuals tràgics moments.

Però, hi ha hagut una altra coincidència, en el problema nacionalista: acusar a aquest com als anteriors Govers, en realitat a totes les forces dirigents de l'Estat espanyol, de falta de comprensió, de viure amb un prejudici sobre les reclamacions nacionalistes, que fa difícil la solució harmònica d'un problema que afecta harmonia d'un problema que afecta Espanya.

El marquès d'Alhucemas ha dit que el Govern no està des preocupat del problema català i fins ha declarat quina serà l'actitud del Govern.

Si és així, per què no ho havia dit? Com ho havia omès en la declaració ministerial?

Ha estat precis que el cap de la minoria nacionalista anunciés que la tarda d'avui podria ésser la darrera que els nacionalistes assistissin a les Cambres perquè el marquès d'Alhucemas declarés el pensament del Govern en la qüestió.

El senyor Duran i Ventosa, en principi, s'ha declarat com a satisfet amb les paraules del senyor Garcia Prieto, però amb l'esperança d'aconseguir, al final del debat, precisions que valguin per un compromís del Govern.

Aquest ens ha semblat el sentit de la seva rectificació que ha hagut d'abreujar perquè s'entress en la discussió del suplicatori Berenguer.

—Es comentava pels corredors del Senat, molt vivament, el discurs pronunciat pel senyor Duran i Ventosa, reconeixent-se per significades personalitats, que la magnitud del plec exigeix concrecions i mesures de Govern.

Els periodistes han preguntat al marquès d'Alhucemas si portaria al Consell de ministres la prometença feta a la sala de sessions al senyor Duran i Ventosa, contestant que esperaria com se suposa, que acabés el debat.

Per a demà tenen anunciada llur intervenció, els senyors Alfons Sala i Estadella.

EL CONSELL

Fins la setmana que ve no se celebrarà Consell de ministres.

EL DEBAT DEL SUPPLICATORI

Ha començat aquesta tarda, al Senat, el debat sobre la concessió del suplicatori per a processar el general Berenguer, amb la intervenció del senyor Torno, per a defensar la seva proposició de no hi ha lloc a deliberar.

Prejutjat que la proposició havia d'ésser rebutjada, a penes si els senyors prestaven atenció a l'orador, el qual s'ha estat en llargues consideracions per a desenrotllar la seva tesi.

Per a demà s'anunciava, amb la deguda solemnitat, la intervenció dels ex-ministres senyors marquès de Cortina i Andrade, i quan el president esperava amb mal dissimulada impaciència la terminació del discurs del senyor Torno, ha demanat la paraula el senyor Sánchez de Toca, ardorós defensor de la negativa a concedir el suplicatori per a processar el general Berenguer. I si bé ha manifestat, en començar, que obedi el seu desig de parlar a dir exclusivament que al seu judici la proposició de no hi ha lloc a deliberar s'havia d'haver plantejat en el curs del debat, en tractar la qüestió de fons i no com a qüestió prèvia la Cambra ha rebut el seu animat aspecte, i les frases del senyor Sánchez de Toca eren subratllades amb unànimes mostres d'aprovació de molts senadors que coincideixen en què el Senat no ha d'autoritzar la concessió del suplicatori.

Ha tractat el ministre del Treball, sense aconseguir-ho, de portar l'ànima del Senat al desig del Govern de la concessió del suplicatori.

Els seus arguments eren interromputs pel paqueig constant dels més significats senadors berengueristes, com els senyors comte del Moral de Calatrava, general Luque, Maestre i alguns altres.

Ha aixecat el comte de Romanones la sessió, flotant en l'ambient d'aquesta primera jornada el dubte què el Govern aconseguirà reunir el nombre de vots suficients perquè es concedeixi el suplicatori, si no el fa qüestió de Gabinet.

El debat es prolongarà molts dies i pels anuncis que hem recollit serà pròdig en incidents.

El general Berenguer ha visitat el comte de Romanones per a dir-li que no pensa intervenir, llevat en

el cas que les al·lusions fossin tan insinuants que ho considerés inexcusable.

SOBRE EL DISCURS D'EN DURAN I VENTOSA

Comentant el discurs pronunciat aquesta tarda pel senyor Duran i Ventosa, diu l'Heraldo de Madrid: «El discurs del senyor Duran i Ventosa fou un apremi insistit al Govern perquè envegeixi d'una vegada la resolució del problema de Catalunya, i està clar, el fenomen no és nou.

Les paraules de l'orador regionalista s'escoltaren amb atenció i prevenció juntament, perquè el senyor Duran i Ventosa té agilitat i domini de la paraula i l'art d'insinuar, amb major serenitat que altres oradors regionalistes, conceptes que en ésser exposats no s'escolten sempre amb pacient atenció.

Hi hagué, així i tot, alguns inevitables incidents. No desapareix amb facilitat la prevenció en assumptes en els quals es deslluma l'equivoc.

Però, del discurs del senyor Duran i Ventosa i de la ràpida del cap del Govern quedaren, com a fonament essencial del resultat del debat, l'ofertament del President del Consell d'investir l'estudi del problema català amb el propòsit sincer d'intentar resoldre'l amb la col·laboració dels representants de Catalunya.»

I després afegeix:

«El marquès d'Alhucemas es felicitava que en l'ardua qüestió catalana hagués sorgit del debat d'aquesta tarda un sentiment de concòrdia.»

«La Epoca», sobre el mateix tema, diu:

«S'ha avençat alguna cosa en el camí real i positiu de la solució del problema català amb la interpel·lació del senyor Duran i Ventosa? Desgraciadament nosaltres creiem que no.

Ni el senador regionalista tenia necessitat de dir molt del que digué, que en un altre to d'orador hauria causat grans protestes, ni el President del Consell mostra tota la flexibilitat necessària per arribar a la desitjada harmonia.

No foren discursos convergents, sinó divergents, deixant «in actu», sinó engrandits, els mutus receis, prejudicis i equivocs.

Tot el que es dedueix és la possibilitat de nomenar una comissió, que aquesta redacti una ponència, que el Parlament l'examini, que es fonamenti en l'autonomia dels organismes locals i que l'accepti com a arbitratge.

Hi ha molt de somni en tot això, perquè les obres dels govers no satisfan a tots, sinó una majoria. Però, aduic deixant de banda això, comencem a recórrer ara, en 1923, el mateix camí que es recorregué fa cinc anys, en 1918, governant el comte de Romanones. Aleshores sorprenien les batzegades de la vaga de la Canadència, iniciació d'un període actiu de terrorisme de floreira sindicalista encara no tancada. Vengué Déu que ara no es donin noves batzegades!»

EL DIARIU UNIVERSAL I LA FEDERACIÓ PATRONAL

Diu «Diariu Universal» que ha fet mal fet la Federació Patronal de Barcelona en no dirigir-se directament a ell i en sentir-se tan directament al·ludida pel seu article puix es referia a ella, com a tal entitat i el que digué en el seu article queda en peu malgrat la pretesa rectificació de la Federació que no s'ha dirigit als que assenyalen més concretament als responsables de tot el que passa a Barcelona.

Coincideix amb la Federació en la seva estranyesa de perquè no poden ésser evitats els crims.

Quant a si el governador ha estat o no boicotejat quan la Patronal s'afirma a la negativa les seves raons tindran, doncs és absurd voler convenir que quan el governador ha sortit de Barcelona ha millorat la vaga dels transports, puix sabut és allò que el que prova molt no provés com no sigui el contrari del que es pretén demostrar.

L'AGRESSOR DE DRIS-BEN-SAID

Ha estat denunciada pels mateixos indígenes l'agressor de Dris Ben Said.

Es tracta d'un rifeny pertanyent a la càbila de Tafersit, on actua Er Rifil.

El govern no coneix fins ara el resultat dels interrogatoris però no obstant sap que l'agressió causà veritable terror entre els indígenes perquè el predicament de Dris Ben Said entre els rifenys eren gran apressament a denunciar el fet.

PREPARACIÓ D'UN ATEMPTAT

Fe dies es tingué notícia a Madrid que es preparava un atemptat con-

tra una elevada personalitat parlamentària. Es feren diligències i es comprovà la certesa de la denúncia que fou feta per persona que està molt a l'aguait de les maquinacions terroristes.

ANONIM

Marcel·lí Domingo ahir va rebre un anònim en el qual se l'advertia que vagi amb compte en el que digui en la comèdia del debat sobre Barcelona en el Congrés.

La carta que li fou remesa per un cirabotes el diputat la féu a mans del president del Congrés i pel seu mandat s'instruïren diligències.

DE L'ATEMPTAT CONTRA EL SENYOR ALBIRANA

Heraldo de Madrid diu: «Es comentaven favorablement les notícies relatives a la persecució per testimonis presencials d'un dels autors de l'atemptat del senyor Albirana, interpretant-se així en el sentit que sens dubte s'havia operat una reacció en l'esperit públic, reacció que si continua podria contribuir molt a la solució del problema del terrorisme.

Tirà un gerno d'aigua damunt aquests optimismes el propi ministre de la Governació dient que les notícies que el governador de Barcelona li comunica no coincideixen, per desgràcia, amb les dels corresponents, ja que solament perseguiren al fugitiu una parella de la guàrdia civil, altra de seguretat i un individu del sometent.

Creec — afegí el duc d'Almodovar — que si el públic hagués pres part a la persecució, el governador civil interviu m'ho comunicaria.

ELS GENERALS

Diu l'Heraldo:

Els generals de diferent graduació que presten servei a Madrid han celebrat aquests dies diverses conferències, però no com suposa un estimat col·lega amb l'objecte polític d'influir en aquest o en altre sentit en la discussió del suplicatori per a processar el general Berenguer, sinó amb el fi més alt i patriòtic de vetllar pel prestigi de l'exèrcit i fer que d'una vegada acabí la inexplicable divisió que, sostinguda per elements estranys, existeix en les institucions armades, amb greu dany per a l'exèrcit.

Si les nostres informacions no són equivocades, la reunió de generals fou presidida pel tinent general don Albert de Borbon i Castelli, i un dels acords presos ha estat el de reunir-se tots els mesos per a estudiar els assumptes de palpitant actualitat relacionats amb l'exèrcit.

Malgrat els nostres esforços per a esbrinar més detalls sobre tan interessant assumpte, és tal la reserva que s'han imposat els congregats que no ens ha estat possible aconseguir el nostre propòsit d'informar àmpliament el públic, sobre tan important qüestió.

ELS CARRILAIRES

Els diaris publiquen la següent nota:

«Es de suma conveniència a tots els ferroviaris seleccionats que trametin llur nom, així com la residència actual, destinació que portaven en possessió i residència oficial que exercia al temps que fou seleccionat per la companyia en esdevenir la vaga del 17, en el ben entès que l'única associació, i per tant agrupació constituïda dins la llei d'associacions, i per tal oficialment reconeguda per a representar els ferroviaris seleccionats, és la Unió d'ex-ferroviaris per selecció de la vaga de l'any 17, que té el seu domicili al carrer de Relatores, 24, Casa del Poble Radical.»

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIO

Madrid, 22, 2 matinalada.

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta matinalada als periodistes que demà celebrarà una entrevista amb el Director de la guàrdia civil, per a tractar del premi que s'ha de concedir al caporal pertanyent al difós Gaspar Sánchez Herero, que ha practicat aquest matí la detenció d'un dels autors de l'atemptat contra el senyor Albirana.

Els reporters han preguntat quan marxarien a Barcelona el governador civil i el capità general.

—Doncs, si he de dir-los la veritat —ha contestat el duc d'Almodovar— no ho sé, perquè encara ha de conferenciar amb el Govern.

—Es que es diu que el governador no tornarà i se cita el nom del senyor Pérez Crespo per a substituir al senyor Barber.

El ministre s'ha limitat a contestar: —Doncs jo els dic que el senyor Barber tornarà a Barcelona.

EL GOVERNADOR DE BARCELONA

S'ha dit que, convençuts el president del Consell i el ministre de la

Governació que són inútils totes les sol·licitacions que es facin prop del senyor Barber perquè torni al Govern civil de Barcelona, s'han decidit a buscar-li successor.

Segons s'assegurava el candidat del Govern és el senyor Pérez Crespo, que actualment ocupa la Direcció general de Comunicacions.

Cultura

SOCIETAT DE BIOLOGIA DE BARCELONA

Sessió ordinària per avui, divendres, dia 22 de juny, a la Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), a dos quarts de set de la tarda.

Comunicacions anunciades: P. Domingo i M. Piera: «Modificacions de les granulacions del bacil tuberculos tractat per l'essència de trementina.

P. Domingo: «Influència de les injeccions d'albumines heterologues sobre la taxa d'anticossos circulants.

P. Domingo: «Les hemolisines en els diferents períodes d'immunització. Variacions de la taxa total d'hemolisines en les barreges de sèrums de diferents períodes.»

P. Ara i J. Piga: «Les injeccions vasculars radiografiades: detalls interessants de la tècnica.»

J. M. Bellido: «Resultats de l'aplicació de l'aparell uniformador del factor mecànic respiratori en l'obtenció d'electrovagrames.

Donada ja per començada la tasca de l'organització d'un grup format per antics deixebles de les Escoles Catalanes del Districte VI, la Junta Interina prega a tots els companys que se serveixin assistir a la propera reunió que se celebrarà avui, a dos quarts de deu de la vetlla, carrer de Consell de Cent, 277, cantonada a Casanovas.

Catalunya enfora

Cal assenyalar a l'atenció del públic el fet d'haver-se publicat en francès l'obra d'En Pere Corominas «La vida austera», traduïda per M. Charles Romeu en un estil clar i fluid. L'edició ha estat feta per la casa parisenca Félix Alcan i forma un no-drit volum de més de 330 planes, de gros format.

M. Charles Romeu, que demostra, amb aquest treball, conèixer a fons la llengua catalana, ha escrit un bell prelog a l'obra d'En Corominas, on llegim, entre moltes altres justes consideracions, les paraules següents: «Le catalan est une langue riche, énergique, ferme comme l'acier, qui s'exprime parfois avec charme, mais toujours avec force, et moins susceptible que toute autre d'être fidèlement traduite sans altération ni déformation dans un idiome étranger.»

I més avall afegeix: «Je ne me dissimule pas les difficultés que j'aurais à surmonter dans mon audacieuse tentative qu'une double excuse peut, jusqu'à un certain point, justifier. C'est d'abord mon admiration pour cette langue sonore que Pierre Corominas manie toujours avec une virtuosité exquise et souvent avec un lyrisme débordant. C'est ensuite ce que je pourrais appeler une sorte de tendresse familiale qui m'a porté vers l'étude de la belle littérature catalane, dont l'essor, durant ces dernières années, s'est manifesté si puissamment et si fécond qu'il justifie pleinement le nom de «Renaissance» par lequel on le désigne.»

«La important revista literària de Brussel·les, «La Renaissance d'Ocident», que dirigeix l'eminent escriptor belga M. Maurice Gauchez, inserix en el número corresponent al present mes de juny la traducció francesa d'un conte d'Alfons Maseras, extret del volum «Contes Fàlides». M. Albert Schaeffer, autor de la traducció, posa al final del seu treball la següent postilla:

«Alfons Maseras que nous avons déjà cité dans l'«Anthologie des Poètes Catalans», de publication récente, est un des écrivains les plus féconds, les plus vigoureux et concis de la jeune génération qui illustre aujourd'hui cette curieuse et grande cité de Barcelone. Outre ses poèmes, Maseras a écrit de nombreux contes qu'il réunit en plusieurs volumes, des essais critiques sur la littérature européenne, et plusieurs romans dont cet remarquable évocation de la Catalogne historique qui s'intitule: «Eldaribal», et dont nous préparons la traduction française.»

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 21 de juny de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 764.8, 765.4, 765.8.

Termòmetre sec: 14.3, 17.0, 17.0.

Termòmetre humit: 13.1, 14.4, 14.7.

Humitat (centèsimes de saturació): 67, 74, 78.

Direcció del vent: ONO. SSO. SSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 2, 7, 5.

Estat del cel: Quasi tapat.

Classe de núvols: N. St. K. K. N. K. N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 19.8; mínima, 12.0; mínima prop del sol: 10.8.

Oscil·lació termomètrica: 7.8.

Temperatura mitja: 15.9.

Precipitació aigua, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 11.6 mm.

Recorregut del vent en igual període: 252 km.

Observacions particulars: A 3/4 de dotze, tempesta acompanyada de calamar.

El director, E. Alcobé

Abrir a la tarda, a l'estació de Sant Andreu, línia del Nord, un subjecte que es diu Antoni Iñiguez López, de 53 anys, i està ocupat a les oficines de la dita Companyia ferroviària, va anar a pujar a un tren per dirigir-se a l'estació central.

El comboi estava ja en marxa, i l'Iñiguez va rebre una topada que el va fer caure a terra lesionat.

Conduït al dispensari de Sant Andreu, el metge li va apreciar la fractura del braç i una altra fractura del colze dret, ferida incisa al front i algunes contusions, de pronòstic reservat.

Ha ésser traslladat a la Clínica d'Albany.

— Fosfo-Glico-Kala-Lecitinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

-EL MILLOR OBSEQUI

per a les vacances, és un aparell fotogràfic de la casa OUYAS, Portal de l'Angel, 11.

A la Rambla, davant del carrer del Bonicós, l'automòbil 3761 va atropellar el noi Llorenç Tomas Giménez, d'onze anys, i li va causar contusions a la cama esquerra que li van ésser curades al dispensari del carrer de Barbara.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

JOIES VILANOVA Unité, 6.

Abrir va ésser curat al dispensari de Gràcia, Frederic Martí Cots, de 25 anys, mecànic, el qual tenia la cama dreta fracturada de resultes d'haver caigut baixant d'un tramvia al Passeig de Gràcia, davant del carrer d'Aragó.

Al mateix passeig, davant del carrer de Casp, l'automòbil 10549 atropellà a Maria Mader, de 30 anys, minyona de servei, i li va fer contusions de pronòstic reservat a diverses parts del cos. L'auxiliaren al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

El número 584 d'«El Cine» corresponent a aquesta setmana, publica articles d'Enric C. de Bueillo, Josep Lluís Floret, Josep Maria Castellvi, Ramon Portuach, Francesc T. Niband, Leopold Varó i Antoni M. Tomás, informacions relacionades amb la cinematografia; il·lustrades, profundament, a més d'una interessant pàgina de música.

En la portada publica un retrat en colors, del cèlebre artista Reginald Denny.

- Per a cines de família

no hi ha, com la casa OUYAS, Portal de l'Angel, 11.

El Consell Directiu del Centre Antonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, es complau en invitar els socs a la Junta General ordinària que tindrà lloc al seu estatge social el vinent diumenge, dia 24, essent de primera convocatòria a les deu del matí, i de segona a dos quarts d'onze.

Per assistir-hi serà precis la presentació del carnet de soci.

Durant el passat mes de maig tingueren lloc els exàmens d'Anatomia i Fisiologia humanes i de Física i Química pertanyents al primer curs d'Infermeria del «Montepio de Santa Madrona» i els de Terapèutica, Clínica mèdica, Bacteriologia i Higiene corresponents al curs segon s'efectuaren el dia 11 del present.

Els esmentats exàmens donaren brillants i satisfactoris resultats, obtenint Matricula d'honor les aventajades alumnes: Hna. Elias Ferrer, Hna. Modesta Olaveaga, Hna. Coloma Estapé, senyoreies Dolores Pijoan i Carme Parramón.

A fi que el pròxim curs comenci en novembre obtingui nous èxits, i al mateix temps amb l'objecte de facilitar els estudis a les interessades que desitgin ingressar a la dita Escola i que no posseïxin una base de coneixements indispensables per a ésser admeses, la Junta de l'Institut de la Dona que Treballa s'ha ocupat de l'organització d'un curs preparatori, quines classes tenen lloc a dies alterns de dos quarts de set a dos quarts de vuit de la tarda. La matricula pot efectuar-se tots els dies laborables en les oficines de l'esmentat Institut. Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior

Es ven a tot arreu

Avui ha sortit el primer número de la publicació setmanal «La Novel·la d'ara», amb l'obra del mestre Angel Guimerà que porta per títol «Rosa de Lima», l'acció de la qual es desenvolupa en la tràgica setmana de juliol. Il·lustracions d'Antoni Jimenez.

CRISTALLERIA

PORCELLANA

MAJOLICA

PISA

METALL

BLANC

ORFEBRERIA

GANIVETERIA i COBERTS

FANTASIES EN ARTICLES

D'UTILITAT i ADORN

PROPIES PER A

REGAL

BARS

RESTAURANTS

COMUNITATS, ETC.

Assortiment complet i modern

BORRELL, 91 a 97

LA APLEC ESCOLAR DEL CLUB MUNTANYENC farà diumenge una visita a l'Escola de Mar.

Punt de reunió: a dos quarts d'onze, a l'estació de Sarrià.

— En època de malalties infeccioses, molts metges recomanen beure l'aigua mineral natural **VICHY CATALA** que surt del manantial a 90 graus de temperatura i està lliure dels microbis.

— El Reial Club Marítim de Barcelona, com anys anteriors, organitza per a la vinent Revetlla de Sant Joan, el seu tradicional ball de Revetlla i Festa Marítima, a benefici

de la Caixa de Pensions dels seus empleats.

Els senyors socs i llurs respectives famílies que desitgin assistir a la dita esplèndida vetllada, poden dirigir-se a la Secretaria de l'entitat organitzadora i a la taquilla del teatre de Novetats, on els seran facilitades les corresponents invitacions.

GOTES
NEUROSTÈNIQUES
FOSFORADES
GENOVÉ
Aliment del cervell
Valuós tònic dels nervis

A un senyor que passava per la plaça de Catalunya, i es deturà per esperar un tramvia, van pendre-li un taedalló format amb una moneda de d'or de deu dòlars, no sabent qui va ésser l'autor de l'escamoleig.

— **ALMENDROLINA BELLEZA.** Es la REINA de les CREMES. Rejuveneix, embelleix i conserva el cutis. No conté grasses. Inofensiva. Fi perfum. Venda en perfumeries.

Va ésser auxiliada al dispensari de la Barceloneta, Cinta Palco Rosal, de 27 anys, casada, habitant al carrer de Sant Miquel, la qual sofria dolors molt vius, perquè, tot sopant amb el seu marit, havia begut el líquid d'una ampolla pensant que era vi i resultà ésser unadissolució de sublimat.

El metge de guàrdia la va treure de perill immediat.

- Aparells fotogràfics

garantitzats i econòmics, els trobareu a la casa **OUYAS**, Portal de l'Angel, 11.

Dos veïns del carrer del Pervénir, Sant Andreu, de 23 i 25 anys, van tenir qüestions per coses d'interessos i el segon, armat d'un ganivet, tirà un tall al primer, tocant-lo al front i a l'orella esquerra. El pacient fou curat al dispensari de la barriada, i es passà denúncia del fet al jutjat.

Aigües Hotel Martin i Obert

St. Hilari 1. er juny

Informes i prospectes:

Restaurant Martin - Barcelona

L'automòbil 6640 atropellà, al carrer de les Cortes, a Felipa Caralt Arasa, de 23 anys, minyona de servei, ocasionant-li la fractura de l'avantbraç esquerre, pronòstic reservat.

L'auxiliaren al dispensari d'Hosptafrenchs. El xofer és a disposició del jutjat.

- Gábies i peus de metall. Elegants models propis per present. Llorens Germans, Rambla de les Flors, 30.

Demà, dissabte, a la tarda, i a la Sala d'Exposicions d'En Pere Sabater, a Terrassa, l'exquisit artista En Miquel Soldevila, inaugurarà una

exposició de gravats sobre vori i es-tudis de paisatge.

Sembla que tindrà un alt interès artístic.

Vida religiosa

Avui: Sant Pauli de Nola, bisbe i confessor, i Santa Consòrcia, verge.

— Demà: Sants Joan i Felix, preveres, i Santa Agripina, verge.

Quaranta hores: Demà, a l'església de la Divina Pastora (carrer de Bailen).

Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

La missa de demà: Vigília de Sant Joan Baptista, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de l'Estrella, a Santa Anna.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Antoni de Padua.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de l'Esperit Sant, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia).

— Demà, Torn de Maria Mare de les Ànimes, a la mateixa capella.

— Parròquia de Santa Maria de Jesús de Gràcia. — Demà, solemne obtuari en honor del Sagrat Cor de Jesús, del 23 al 30, a dos quarts de set de la tarda, predicant el Rnd. P. Pius d'Igualada, caputxí.

Obituari

FUNERALS

En Joan Courchoud i Lacasa. Morí el 15 del corrent, a l'edat de 70 anys.

Demà, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Joan de Gràcia.

ANIVERSARIS

Mossèn Joan Massaguer i Soler. Morí el 23 de juny de 1922, a l'edat de 51 anys.

Demà, dissabte, a les deu, sufragi a la parròquia de Sant Joan d'Horta.

N'Enric Noblam i Villarrubia. Morí el 23 de juny de 1923, a l'edat de 70 anys.

Demà, misses, de les sis a les dotze, a l'església dels PP. Carmelites.

N'Enric de Martin i de Montellà. Morí el 29 de juny de 1922. Demà, a dos quarts d'onze, funerals al temple de Pompeia.

PARTICIPACIONS DE DEFUNDO

En Joaquim Albèrnia i Folch. S'avisarà oportunament l'hora del sepell.

El nen Joan Pes i Jimenez. Ha mort als 16 dies de naixença. Enterrat aquest matí, al Cementiri Vell.

Bisbat

— El dia 29 del corrent es celebrarà el «Dia de la Premsa Catòlica».

La Junta diocesana organitzadora ha publicat una circular invitant els catòlics a contribuir-hi.

— A Manresa, a la Casa d'Exercicis de la Cova de Sant Ignasi, el dia 2 del propi-ment mes de juliol, a les onze del matí, començarà una tanda d'Exercicis Espirituals, tancats, de cinc dies, i en català, per a seglars.

— A l'església parroquial del Sant Esperit, de Tarrassa, cantà la primera missa el Rnd. Sr. Martí Roca Casarramona, assistit dels reverends Villega, cost germà del celebrant, Pursals, Guardiet, Ubach i Bladé.

Fou apadrinat per En Josep Maria Baldrich i Na Hermínia Gatell de Baldrich.

Ocupà la càtedra de l'Esperit Sant el doctor Josep Borda, canonge de la Metropolitana de Tarragona.

El Rnd. Sr. Martí Roca ha estat nomenat vicari de Rubí.

— Els plànols del nou temple parroquial que s'ha d'erigir a la Tenència de Santa Eulàlia de Provençana han estat començats a l'arquitecte En Joan Rubió.

— La Creu Roja honorà el seu Patró Sant Joan Baptista amb una solemne missa que se celebrà diumenge vinent, a les onze del matí, a l'església de Nostra Senyora de Pompeya, en la qual pronuncià el sermó el reverend doctor En Josep Planas, prevere, al qual acte han estat invitades les autoritats i coses de la guarnició.

— A Roma s'ha doctorat a la Facultat de Dret Canònic el reverend Sr. Lluís de Despujol, Pvre., d'aquesta diòcesi.

Els Pomells de Joventut

A BERGA

Heu's aquí el programa de les festes religioses i patriòtiques que farà, a la ciutat de Berga, l'Aplec dels Pomells de Joventut del Bergadà i Bages, el dia 24 del corrent:

A dos quarts de set del matí, reunió de tots els Pomells i comissions de Berga al casal de l'Orfeó Bergadà, per anar a rebre els Pomells, comissions i representacions que vindran de fora.

Acte seguit, tots plegats es dirigiran a l'església de Sant Francesc per a celebrar-hi solemne missa de Comunió general.

L'Orfeó Bergadà cantarà la «Missa d'Angels», de Cerdó; cantant la part coral tots els pomellistes i poble.

El P. caputxí Fr. Roderic de Manresa farà el sermó. A l'ofertori totes les seccions de l'Orfeó cantaran «Oh bon Jesús», de Palestrina.

Una hora després d'acabada la missa, reunió de tots els de l'Aplec al casal de l'Orfeó, des d'on es dirigiran a la Casa de la Ciutat, per a saludar a Berga amb el cant de l'Himne dels Pomells, acompanyats per la cobla La Principal de Berga. Acte seguit es tocaran i ballaran sardanes. Aca-bades aquestes tornaran tots plegats a l'Orfeó per acompanyar i col·locar llurs senyeres.

Els pomellistes de fora i tots els que vulguin acompanyar-los se n'aniran cap a les fonts de Mn. Guin i Negre, per a celebrar un dinar campestre, que tothom es portarà.

A dos quarts de tres, sardanes per la cobla, a la plaça de Sant Joan.

A dos quarts de quatre de la tarda, gran vetllada al Teatre Catalunya.

Primera part. — I. «En Patufet», monòleg d'En Marc Miravillas, representat per un pomellista de Sallent. — II. «Muset i Bernadeta», d'En Folch i Torres, música de Mn. Marian, per l'Elenc Artístic del teatre Catalunya i Orfeó.

Segona part. — I. Cançons escollides per un pomellista de Sallent i acompanyades al piano pel director de l'Orfeó Sallentí, Mn. J. Potellus. — II. L'Orfeó Bergadà cantarà «El Cant de la Senyera», d'En Millet; «L'Himne de la Coronació de la Verge de Guadalupe», d'En Ribera, i junt amb la Principal de Berga les sardanes d'En Morena «Sardana de les Monges» i «Sardana de la Patria».

— III. Parlaments. El nostre ben-volgut mestre i pare dels Pomells, En Josep M. Folch i Torres ens dirigirà la paraula.

Tercera part. — Els Pomells manresans faran i cantaran les cançons amb gestos: «Evidència», de J. Dalcroze; «Son deu noies per casar», d'En Llongueras; «La ronda dels petits treballadors», de J. Dalcroze; «Els gnoms de la muntanya», de l'esmentat autor, i amb gimnàstica rítmica un «Scherzo» de Beethoven, dirigit i acompanyats per la senyoreta M. de la Gracia Mas i En Josep Vilalta.

Quarta part. — L'Himne dels Pomells de Joventut, sota la batuta del seu autor el Mre. Miquel Blanc, director de l'Orfeó Manresà, i cantat per tots els pomellistes amb l'acompanyament de la cobla.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma i a a a a a

La inapetència, fatiga y pérdida de fuerzas son a menudo los signos que anuncian un trastorno del organismo humano. La causa hay que buscarla frecuentemente en una digestión defectuosa e insuficiente. Para restablecer la función normal de los órganos emplee Vd. solamente el soberbio aperitivo y reconstituyente **Somatose**

LES TERRES CATALANES

MALLORCA

La bandera mallorquina als Ajuntaments.—Homenatge a N'Ernest Mestre

La patriòtica iniciativa que va tenir l'any passat l'Ajuntament de Sóller de col·locar a la Casa Consistorial la gloriosa bandera de Mallorca i que en bona hora va iniciar l'Ajuntament de la capital de l'illa, va en camí d'estendre's de tal manera per tota Mallorca que ben prest no quedarà comarca en la qual no hi hagi un Ajuntament que no hagi col·locat la bandera de les quatre barres amb el legendari castell.

Darrerament ha estat la vila de Capdepera, situada a l'altre extrem de Mallorca, la que ha celebrat la patriòtica festa que, ultra tal caràcter, va tenir el d'un dia dedicat a la cultura general. Per tal de pendre part en la festa va traslladar-se a la dita vila una representació prou nombrosa de la joventut ardent associació per la cultura de Mallorca, entre els components d'ella figuraven l'enginyer agrònom N'Ernest Mestre i el metge N'Emili Darder. Cada un d'aquests va donar a Capdepera una conferència sobre matèria de la seva especialitat, és a dir: En Mestre va parlar de la manera d'adobar les terres i preparar els fums i altres adobs; i En Darder va parlar sobre higiene.

La festa va resultar així prou important, demostrant la novella Associació que no sols es preocupa de fer renàixer els sentiments patriòtics (tasca prou elevada i noble), sinó que fent honor al seu nom es preocupa de fomentar la cultura general.

En el dit acte foren, encara, pronunciat adeuats discursos patriòtics. No acaba certament aquí aquesta bella florida de la col·locació als Ajuntaments de Mallorca de la bandera mallorquina, sinó que per ben prest es diu que hi haurà una festa semblant a Deyà; per a més endavant es diu que es celebrarà a Valldemosa, i al cap d'un parell de setmanes a Santanyí.

Es en realitat una cosa que conforta veure com a poc a poc Mallorca sumida durant tant de temps en el seu provincialisme va retrobant la seva pròpia personalitat.

N'Ernest Mestre, el culte enginyer agrònom i ferm patriota, acaba d'esser objecte d'una mostra de la consideració i agraïment que mereix a aquells que més directament han fruit de la seva intel·ligència i el seu treball constant: ens referim al veí de Felanitx.

A aquesta bella ciutat va fundar-se fa dos o tres anys un Celler Cooperatiu, obra que fèu possible la presència d'En Mestre, ja que els mateixos directores del Celler proclamen que sense la seva ajuda el Celler no hauria passat de temptativa.

En Mestre, que és un funcionari de l'Estació (director de l'Estació Enològica de Felanitx i de la Granja Agrícola de la província), és un d'aquells funcionaris que no es conformen a dormir i cobrar el sou esperant les conseqüències de l'escalf; sinó que és un d'aquells funcionaris que posen l'ànima en tot allò a què es dediquen i que no perden ocasió per a donar prestigi i eficàcia a llur funció social.

Bona prova d'això és la fama que d'ús de tota Mallorca ha aconseguit, ben merecida, l'Estació Enològica de Felanitx sota la direcció d'En Mestre, de la tasca del qual sols caldria recordar, per a destacar-la, els cicles anuals de conferències de divulgació enològica i un curs d'estiu donat als mestres que es venen aplegar al voltant d'un altre home ferm patriota i treballador: En Joan Capó.

En fundar-se el Celler Cooperatiu, es va comptar ja amb En Mestre i a càrrec seu va anar tota la distribució i direcció de les obres així com la marxa de l'explotació una vegada iniciada.

Els resultats han estat tals que la Junta general del Celler s'ha cregut en el cas de rendir un testimoni d'homenatge i agraïment a N'Ernest Mestre, i a aquest objecte s'ha construït una placa de bronze que aviat serà col·locada en el propi local del Celler.

La dita placa porta una adequada inscripció en la nostra llengua i el

seu dibuix és d'un gust depurat, notant la inspiració i l'execució que hi han posat En Guillem Fortesa i En Joan Pons. La fosa de la placa l'ha duta a cap la Fundició Mallorquina, i els obrers de Mallorca han demostrat novament que es poden posar al costat de qualsevol d'altres per la qualitat i finor de la seva feina.

Es aquesta placa un homenatge del qual pot estar ben orgullós En Mestre, perquè encara que se'l mereixi amb tota justícia, s'ha de tenir en compte que el Celler Cooperatiu és dir tot el poble de Felanitx.

I és que els pobles tenen sempre un instint segur per a premiar aquells que posen la seva intel·ligència, la seva activitat i la seva energia al servei dels interessos comuns, amb major motiu quan aquestes condicions estan informades pel patriotisme, que és el cas de N'Ernest Mestre.—C.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — S'ha celebrat amb extraordinària solemnitat la festa de Sant Lluís Gonçaga, a càrrec de la Congregació Mariana.

—Han sortit cap a Lourdes, amb la vuitena pelegrinació catalana, gran nombre de vilanovins, bastants més que l'any darrer.

—El moviment de l'estalvi, durant el passat maig, ha estat així:

Caixa de Pensions. — Recaptat, 120.133'75 pessetes; retornat, 76.519'75; llibretes noves, 36.

Caixa d'Estalvis. — Recaptat, pessetes 29.943'00; retornat, 16.170'88; llibretes noves, 15.

—Ha estat molt sentit el relleuament del zelós vicari de l'arripresat doctor Ramon Baucells, que ha marxat a posseir-se del seu nou càrrec; a la parroquia de Sant Joan, de Gràcia.

Sabé acomplir amb entusiasme els càrrecs que els seus superiors li confiaren, i pot dir-se que en tots ells s'excel·li.

On palesa el seu valer fou en la direcció de la Congregació Mariana. Diversitat d'actes importants es portaren a cap al seu impuls, però, el que formarà època en la nostra vila, la magna Assemblea de les Congregacions Marianes, celebrada el passat mes de maig, de la qual fou l'ànima, multiplicant-se i atenent-ho tot fins als detalls més insignificants, és prou per a acreditar-se de bon organitzador, zelós de la glòria de Déu i posseir el do — ben poc comú — d'atraure's el jovent, el do de gent que és ho i una ciència necessària en el seu ministeri.

Llarg ens fariem si intentéssim posar de relleu l'apreci i consideració amb que se'l considerava i el molt que és sentida la llur separació. Prou ho haurà pogut comprovar amb l'acte afectuós de comiat que se li tributà.

Desitgem al doctor Ramon moltes prosperitats.

—Al Círcol Catòlic se celebrà un concorregut miting a favor de la Bona Premsa.

Presidiren els senyors rectors de la vila, junta del Círcol i la comissió organitzadora.

Parlaren En Jaume Riba, En Clavera i Sornani, el reverend Pompili M. Pagès, Sch. P. i el senyor rector de la Geltrú, mossen Antoni Vila.

Val·lès

CALDES DE MONTBUTY. — Amb motiu de celebrar el seu Sant, diumenge vinent, el distingit fabricant d'aquesta vila En Joan Cortès i Grau, de la raó social «Ortadó i Cortès», ha contractat la cobla «La Principal del Val·lès», de Sabadell, per a donar una selecta audició de sardanes als jardins de la seva casa-torre, i hom té notícia que han estat nombroses les invitacions per a assistir-hi i que seran força concorregudes.

—El reverend doctor don Lluís Miquel Tico, zelós vicari que ha estat fins ara d'aquesta parroquia, ha estat destinat a la parroquia de Sant Antoni Abat, de Vilanova i Geltrú, amb el mateix càrrec. El reverend Miquel Tico era conseller dels Pomells de Joventut, d'aquesta vila, i deixa entre nòstres un bon estol d'amics que l'aprecien, amistats conquerides durant els tres anys que ha estat ací. Per a ocupar el seu lloc, ve el reverend Josep Guasch, vicari que era d'Olesa de Montserrat.

LLEIDA

(Conferència de les 9 h de la nit)

El material sanitari de la Mancomunitat

Es visitadíssima l'exposició del material sanitari que la Mancomunitat de Catalunya ha comprat amb destí a les brigades sanitàries que radica a Lleida.

Es objecte de molts elogis la tasca del Consell Permanent, especialment del Conseller de Beneficència doctor Estadella. Han demostrat que saben dotar a nostra ciutat de material sanitari modern i abundant.

L'èxit del Congrés de Metges

Cada dia que passa es veu que serà un gran èxit la celebració en nostra ciutat del quint Congrés de Metges de parla catalana.

La Diputació obsequiarà als congressistes amb un xampany d'honor. Es preparen altres obsequis.

L'exposició de productes sanitaris

Ja no queda lloc per als expositors de productes sanitaris que varen demanar darrerament llur inscripció.

Vist això, es gestiona que l'Ajuntament cedeixi lloc per ampliar l'exposició.

Això demostra que l'èxit del Congrés ha ultrapassat al que podia esperar-se.

El nou Hospital

El president de la Junta de Beneficència de l'Hospital, don Romà Sol, conseller de la Mancomunitat i president de la Diputació de Lleida, ha circulat les invitacions per assistir a l'acte de col·locació de la primera pedra de l'Hospital que construirà la Mancomunitat de Catalunya a la carretera d'Osca.

Vinguda del president de la Mancomunitat

Dissabte, amb el tren lleuger, arribarà el president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, per a presidir l'acte. L'acompanyaran altres personalitats.

Se li prepara una rebuda molt afectuosa.

Altres noves

Es preparen festes a la barriada de la Bordeta la revella de Sant Joan. Hi haurà un servei d'autos des de Lleida.

—L'enginyer cap d'Obres públiques ha notificat al Govern civil que el dia 9 de juliol es firmaran les ocupacions de les finques ocupades en la construcció de la carretera de Lleida a Flix, secció d'Albages a Soleras.

—El dia 26, a les deu de la nit, es farà al Museu del Casal de l'Estalvi el darrer concert que l'Associació d'Amics de la Música ha organitzat. Anirà a càrrec del Trio de Barcelona.

—Ha mort a Suïssa el conegut jovent lleidatà Antoni Pifarre, fill del comerciant de pell del mateix nom. Fa un fred propi de l'hivern.

MATARO

Concert Simfònic de Madrid

La nit de diumenge tingué lloc l'anunciat concert per la Simfònica de Madrid, organitzat per l'Acadèmia Musical Mariana.

Amb un domini absolut de totes les obres, es desenrotlla el concert. Els aplaudiments foren abundosíssims. Una interminable ovació corona la darrera peça. Ens fariem massa extensos si volíem ressenyar-lo detalladament.

Cal felicitar l'Acadèmia Musical Mariana, per les magnífiques ocasions que ve proporcionant-nos de sentir les principals figures musicals.

Congregació Mariana

La Congregació Mariana, diumenge passat va celebrar la festa del seu compatriota, Sant Lluís, i l'aniversari de l'entronització del Sagrat Cor, al seu local del Foment Mataroní.

A les vuit del matí, a la capella dels Dolors, va celebrar-se un solemni Ofici, amb Comunió general. En acabat foren admesos nous congregants.

A la tarda, al Foment Mataroní,

presidida per l'economista doctor Samsó, les Juntes del Foment i de la Congregació nombroses representacions, tingué lloc una vetllada literària-musical, en la qual parlaren el senyor En Ramon Salicrú, qui va obrir l'acte; el reverend don Francesc Pasquès, qui pronuncià un magnífic discurs sobre el regnat social del Sagrat Cor, i l'economista doctor Samsó, qui féu el discurs de comiat i llegí l'acte de consagració al Sagrat Cor. Alternaren amb els parlaments, poesies dels joves Clascà i Fonticantótes per la secció de nois de l'Acadèmia Musical Mariana.

La Selva

SANTA COLOMA DE FARNES. — Per acord del nostre Ajuntament es construirà un pont de fusta sobre la riera Major, a l'indret de la font de Sant Salvador. La nova ha estat acollida amb joia per la ciutat.

—Sembla que també tindrem, des del proper diumenge, la nostra vaga, si els patrons de l'art de construcció no accedeixen a les demandes dels seus respectius obrers. Aquests pretenen l'augment d'un pesseta en llurs jornals.

—Com cada any en aquest temps, sovintegen les diversions en nostra ciutat. Cada setmana tenim una o dues audicions de sardanes; el passat diumenge, amb migra succeït, però amb bona entrada, es representà «Baixant de la Font del Gat»; per el proper hi ha anunciada l'atracció «Stella Margarita»; per als dies 29, 30 i 1, en les Termes Orion, tindrem grans partits de «Jawntennis» entre les millors raquetes de Catalunya, i es diu que, durant el mes de juliol actuarà la companyia d'En Barbosa en el Círcol.

—La Caixa de Pensions inaugurarà el dia de Sant Pere, extra oficialment, la biblioteca nomenada Casa de Cultura, el Parc del Bon mot i la Casa de Repós i d'Esbarjo.

—Han estat posats els següents nous rètols en català:

A la casa Perpiñà: Novetats.

Al carrer de Beat Dalmau: Doctor Josep Maria Bofill, advocat.

Al carrer del Centre: D. Geronés, recader.

En alguns balcons hem vist el següent: Pisos moblats per llogar.

La Institució Catalana d'Història Natural

TERCERA EXCURSIÓ CIENTÍFICA COL·LECTIVA ANYAL A TERRASSA

Dies 5, 6 i 7 de juliol

Dijous, dia 5, matí, sortida de Barcelona en el tren elèctric de les set en punt (Ferrocarrils de Catalunya, E. de Sarrià). Arribada a les vuit. Visites al Museu de les Escoles Pies, a la tomba del doctor Cadavall (ofrena de flors), a les Escoles Industrials, a les antigues esglésies de Sant Pere i a la Casa de la Vila (Museu Municipal en preparació).

Tarda, excursió a c. Poal, c. Micer i Sant Miquel de Taudell (objecte principal: delta miocènica del Llobregat i els seus jaciments de mamífers fòssils; necròpolis de la primera edat del Ferro), a peu, una 4 quilòmetres.

Nit, sessió pública científica a la Sala Consistorial, en la qual el president En Domènec Palet i Barba, donarà una conferència amb projeccions sota el tema: «Notes crítiques sobre la Geologia, especialment tectònica, de la contrada».

Divendres, dia 6, excursió de tot el dia: Sortida en el tren del Nord, a les 7'38, que surt de Barcelona a les 6'20, fins a Viladecavalls; Torrent del Llor, Coll Cardús, Cupots, Gabarra (objecte principal: corrent produït per l'enfonsament del Val·lès, en el qual el paleogeològ recobreix el trias i l'eocèn i amb interessants pinçaments en el contacte anormal) dinar a l'Obac, a peu, uns 10 quilòmetres.

Nit, sessió pública al Centre Excursionista. Es parlarà en relació a les coses observades.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Diverses noves

Avui ha estat a Tarragona l'illustre reusenc don Pau Font de Rubí.

—Diu de Tortosa que s'han acabat les cerilles dels estances. Aquí a Tarragona també escassegen, i sols en donen una capsa a cada parroquia.

—El dia de Sant Joan serà inaugurat el camp d'esport de Selva del Camp, jugant un partit el local amb el Reus Deportiu.

—A Pont d'Armentera s'ha calat foc a una casa, cremant-se el mobiliari.

—Durant la revella de Sant Joan hi haurà un festival al local de la plaça de brans, inaugurant-se l'illuminació elèctrica, engegant-se globus i fent-se altres festes semblants.

Baix Empordà

LA BISBAL. — Hi ha l'esperança que, per la vinient festa major, es podrà admirar els arriscats exercicis d'acrobatia aèria que, en son aeroplà executà el reputat pilot francès N'August Maicon, l'heroi de la pel·lícula «Barabàs», projectada arreu del món.

—Probablement a darrers del vinent juliol tornarà de Berlín l'extim violinista En Xavier Cugat.

El gran artista, que anà contractat a Berlín per a impressionar discs de la casa Odeon, ha estat objecte, no solament a la capital sinó també en altres ciutats alemanyes, d'elogis xarrodosos prodigats sense reserves per la crítica musical d'aquell país. I ara, a son retorn, sembla es proposa donar a conèixer la seva tècnica i la seva dicció impecables, que li han valgut tants èxits al Nord-Amèrica, a Barcelona, a Madrid i a les principals capitals d'Espanya.

En la «tournée» projectada l'acompanyarà el famós pianista Willy Schaeffer.

—El vinent dissabte la benemèrita associació nacionalista L'Escut Emporità, passarà a ocupar els seus nous locals del carrer dels Arcs.

Per a festejar el canvi de local hi haurà sardanes i altres diversions.

—El vinent dissabte la benemèrita associació nacionalista L'Escut Emporità, passarà a ocupar els seus nous locals del carrer dels Arcs.

Per a festejar el canvi de local hi haurà sardanes i altres diversions.

—El vinent dissabte la benemèrita associació nacionalista L'Escut Emporità, passarà a ocupar els seus nous locals del carrer dels Arcs.

Per a festejar el canvi de local hi haurà sardanes i altres diversions.

Per a festejar el canvi de local hi haurà sardanes i altres diversions.

Per a festejar el canvi de local hi haurà sardanes i altres diversions.

Per a festejar el canvi de local hi haurà sardanes i altres diversions.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

21 de juny de 1923

ENTRE LA PAU I LA GUERRA A la inoportuna crisi belga — inoportuna per l'instat del seu plantejament — s'afegirà una altra crisi francesa? Els telegrames d'avui parlen d'un acord del comitè executiu del partit radical francès pregant als seus ministres que es retirin del Ministeri Poincaré, com a conseqüència de l'actitud del govern envers les dretes.

Aquests episodis de la política interior de França i Bèlgica vénen a complicar una situació ja prou delicada. En aquests moments constitueix una veritable fortuna per a Europa que ocupi el càrrec de primer ministre d'Anglaterra un polític tan ponderat i tan equànim com Mr. Stanley Baldwin. La seva conducta fins ara, com a cap del govern, ha estat molt assenyada i noble. Ha evitat precipitacions funestes i ha facilitat el desenrotllament normal de les converses interaliades.

Tota la prudència és poca en l'actual situació d'Europa. Aquests dies s'ha reunit a Moscou la Conferència de la Tercera Internacional. Davant els seus representants, Radek ha dit, segons les versions del corresponent del Times a Riga, que l'arruïnada Europa es troba en mig de greus conflictes i que el perill d'una guerra és més gran que en 1914. Radek creu que les Potències imperialistes, davant el fet que el règim soviètic consolida les seves posicions, voldrien precipitar llurs temptatives d'intervenció, però que el proletariat occidental aprofitaria aquesta actitud agressiva per a combatre els governs capitalistes. Afegí Radek que Lord Curzon esperava erròniament utilitzar Angora contra Moscou, però que els interessos dels proletaris rus i turc són idèntics i això assegura llur cooperació. Aquest llenguatge demostra que, malgrat haver cedit el govern de Moscou a l'ultimatum del de Londres, manté una actitud d'hostilitat contra l'imperi britànic. Així, la Rússia bolxevista del segle XX segueix la mateixa política asiàtica que la Rússia tsarista del segle XIX.

Trotski, en un discurs pronunciat al Congrés de Metal·lúrgics, ha confirmat aquesta actitud, dient que, si la crisi actual ha estat resolta, les relacions amb l'imperi britànic segueixen essent difícils, car Anglaterra pot, a qualsevol moment, presentar noves demandes. Segons Trotski, Lord Curzon volia provocar una actitud d'impaciència a Rússia, que pogués ofendre l'opinió pública britànica i justificar una intervenció. La conducta del govern de Moscou — afegí — frustrà el propòsit de Lord Curzon. Trotski digué que la situació internacional exigia que l'exèrcit vermell fos enllestint per a la guerra amb l'objecte d'evitar que Rússia restés reduïda a un estat de dependència colonial. També demanà que cada república de la federació soviètica formés el seu propi exèrcit nacional com ha fet recentment el Turquestà.

Aquests discursos de Radek i Trotski demostren que mentre a l'Occident d'Europa hi ha tants germens de discòrdia, a Lausana no desapareixen les dificultats, i als Balcans s'inicien noves complicacions, l'actitud dels Soviets segueix constituint un perill latent contra la pau.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Pels anglesos morts a França

Londres, 21. — El dia 8 de juliol pròxim se celebrarà a l'Albert Hall de Londres un gran concert en el qual pendrà part la música de la guàrdia Republicana de París.

El producte de les entrades serà destinat a la construcció del pantó anglès que ha d'erigir-se en el departament del Somme.

Assistiran a l'esmentat acte els reis d'Anglaterra i tota la família reial.

Els ministres radicals francesos no dimitiran

París, 21. — Els ministres radicals socialistes senyors Albert Sarraut, de Colòmbes, Strauss, d'Hygiène, i Laffont, sotsecretari de Comunicacions que han estat invitats pel comitè executiu del partit radical socialista, per que cessin en la seva col·laboració amb el senyor Poincaré, preguntat pels periodistes sobre l'actitud que pensin observar han declarat que continuen i continuaran la seva col·laboració amb el ministeri.

— I amb molta honra. — Afegí el senyor Strauss.

Per la seva, el senyor Laffont digué:

— El més gran honor de la vida serà el d'haver estat col·laborador del més ferm dels republicans i del més gran dels francesos. Si més amics polítics combaten al senyor Poincaré, aquest és el moment menys indicat per a deixar-lo sol. — Havas.

El govern d'Angora contra el bolxevisme

Londres, 22. — El delegat britànic a Constantinoble comunica que el Govern d'Angora ha pres la decisió d'expulsar a tots els bolxevistes russos que residien a Constantinoble.

L'erupció de l'Etna

Roma, 21. — El senyor Mussolini, que ha marxat a Sicília, porta socors i diners de les autoritats i associacions de les diverses localitats que va recórrer.

El president ha continuat son viatge cap a la zona destruïda per l'erupció de l'Etna.

Comuniquen de Linguaglossa que la ciutat està completament bloquejada per dues masses de lava que tenen deu metres i mig d'alçada i que avancen a una velocitat de quinze metres per hora.

El ministre de Marina ha ordenat trametre un cuirassat i algunes unitats més, entre les que figuren transports de guerra, al port de Catània.

El Govern ha decidit refusar els ofers de socors que vénen de l'estranger, a excepció dels italians emigrants, per estimar que el poble italià pot i ha d'adoptar les mesures necessàries per al socors dels seus connacionals. — Havas.

Roma, 21. — El Govern ha celebrat Consell de gabinet i ha conferenciat telegràficament amb el president senyor Mussolini.

Acordà trametre immediatament a Catània un cuirassat i diverses unitats, entre les quals figuren alguns transports i vaixells cisternes.

També el Govern acordà agrair les ofertes de socors que se li fan des de l'estranger, però no les accepta, per creure que el poble italià pot i deu adoptar totes les mesures que siguin conduents a protegir a llurs connacionals damnificats.

Unicament s'acceptaran les trameses de socorsos en metall i espècies que facin els italians residents a l'estranger. — Havas.

Roma, 21. — S'ha ordenat que sigui efectuada una requisa general de camions, automòbils i tots els vehicles lleugers que siguin necessaris per a realitzar l'evacuació de les poblacions amenaçades.

Cada nova erupció va acompanyada de petits terratrèmols.

La corrent de foc és lenta, però incessant. — Havas.

Roma, 21. — Comuniquen de Catània que la línia elèctrica anomenada «Circumetna» que volta el volcà ha quedat destruïda en absolut i les petites estacions sepultades pel foc. — Havas.

Roma, 21. — El president del Consell senyor Mussolini, prossegueix el seu viatge a Messina.

En totes les localitats que visita se li van incorporar les organitzacions de socorsos i tant les autoritats com les associacions així de caritat com polítiques remeten al senyor Mussolini les quantitats recaptades per als damnificats.

Aquest matí ha arribat a la zona perillosa del volcà. — Havas.

Catània, 22. — Les últimes notícies que es tenen de l'erupció de l'Etna anuncien que les columnes de lava perdren en intensitat i en velocitat. — Havas.

Enginyer alemany condemnat a mort

Dusseldorf, 21. — El Consell de guerra manté la sentència de mort dictada contra el senyor Georg, enginyer de la Badische Anilin, per actes de sabotatge. — Havas.

La «lleï seca» als Estats Units

Nova York, 22. — El ministre del Tresor mister Mellon ha donat ordres perquè les autoritats s'incanten de tota classe de begudes alcohòliques que es transportin en algunes territorials americanes, encara que ho fossin a bord de navilis estrangers i els envasos de les dites begudes fossin segellats pels respectius Governos. — Havas.

Washington, 22. — L'agent receptor de Duana ha rebut del ministre del Tresor una ordre manant que trenqui els segells governamentals que pretenguin emparar begudes alcohòliques que viatgin en algunes nord-americanes a bord de vaixells estrangers. — Havas.

Afusellament de la filla de Brusilof

Londres, 22. — Comuniquen de Berlín al «Daily Mail» que els bolxevics han afusellat la filla del general Brusilof, antic comandant en cap dels exèrcits del Tsar, per estar acusada d'amagar calders i objectes pertanyents al culte. — Havas.

La conferència de Lausana encallada

Lausana, 21. — Els plenipotenciàries aliats reunits en la residència del delegat francès general Pellé, han pres nota que les instruccions diplomàtiques rebudes dels seus respectius governs, no permeten esperar que pugui sortir-se del pas en que es troba la Conferència.

El delegat anglès, en la seva conseqüència, ha enviat un delegat seu a Londres perquè informi al ministre de Negocis estrangers Lord Curzon sobre els últims esdeveniments de la Conferència.

Els esforços realitzats pels aliats s'han estrellat fins ara contra la inèrcia i intransigència demostrada per la delegació turca.

S'ha desmentit categòricament el rumor que ha circulat referent a que existeixen diferències entre les delegacions aliades, així com l'afirmació que s'ha fet de que França hagi estat l'única que hagi rebutjat el text de la fórmula de conciliació, fórmula que per altra part no existeix. — Havas.

Lausana, 22. — El delegat francès general Pellé, d'acord amb els altres delegats aliats, celebrà ahir passada una conferència amb Ismet Patxà.

Tots els delegats aliats que assisteixen a la Conferència internacional consideren necessari que es facin gestions col·lectives prop dels turcs, però no es farà res en definitiva per continuar esperant oportunes instruccions dels respectius Governos aliats. — Havas.

Lausana, 22. — El Comitè econòmic de la Conferència internacional examinarà avui al matí els punts de caràcter reservat que estan en litigi. — Havas.

París, 22. — En parlar «Le Temps» del carrer sense sortida de la Conferència de Lausana diu que plauria al Govern de París aclarir la situació sense precipitar la ruptura, i que pensa de fer una mena d'inventari o balanç del que s'ha fet i aconseguit fins ara i del que queda per aconseguir i fer.

Per això podrien dirigir els plenipotenciàries aliats als turcs una nota en la qual anirien exposades les distintes qüestions pendents de solució, formulant posicions per a cada una de les demandes definitives i irreductibles dels Governos aliats i demanant als turcs que expressin el seu criteri punt per punt.

Aquesta nota no tindria cap caràcter d'ultimatum, sinó que proporcionaria a cada una de les parts interessades el mitjà de poder fixar clars, terminantment i d'una vegada els respectius criteris i propòsits. — Havas.

A la Cambra dels Comuns

Londres, 22. — Cambra dels Comuns. — Ha estat rebutjat per 230 vots contra 154 un projecte de llei pel qual es volia restablir com a salari el mínim que es pagava abans de la guerra, més un augment de setanta per cent. — Havas.

Emprestit de l'Uruguai

Montevideo, 22. — El Consell d'Estat ha aprovat un projecte d'emprestit de 35 milions. — Havas.

L'actitud de Lord Curzon

Londres, 22. — Segons el «Daily Sketch», el ministre de Negocis Estrangers Lord Curzon té intenció d'abandonar aviat el poder.

El mateix periòdic desmentí el rumor que ha circulat aquests dies, segons el qual Anglaterra hauria enviat a França a què s'entengués amb Alemanya per a resoldre la qüestió del Ruhr. — Havas.

Eleccions parcials a Morpeth

Londres, 22. — A Morpeth s'han celebrat eleccions parcials, resultant elegit per majoria el senyor Amille, president de la Federació de miners. — Havas.

Vaga resolta a Nova York

Nova York, 22. — Ha acabat la vaga del ram de construcció, havent-la guanyat els obrers. En conseqüència, els paletes disfruten d'un jornal de dotze dòlars com a mínim, amb contracte de treball per dos anys. — Havas.

La crisi belga

Brussel·les, 22. — Aquest matí pensa donar el senyor Theunis per acabada les seves gestions per a la formació de nou Govern. — Havas.

Els ferrocarrils del Ruhr

Dusseldorf, 22. — Amb motiu d'haver estat ocupades les línies fèrries centrals del Ruhr, han pres nou increment els informes tendenciosos.

La premsa alemanya tracta de fer creure que el que volen i tracten de aconseguir les autoritats franco-belgues és assetjar per la fam la població del Ruhr.

Doncs bé: per a desvirtuar aquesta notícia només cal dir que l'Administració franco-belga ha tornat les tres estacions de Dortmund, fent saber, demés, que no té inconvenient a fer el transport de tots els que viuren procedents de l'Alemanya no ocupada que es destinin al Ruhr, exigint únicament el pagament de les tarifes de transport que en cada cas corresponguin.

Fins ara, les autoritats alemanyes no han formulat cap protesta, la qual cosa segurament no hauria succeït, si les mesures adoptades per les autoritats d'ocupació haguessin destruït d'alguna manera el proveïment de la població.

Per altra part, els diaris alemanys han dit que havia estat intervingut el proveïment de llei per als nens.

Aqueixa espècie resta desmentida pel fet que en la present setmana han entrat en els territoris ocupats tretze vagons, completament carregats de llei. — Havas.

El viatge de M. Duverger a Rússia

París, 22. — El diari rus «Isvestia» publica un extens article referent al viatge a Rússia d'una missió francesa.

Afirma haver celebrat una intervista amb el cap de l'esmentada missió, senyor Duverger, el qual declara que França havia jutjat com indispensable enviar una delegació a Rússia.

Aqueixa notícia és absolutament inexacta, puix l'esmentada delegació no té caràcter oficial de cap mena, ni el senyor Duverger ha rebut del Govern francès cap missió, ni aquest té res que veure amb el viatge projectat. — Havas.

Alemanys detinguts a Bochum

Dusseldorf, 22. — Es confirma la notícia d'haver estat detinguts a Bochum quatre alemanys pertanyents a una organització secreta.

En llurs equipatges foren descoberts alguns objectes que fan pensar que alguns individus utilitzen l'uniforme francès per a cometre actes de violència, divulgar notícies tendencioses i extraviar l'opinió pública alemanya. — Havas.

Dusseldorf, 22. — En una de les maletes que portaven els quatre subdits alemanys detinguts a Bochum, han estat descoberts els següents objectes:

Alguns revòlvers amb banyants carregadors, segells falsificats, sarretes per a serrar metalls, alguns fascicles, una guerrera caki, la qual ostentava el número i insigni del 31 regiment de tiradors francesos i documents de identitat falsos. — Havas.

Amoniàc descobert a Dusseldorf

Dusseldorf, 22. — En una granja propera a aquesta població han estat descobertes seixanta tones d'amoniàc, que la Direcció de les Fàbriques d'Engineria havia amagat en el dit lloc.

El granjer i els directors de les esmentades fàbriques han estat detinguts i empresonats. — Havas.

El yirrei de l'Índia

Simla, 22. — No tenen cap fonament els rumors que han circulat recentment, segons els quals seria nomenat yirrei de les Índies Lord De-
vonshire. — Havas.

Els jornals a Alemanya

Berlín, 22. — El Govern del Reich ha acceptat una proposta encaminada a que la quantitat dels salaris sigui fixada setmanalment segons les oscil·lacions del cony.

La Comissió financera del Reichstag ha aprovat un acord relatiu a augmentar 25 o 30 vegades, sobre el que es repta en el passat any 1922, les quantitats que es paguen en concepte d'impostos sobre la Renda.

A conseqüència de l'oposició que al corresponent projecte ha fet el senyor Baumbach, no s'ha pogut arribar a un acord, com es pretenia, sobre la centralització del cony de divises. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Divendres, 22 de juny de 1923

El problema català a les Corts

EL govern de concentració lliberal volia ignorar i defugir el problema català. El senyor Garcia Prieto, el senyor Alba i el senyor Melquíades Alvarez havien decidit que el fet viu de Catalunya era una invenció de la Lliga. Ni en les declaracions ministerials, ni en el Missatge de la Corona, ni en cap document o manifestació oficial havia estat reconeguda l'existència d'una qüestió catalana. Es clar que, creient inexistència Catalunya, creien també inexistents tots els problemes que a Catalunya afecten, que són problemes catalans, no murcians, ni estremenyis, ni manxecs.

I per aquesta concepció arbitrària de la realitat, el govern lliberal no ha pogut ni resoldre ni atendre els problemes catalans, i aquesta absència del poder públic, aquesta inhibició dels organismes que retenen els atributs de la nostra sobirania, ha produït, com a resultat ineludible, l'agreuiment i l'enverinament de tots aquests problemes.

Es per això que, com deia molt encertadament i molt oportunament al Senat el nostre il·lustre amic En Lluís Duran i Ventosa, el problema del terrorisme no és sinó una conseqüència del problema polític de Catalunya, car, si Catalunya aconseguís el reconeixement de la seva personalitat nacional i assolís els instruments del seu govern propi, actuant a Barcelona un poder públic conscient i cordial, que conegués i estimés les nostres pròpies coses, no existiria el terrorisme. Aquesta és l'opinió unànime de Barcelona, manifestada amb paraules inequívokes en el document que signaren totes les entitats econòmiques i culturals i repeteixen cada dia òrgans d'opinió o de publicitat tan allunyats de la política catalanista com el *Diario de Barcelona* o *La Vanguardia*.

La forma amb la qual recollí i contestà el senyor Garcia Prieto les paraules assenyades i fermes de l'il·lustre senador nacionalista, demostra una persistent incapacitat de comprensió. Res del que va dir el President del Consell de Ministres era pertinent ni oportú ni revelava l'estadista conscient dels seus deures i amant a la realitat. Amb una acurada visió política del moment, En Lluís Duran i Ventosa aconseguí fixar el debat i obligà el President del Consell de Ministres a prometre solemnialment que el govern presentaria a les Corts una ponència per a resoldre el problema català, aquest mateix problema que els senyors Garcia Prieto, Melquíades Alvarez i Alba volien donar com a inexistència.

Complirà el govern la seva paraula? En quina forma? L'actitud del senyor Garcia Prieto i de la Cambra, davant les paraules categòriques i concretes de l'il·lustre senador nacionalista, no permeten concebre gaires esperances en aquesta ponència futura del govern. Cal, però, que tots els homes públics conscients d'Espanya pensin seriosament en la gravetat extraordinària de les circumstàncies i meditin serenament en les conseqüències, probablement irremediabls, d'un nou desengany de Catalunya.

Si el petit món polític de Madrid fos capaç d'una concepció enlairada o d'una visió exacta de les coses, aquests debats sobre el problema català a les Corts li hauria obert els ulls en una forma definitiva. Dos parlamentaris catalans, de significació tan diferent i àdhuc oposada com els senyors Lluís Duran i Ventosa i Marcel·lí Domingo, han parlat la mateixa tarda, a la mateixa hora, al Senat i al Congrés. I els dos han coincidit en les afirmacions fonamentals: que l'oblit de les funcions de govern ha produït la tràgica situació actual de Barcelona, que la incomprensió del problema català ha fet néixer i ha enfortit el separatisme. Els dos oradors, un representant de forces socialment conservadores, l'altre representant de forces socialment revolucionàries, han coincidit a afirmar que no eren separatistes i que volien les solucions de concòrdia. I els dos oradors han hagut de confessar que l'actitud d'incomprensió i d'hostilitat dels governs centralistes fa tot el possible per a propagar i enfortir el separatisme, per a plantejar el problema en el terreny de la violència i de la força, sense comprendre que si el problema fos plantejat en aquesta forma tots els catalans s'unirien en la defensa dels drets i de les llibertats i dels interessos permanents de la nostra terra.

Les Idees i les Imatges

LA FILOSOFIA
I EL SISTEMA FILOSOFIC

El nostre benvolgut Pere M. Bordoy-Torrents publica en un dels darrers *Quaderns d'Estudi* el text integral de la seva interessant conferència: «El concepte de Filosofia en la cultura catalana actual».

Identificats, del tot, amb els punts generals del seu treball, que ens permet, però, que discrepem un xic en allò que fa referència a un punt qualitatiu de la qüestió.

En Bordoy-Torrents ens apar en conjunt que atorga a la filosofia un caràcter massa exclusivament tècnic. No pretenem, certament, que la filosofia sigui un joc d'infants, ni tampoc, com ell ha denunciat, molt justament i oportunament, un joc d'estetes. La filosofia és una ciència i exigeix una gravetat, un despullament, un to adequats, una metodologia discursiva i expositiva determinada.

No cal, però, confondre, d'una manera absoluta, filosofia i sistema filosòfic, en el sentit, diríem, material, constructiu, arquitectònic de la paraula.

Una Suma Teològica, del doctor Angélic, una Ètica, de Spinoza, posen per cas, són admirables i perfectes obres mestres de filosofia i de sistema filosòfic, des d'un punt de vista, exclusiu, del que podríem dir-ne bastidors tècnica filosòfica.

Els fragments d'un Heràclit, d'un Pascal o d'un Nietzsche, que ens han estat lliurats, ja per voluntat expressa original, ja per equitat ulterior de l'atzar, venturers i volentadissos, però bé que no apareguin fonamentats i coronats materialment, tots d'una peça, serveixen, tanmateix, a la manera llur, una admirable i perfecta unitat.

Això no vol dir que, en igualtat de circumstàncies, un preciós edifici complet no sigui preferible a un preciós estol de materials esparços.

El que importa és d'apreciar i admirar com es mereixen els blocs de marbre i els carreus de porfíri isolats en els casos que hem esmentat i en llurs similars.

I, sobretot, el que importa és de no deixar-se imposar — (el nostre benvolgut Pere M. Bordoy-Torrents, ho sap tan bé o millor que nosaltres) — per les teatrals edificacions, sistematitzades, en cartó-pedra: com és ara, potser, l'obra de Hegel.

JOSEP MARIA JUNOY

La «U. M. N.» reviscola

Fa algun temps que hom nota una animació inusitada al carrer de Riva-deneira. Les reunions dels prohoms de la «U. M. N.» sovintegen. Hi acuden els qui semblaven definitivament apartats de tota brega.

En veure sortir de llur estatge aquests «patriotes» màxims de la màxima «unión nacional», amb llur posat xirol i satisfet, hom arriba al convenciment que la «U. M. N.» reviscola.

I no podia ésser d'altra manera. El dolorós espectacle que ha presenciats aquests dies la Catalunya que lluita per la seva llibertat, havia de portar fatalment aquest resultat.

Massa entretinguts a increpar-nos mutuament els qui posem per damunt de tot el nostre cor i la nostra voluntat al servei de la causa de Catalunya, hem donat galrebé feta la meitat de la feina, no ja als enemics de fora de Catalunya, sinó principalment als que hi resideixen i copen de ben a prop les nostres lluites i les nostres discòrdies.

Quines belles perspectives no ofereix als senyors de la «U. M. N.» la nostra darrera lluita «incivil»!

Quin teixir i desteixir il·lusions al volt de futures campanyes!

Però ells no saben que el secret de llur triomf radica cabalment a no donar senyals de vida, a viure

Comentaris a la sortida de l'«A B C»

L'«A B C», cal confessar-ho, té tant d'economista com d'amor a Catalunya, que no en té gens ni mica.

Costa molt poc influir en l'ànim del gros públic. El difícil és tenir raó. A Catalunya les paraules i les demostracions de l'«A B C» no tenen cap influència.

Els catalans ens preocupem de la nostra terra més del que es creu el periòdic madrileny.

No se'n desbanca amb papers mullats i amb teories de mala fe i d'ignorància.

Els catalans amidem primer les nostres forces. Les nostres armes són les estadístiques. I sobre aquestes fem els raonaments.

L'«A B C» ha demostrat una vegada més un desconeixement absolut dels més rudimentaris principis econòmics.

Si no fos així, no diria que és tota Espanya la que sosté Catalunya.

Fora massa pes per a ella. Per a demostrar si és Catalunya la que necessita la resta d'Espanya o si, pel contrari, és aquesta la que necessita a Catalunya, procurarem amidar les nostres forces amb els següents raonaments.

Diu l'«A B C» en la seva proposició:

El 95 per 100 de la producció industrial de Catalunya es consum a Espanya.

Suposem que les dades estadístiques o oficials que haurà consultat el diari madrileny deuran ésser unes mateixes per a tot hom. Com tampoc dubtem que les haurà tingudes a mà com nosaltres les tenim.

Ens cal advertir que les dades que donem a continuació són les corresponents a l'any 1913, període de pau, puix les de la guerra serien massa fabuloses.

Exportació, per totes les duanes d'Espanya i per les de Catalunya, dels principals grups de mercaderies expressades amb milers de quilos:

	Total Espanya	Catalunya	Percentatge de Catalunya
Manufactures de ferro i acer.	1.299	597	46
Productes químics.	1.378	1.010	73'3
Filats i teixits de cotó.	6.663	6.489	97'4
« » « » canem.	411	214	52
Llana en brut i rentada.	14.489	2.319	16
Filats i teixits de llana.	348	282	81
Mantes.	11	10	97
Cuiros i pells adobades.	470	348	75
Calçat.	541	445	82
Adob.	25.023	16.908	67'5

Si Espanya consumís, com diu l'«A B C», la producció industrial catalana, aquests percentatges de Catalunya no existirien.

Pocs comentaris, doncs, hem d'afegir perquè els números canten massa.

Conclusió: Catalunya té un comerç d'exportació amb els països d'Europa i Amèrica molt envejable.

I entrem ara al comerç de cabotatge per mar i terra.

L'any 1914, Barcelona, la capital de Catalunya, exportava al restant d'Espanya 92.135 tones de primeres matèries tèxtils, 64.625 de filats i teixits, 402.642 de substàncies alimentícies, 216.905 de combustibles, 92.138 de materials de construcció, 19.310 de minerals, 56.203 de metalls, 25.363 de greixos i 61.592 de pells adobades.

Aquestes dades, tot i ésser una mica deficientes, no deixen, però, d'ésser expressives.

Restava encara a dir alguns mots sobre la potencialitat industrial de Catalunya, per a demostrar a l'«A B C» si és factible o no la viabilitat de l'economia catalana.

FRANCESC COLINDRES

exclusivament en les tenebres, com una mena de talps.

Tot el que sigui apartar-se el més mínim d'aquesta norma, determinarà indefectiblement un efecte contraproduent.

Cal que s'hi finx bé els nostres germans «provincianos». Poden seguir reunint-se i deliberar. Poden celebrar petits comitès en sessió permanent. Poden gestar plans i projectes grats a tots els Albas del centralisme. Però que no ho facin públic. Cal que tot el que acordin resti sempre inèdit i subterrani. Cal que romanguin talps.

El dia que per les cantonades dels carrers de la nostra urbs aparegui algun paper més o menys estancat, anunciant tal volta alguna candidatura de «renovación administrativa», aquell mateix dia tots es braços irats d'ahir que s'aixecaven per damunt del oap, adoptaran una posició horitzontal, com si esdevinguessin una prolongació del pit de tots els bons patriotes, per tal de fer la unió sagrada i barrar el pas als criats i servidors catalans del centralisme madrileny.

Que facin la prova quan vulguin.

Adhesions a la Lliga

ATENEU NACIONALISTA VERDAQUER

Senyor president de la Lliga Regionalista.

Honorable senyor: Reunida la Junta d'aquest Ateneu ha pres l'acord d'adreçar-vos la seva més incondicional adhesió als acords que es prengueren en Assemblea del dia 15, al mateix temps que us encoratja a seguir la feina catalanitzadora que des de la vostra digna presidència veniu realitzant.

Visqueu molts anys pel profit de Catalunya.

Barcelona, 21 de juny de 1923 — El president, Josep Puig. — El secretari, J. Aleu.

Polítiques

FELICITANT A EN TEJERO

S'ha tramès el següent telegrama: «Marian Tejero. — Congrés diputats. — Madrid. — Alguns aragonesistes Barcelona aplaudeixen la seva actitud d'unir-se autonomistes catalans. — Terraza, Vilas, Mur, Puyuelo (B.), Puyuelo (J.), Torrente, Jover, Pallarès, Royo, Calvo, Sánchez Sarto.»

Municipi

CRIDA DE MINYON

La Finança d'Alcaldia del Districte III diu que havent al·legat motius d'exclusió del servei militar als minyons Vicens Molina Ventura, del reemplaç de 1923, i Emili Sabatè Cebado, n.º 150, del reemplaç de 1921, capos de l'esmentat districte, avisa tots els interessats en fiscalitzar el reconeixement, el qual es farà el dia 25 del corrent, a les nou del matí, al local de la Comissió Mixta, carrer de Sant Sever, 12.

Perills del moment

L'HORA actual està plena de perills per a Catalunya: perills que tothom sent, que tothom veu i que tothom vol evitar. Gent catalanista i gent que no ho és, al cafè, a la penya, a la tertúlia, no parla d'altra cosa sinó de la transcendència del moment que vivim. Coneguts als quals amb prou feines saludàvem, que molt sovint no sabem com es diuen ni on concretament els coneguérem, vos aturen al mig del carrer, i, tot prenent-vos per iniciat (com si tot el que s'esdevé no fos d'una pública difamació) us pregunten, amb una curiositat febril, què passa, què sabem que ells no sàpiguen, què passarà, com acabarà tot això, i us col·loquen la seva més o menys absurda profecia, i us imposen que digueu la vostra...

Tota aquesta pesada atmosfera per on pullulen els microbis d'una epidèmica xafarderia, constitueix un de tants perills de l'hora present. És clar que la febre comunicativa dels homes, el fet que tots ens creiem tenir al personal comentari, la mica de vanitat que sentim quan podem imposar l'opinió nostra o quan aconseguim simplement l'amable silenci dels més prudents o dels estatuts d'una rudimentària dialèctica, donen una explicació d'aquests fets inevitables. Però és que a la nostra terra de tot això fem un gra massa.

Més que pel perill, si voleu, que tot això en si mateix representi, és blasmable la incontinència d'opinar públicament, per la probabilitat que aquelles coses malsanes que tots — qui més qui menys — portem a dintre nostre, per aquell mitjà siguin revelades.

Una d'aquestes coses malsanes que brolla de seguida en aquests moments, i que més conviui a una encomanadissa desorientació individual amb repercussions col·lectives, és aquella impressió d'agitació excessiva de què ens parlava el nostre Cambó, encara no un mes, al Poble Nou.

Recordem aquella confessió del nostre mestre quan deia que dels defectes més profunds que té el poble català i que ha ocasionat i presidit gran part de les desgràcies col·lectives de la nostra terra és que, dintre l'impressionisme general dels pobles mediterranis, nosaltres som els que tenim aquest pecat amb major mesura.

Per això les nostres crítiques, les nostres profecies i fins les nostres inquietuds són filles, de vegades, d'una irreflexió, d'una manca de ponderació amb què judiquem els fets i, per damunt de tot, de l'oblit al qual condemnem aquella participació que cada un de nosaltres, individualment i responsablement, tenim en la conculcació de molts fets que amb tràgiques actituds avui tots lamentem.

No ens deixem dominar, doncs, per la xafarderia que tan terriblement ens intoxica. No perdem el temps en discussions torques ni en baralles ridícules. Parlem de les qüestions de la nostra terra, però parlem-ne per vigoritzar mútuament la nostra fe en el gloriós esdevenidor de la pàtria, i la nostra voluntat en l'exercici virtuós del patriotisme. Que cap cosa, per dolorosa que sigui, ens deprimeixi. L'economia de l'heroisme imposa el ventall fins dels més petits obstacles que dintre nostre i fora de nosaltres s'oposin al camí de la nostra voluntat.

Pensem que el valor transcendental que per al nacionalisme català tenen els moments actuals és el d'assenyalar com una necessitat imperiosa la intensificació de l'acció individual i quotidiana, remuntant-la, cada dia amb més perfecció, a la suprema disciplina que imposen l'ideal i la política que amb una més rica eficàcia a l'ideal serveixi.

Lluís VALERI

La premsa no catalanista i la situació

L'actitud del Govern, davant els problemes de Barcelona, és tan inacceptable i tan intolerable que uneix les classes socials i tots els sectors polítics de la urbs en una mateixa protesta. Des de «Solidaridad Obrera» que titula el seu article de «Quien gobierna?» fins a «El Correo Catalán» que comença la seva intervenció amb els epígrafs prou expressius de «La sangre corre a Barcelona» i «Las autoridades en Madrid», tota la premsa de la capital de Catalunya coincideix, des de punts de vista diversos, en la mateixa protesta i en la mateixa condemna al Govern.

Contrasta aquesta unanimitat amb l'oposició dels polítics i dels diaris de Madrid que atribueixen la situació de Barcelona a una conxorxa intesa de la burgesia catalana i el catalanisme, tesi que comparteixen el «Diario de Alas» i els elements anarquistes del sindicalisme.

Les informacions que facilita a la premsa de Madrid el ministre de la Governació són totes tendencioses, tendents a parcialar. Darrerament ha estat interessat a negar el fet mateix

de la reacció ciutadana contra els assassins del nostre volgut amic senyor Albiñana.

La impressió desagradable que ha causat a Barcelona l'actitud del Govern és general. N'hi ha prou, per a comprovar-lo, amb veure el que diuen els diaris més afectes als partits dinàstics, com el «Diario de Barcelona» o «La Vanguardia».

El vell «Brusi» diu:

«Los atentados se suceden a diario en Barcelona, y ya no cabe decir «el atentado de ayer» — cosa de suyo haría depresiva e insostenible para una ciudad civilizada —, hay que pluralizar diciendo: «los atentados de ayer». De tiempo atrás tenemos manifestadas sobre el particular cuantas consideraciones son pertinentes: cansados de clamar en vano ante unos gobernantes que se cruzan de brazos, y un pueblo atónito y enervado por la osadía de los criminales y la impunidad — por no decir beligerancia — de que disfrutaban, habíamos resuelto no machacar en el asunto, por no perder el tiempo; pero los crímenes de ayer exceden a toda medida y hay que levantar nuevamente

Dietari històric

22 de juny de 1897

MOR A BARCELONA EL PERIODISTA GAIETA CORNET I MAS

Nasqué a la nostra ciutat l'any 1821, seguint la carrera d'enginyer industrial. Fou periodista per temperament i un dels primers que exerciren la correspondència per a diaris de Madrid i «provincies». Des de 1883, era redactor del «Diario de Barcelona», estimant-se'l com el degà en la professió. La seva especialitat fou la gascollina, podent-se dir d'ell que fou testimoni i venedor de tota la vida barcelonina durant mig segle. El treball diari i el de conjunt que anyalment feia en el «Calendari del Brusi», constituïen una font per a registrar fets que el temps esborra.

L'amor a la ciutat fou palesat en el seu llibre «La Ciutat vella», la monografia del convent de Santa Catalina i l'«Exposició de 1888». Era un entusiasta de la nostra terra. A la «Guia y Analejo perpetuo de Barcelona», cal afegir les guies per als viatgers del carril de Granollers (1854), «Tres dies a Montserrat», de Manresa i Cardener, de Barcelona, de Caldes i Sant Miquel del Fay, i «Una excursión por Cataluña».

Entusiasta per la Taquígrafia, en fou un fervent apòstol, ensenyant-la escrivint un Tractat compendiant les lleis de l'escola catalana d'En Serra i l'Arbú, dirigint la «Revista Taquígrafica» (1884), la primera que es fundà a Espanya i establí l'Acadèmia d'aquest art.

Sota els auspicis de la Junta de Fàbriques i el Circol Industrial, en 1886, fundà i dirigí la tècnica «Revista Industrial», de progressos, invencions i notícies del ram. Intervingué en l'«Exposició Universal del 88», i es pot dir que la seva vida fou model d'actiu treball.

ESPIGOLAIRES

te, y muy por alto, la voz para protestar una vez más, con indignación, contra el estado de anarquía en que yace esclavizada Barcelona, cual ninguna ciudad se haya visto jamás, uniéndose a los criminales sin cuento de los desalmados, la burla de quienes los consiente.

Hemos llegado a creer que la caída necesaria e inaplazable del actual Gobierno es condición ineludible para que pueda comenzarse la obra de restauración que Barcelona ha menester. En el debate provocado ayer tarde en la Alta Cámara por el señor Durán y Ventosa sobre la cuestión catalana, al presidente del Consejo, con una torpeza sin precedentes, se le ocurrió afirmar que el terrorismo está ligado al nacionalismo de tal manera, que mientras no termine el uno subsistirá el otro. ¡No es esto dar pábulo, desde el lugar más autorizado de la gobernación del país, a las murmuraciones que por acá circulan entre el vulgo sobre supuesta complicidad ministerial que nosotros hemos negado siempre? Y cuando con esa falta de sentido gubernamental y conocimiento de la situación se produce todo un presidente del Consejo, podemos esperar que del lado del Gobierno que el presidente venga la paz a Barcelona? ¡Qué desencanto, para los que en todo momento propugnamos el respeto al principio de autoridad, que éste se halle servido por órgano tan disparatado!

¿Cómo puede estar tan seguro el presidente del Consejo de que mientras haya nacionalismo habrá terrorismo?

Con motivo del asesinato del señor Albiñana notose ayer por primera vez una reacción popular de indignación substituyendo al pánico, reacción que puede ser un síntoma favorable. Consideren los que gobiernan lo que esto significa. El pueblo comienza a levantarse airado contra los asesinos. La indignación podría derivar, naturalmente, hacia los gobernantes ineptos o pusilánimes, de quienes cabe decir que no vinieron a gobernar sino a presidir la perturbación de Barcelona.

«La Vanguardia» reuneix el judici de la situació en aquest epígraf que posa a la seva informació:

«La situación de Barcelona. — Debates en ambas Cámaras. — Los señores Durán y Ventosa y Marcelino Domingo explican sus interpelaciones. — El Gobierno les contesta vagamente.»

Prometeu i els llumins

ALGUN vegada se m'ha acudit de considerar què diria Prometeu si hagués de dar una conferència al volt d'una capsa de llumins.

(Prometeu, gaudint de categoria semidivina, és immortal; res no li impediria, doncs, de considerar mentalment una capsa de llumins, ahir o avui, abans o després d'encendre una cigarreta. Bé; i Prometeu, com tothom sap, fou l'inventor del llumet; fou el primer a qui va acudir-se de calar un branquilló al Sol.)

Prometeu va ésser un progressiu, però els progressius, amb el temps, es tornen progressistes. Segurament ja no seria aquell Prometeu esquilià. Tindria una certa tendència a la frase feta. Voldria causar una certa impressió en l'auditori portant-se la mà al pit i fent la mirada esmaperduda, com si encara sentís que el voltor li enceta alguna víscera.

Començaria, si hagués de tractar d'aquell tema a la tribuna de l'Ateneu, fent un himne a la preciosa modestia, a la simplicitat servicial dels llumins, tiges flexibles, càndides, de testa bruna, circumcidada, darrera una fricció totjust insinuante, d'una gaia aureola. Els adreçaria alguna frase plena de somrient mundanitat: — Són el foc en joguina. Tenen l'aire de meravellar-se de llur mateix esclat. Llur despulla tirada a l'atzar és tan fràgil i perdadora com la d'una papallona colpida per l'hivern. — Demostraria amb estadístiques l'enorme estalvi que representa el llumí al costat de la teia; es permetria tal vegada un mot humorístic sobre la tràgica situació que, sense ells, escauria a un fumador d'escanyapits, el qual, en segles remots, no hauria tingut més remei que anar i venir tot el dia del temple de Vesta. No deixaria de dar entenent que ell, al capdavant, ha estat el precursor d'un invent tan útil. I acabaria, ben segur, amb un període saturat d'emoció en el qual cantaria el llumí com emblema de la fraternitat humana: l'egoista més empedreït no nega pas un llumí a qualsevol inconnegut; el llumí és el nex momentani entre el milionari i el trixeraire, la princesa i la cuinera, el ministre i l'uíxer. El bescanvi gratuït de foc en una forma popular, portàtil i prodigable, és indicatiu de sagrades possibilitats, que superaran la lluita de classes i les qüestions de les nacions.

Això diria Prometeu en públic, però en tornar-se'n a casa, dins el seu automòbil, pensaria de ben altra manera. No hi faria res que degués el seu automòbil a uns drets d'autor que amb justícia abonessin els fabricants de llumins al vell raptor i importador del foc. En realitat, els llumins li inspirarien un menyspreu sardònic. Trobaria que els llumins no signifiquen pas un progrés, sinó una degeneració, al costat dels llumets. Els trobaria ordinaris, de flama petulant, de tija ridículament afeminada. Li semblaria que el món, en bandejar els llumets, ha perdut una certa poesia. Provaria una certa complaença tot pensant en el distret que, no adonant-se de la gradual extinció del llumí, es crema el dit, o en l'espanyol que tot sovint grata endebades un llumí que després resulta nativament acèfal, o en els fracassos d'un dia de vent, o en la barbàrie dels que per encendre el llumí imiten la frèssa d'un corre-cames, bo i fent-se una ratlla imaginària a la sola de la sabata. Compararia el petit gest automàtic i inconscient, de la genteta humana, quan encén un llumí, amb l'empresa gloriosa dels seus dies de cap verd, quan ell va calar el seu famós branquilló, amb un gran gest, — espalmador de l'èter, — que amb prou feines hauria sabut revelar un Miquel Angel. Ara que és tot sol, ja no s'anomenaria precursor de l'invent dels llumins, per a solidaritzar-se amb les generacions contemporànies, i aconseguir un regim de jeunesse. Ara creu, simplement, que els joves són uns cretins pretensiosos, que han perdut l'estil a més del seny, que han privat d'espiritualitat i de suggestió les flames immediatament suscitable, sense les quals els homes no podrien ésser devots, ni viciosos, ni menjar calent ni potser viure.

El seu amor propi es sentiria tan pregonament ferit, que Prometeu abjuraria la seva antiga democràcia, les seves barricades contra Júpiter, i fins creuria que el seu antic heroisme no era sinó un eixalbrament de mal gust. Havia estat absurdament imprevisor no imaginant que els homes convertirien les guspies sagrades en llumins per a la cuinera. Es creuria fins i tot vençut, fins i tot inferior als homes, que s'havien aprofitat de la seva idea, tot romanent confortables. Però de cop i volta el seu xofer encendria un llumí, i el vell cor de Prometeu bategaria prodigiosament, amb una estranya exaltació. Compendria que els altres podien encendre llumins, però que el foc és encara una cosa seva. Perquè les meravelles del món només tenen llur plena significança per qui heroicament les ha arrabassades; i prenen el posat de mudes i indistintes per als autòmats humans als quals, en acabat, són distribuïdes sense esforç per una mena qualsevol d'estanquers.

JOSEP CARNER

Els catalans a Lourdes

ARRIBADA DE LA PELEGRINACIÓ A LOURDES, 22, (10'30 matí).

Ha arribat la peregrinació, havent tingut un viatge felicíssim. Els malalts que han vingut estan molt animats.

La distribució dels romeus s'ha realitzat ràpidament.

Es troben a Lourdes les peregrinacions dels holandesos, belgues i portuguesos.

El catalans, després de visitar la santa cova, s'encaïnaren a la peregrinació, resant a l'altar de la Mare Déu de Montserrat. — Costa.

DARRERES INFORMACIONS

Continuen a les Corts els debats sobre els problemes catalans

El governador civil de Barcelona, Sr. Barber, ha dimitit
El capità general de Catalunya, general Primo de Ribera, ha sortit cap a Barcelona

EL GOVERNADOR DE BARCELONA

Madrid, 22, 2 tarda.
El governador civil de Barcelona ha celebrat aquest matí una nova conferència amb el ministre de la Governació.

Segons ha dit després el duo d'Almodóvar, aquest ha manifestat al senyor Barber que el Govern li reiterava la seva confiança, esperant que tornaria a encarregar-se del Govern de Barcelona, però el senyor Barber ha ofert resistència a retirar la dimissió que tenia presentada, insistint en les raons en les quals basava la seva actitud.

—L'assumppte — ha afegit el ministre — continua sense resoldre fins que es celebri una conferència amb el president del Consell.

Esperava el ministre de la Governació que el president aconseguiria convèncer el senyor Barber.

Si així fos, el senyor Barber sortiria aquesta mateixa tarda cap a Barcelona.

També és possible que avui mateix torni a Barcelona el capità general senyor Primo de Ribera.

Parlant del conflicte dels transports ha manifestat el ministre que malgrat haver quedat ahir novament rompedes les negociacions, es farien nous intents de reconciliació per a resoldre el problema.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El president del Consell, en rebre avui els periodistes, ha manifestat que en despatxar amb el Rei posà a la seva signatura un Decret admetent la dimissió del governador de Biscaia, senyor Ubierna, i nomenant governador de Biscaia el que ho era de Guipúscoa, senyor Mesonero Romanos, i nomenant governador de Guipúscoa el marquès de Linares.

Ha afegit el president que esperava les visites del cardenal Reig i del governador civil de Barcelona, senyor Barber.

—El rebre — ha dit — per veure si el puc convèncer que retirés la dimissió, puix el ministre de la Governació no ha pogut convèncer el meu veí.

Aquesta tarda, a primera hora, al Senat, continuarà la interpellació sobre els successos de Barcelona, i en l'ordre del dia es discutirà la petició del suplicatori del general Berenguer.

Ha anunciat el president que com que demà a la tarda surt en automòbil el ministre d'Instrucció pública cap a Salamanca, companyant el Rei, el Consell de ministres que havia de celebrar-se, com a dissabte, s'ajornarà fins dilluns.

Quan els periodistes abandonaven la presència ha atribuït el senyor Barber.

Els periodistes li han dit que el president esperava convèncer perquè continués al Govern de Barcelona, i el senyor Barber ha replicat:

—No corrin a donar la notícia, per si no succeeix així.

ACCIDENTS FERROVIARIS

A la Direcció d'Obres públiques han manifestat aquest matí que al Coll de Pajares es troba aturat el tren mixte de Gijón a Madrid, a conseqüència de les fortes nevades que per aquells llocs han caigut.

Han afegit que en entrar a l'estació de Miranda el tren de mercaderies núm. 89 topà amb una màquina que feia maniobres.

A conseqüència del topament resultà mort un mossò del tren de Burgos, anomenat Hipòlit García, el maquinista i el foguiner de la locomotora de Madrid ferits greus, així com el passatger Josep Duran.

A Collado de Villalba descarrilà el tren núm. 1.090, sense que ocorreguessin desgràcies.

DE VIATGE

El sotsecretari de Foment marxà aquesta nit cap a Ordenes (Corunya).

EL GENERAL AGUILERA

El president del Tribunal Suprem de Guerra i Marina, general Aguilera,

ha estat aquest matí al ministeri de Foment.

Interrogat pels periodistes sobre la visita, ha dit que sols tenia per objecte saludar el director general d'Obres públiques.

Un periodista ha dit al general: —Mon general: és diu... —

—Ja sé que es diuen moltes coses — ha contestat el general Aguilera, defugint tota resposta.

Els periodistes no han pogut fer-li més preguntes, puix el general ha entrat al despatx del director d'Obres públiques.

LA PREMSA I ELS DEBATS SOBRE EL PROBLEMA CATALÀ

«La Libertad», comentant els debats haguts ahir en totes dues Cambres sobre la situació de Barcelona, al·ludeix a la diversitat de temperaments dels dos oradors que respectivament parlaren al Congrés i al Senat, i diu que aquesta diversitat es feu ostensible en els discursos.

Comentant el discurs del senyor Duran i Ventosa, diu:

«Es indubtable que el senyor Duran i Ventosa difereix en el seu criteri del de l'Acció Catalana, que proposa plenament el separatisme; però el senyor Duran s'ha mostrat tímid perquè, encara que va afirmar que tant li feia la popularitat, en parlar com parlava, se li notava que es recordava massa de la Rambla en desenvol·lar la seva interpellació, i només a aquest estat d'ànim cal atribuir la relació que pretenia entre el terrorisme i el nacionalisme; puix manifestà que s'acabarà amb aquell en donar satisfacció a aquest, resolent el problema que planteja de constitucionalitat.»

«El Liberal» comenta el discurs del senyor Duran i Ventosa dient que més que plantejar el problema català el que feu fou brindar als d'Acció Catalana un acte d'afirmació enèrgica, i pogué veure's que el que cercava era la declaració categòrica del Govern, i d'aquí li van satisfer les paraules del cap del Govern, assegurant que estudiaria el problema.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

«Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.»

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

Pogué notar-se en la seva rectificació el veritable afany per obtenir del marquès d'Alhucemas la declaració de què es tornaria a nomenar una comissió extraparlamentària, com la que actua en 1918, per iniciativa del comte de Romanones, però sobre aquesta pregunta, que tant semblava interessar al senyor Duran i Ventosa, el Govern no fou bastant explícit, i les coses quedaren així: que hi ha un problema català que el Govern estudiarà.

Cercava alguna cosa més el senyor Duran i Ventosa? Nosaltres creiem que sí.

El senyor Barber ha dit: — No ho sé, però em sembla que no.

El nou governador de Barcelona no es nomenarà fins després del pròxim Consell.

EL GENERAL PRIMO DE RIVERA A BARCELONA

Madrid, 22, 6'15 tarda.

El ministre de la Guerra ha cridat aquesta tarda al seu despatx oficial el capità general de Catalunya, marquès d'Estella, amb el qual ha celebrat una extensa conferència.

Des del ministeri de la Guerra el general Primo de Ribera ha marxat a l'estació per a dirigir-se a Barcelona, a posseccionar-se novament del seu càrrec.

EL PROJECTE SOBRE LA TINEÇA D'ARMES

Reunida aquesta tarda al Senat la Comissió de Gràcia i Justícia, ha examinat el projecte sobre tinença indeguda d'armes curtes, i, per majoria de vots, perquè els senyors Alvarez Arranz i Portilla s'han abstingut, s'ha signat el dictamen d'acord amb el text del projecte.

SENAT

Madrid, 22, 4'15 tarda.

Sobre la sessió a les 3'40, sota la presidència del comte de Romanones. Al banc blau, el president del Consell.

Als escons, bastants senadors, i les tribunes animadíssimes.

El marquès de VALERO DE PALMA demana que es faci constar el seu nom a la llista dels que votaren en pro de la contestació del Missatge de la Corona.

Continua la interpellació del senyor Duran i Ventosa sobre el problema català.

El senyor ESTADELLA hi intervé. Saluda la Cambra per ésser la primera vegada que fa ús de la paraula en aquest lloc.

Fe avinent que es troba equidistant del grup separatista i de la morbidesa tant del grup separatista i del morbo uniformista, que al seu entendre ha causat grans danys.

El seu paper en aquest debat serà el d'informador.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

El problema català està més aguditzat que mai.

No. En Acció Catalana hi ha una multitud d'homes que formen l'èl·lite de Catalunya; i aquests homes són els que no volen ni dialogar amb Espanya.

Davant d'aquest grup hi ha el dels regionalistes i el dels republicans. Hi ha un altre grup, però aquest, encara que molt respectable, no té cap fonament social.

Aquesta és la situació de Catalunya. A mi no em correspon sinó assenyalar el mal. El remei correspon als Governos.

Jo que no milito en cap partit, he de dir-vos que el problema català no té més que dos camins: o no enfrontar-lo, o enfrontar-lo començant per acceptar que Catalunya té totes les característiques d'una nacionalitat.

No és el problema de Catalunya un mer problema administratiu: és un problema de llibertat col·lectiva.

Diu que en afirmar que concedir una ampla autonomia a Catalunya és un perill per a conservar la unitat de la Patria, és una heregia. En tots els països, els problemes d'autonomia han estat resolts pels Governos liberals.

Es parla de la unitat de la patria. Però, què és la unitat de la patria? Espanya. Però, què és Espanya?

(En pronunciar aquestes paraules, es promou un fort incident. Alguns senadors increpen l'orador.)

El senyor Estadella continua el seu discurs.

Si les meves paraules — diu — han pogut tocar alguns sentiments, les retiro; però, el que jo he volgut dir-vos és que Espanya, o no és res, o és un conjunt de patries. (Molt bé en alguns indrets de la Cambra.)

Jo vull una Espanya gran: una Espanya una i varia al mateix temps.

Alludeix a les paraules dites ahir pel marquès d'Alhucemas, respecte la culpa que els catalans tingueren en la pèrdua de les colònies.

No han estat — diu — els catalans els causants de la pèrdua de les colònies. Ha estat l'uniformisme.

Madrid, 22, 5'15 tarda.

S'estranya el senyor Estadella del prejudici d'alguns senadors tocant a la multiplicitat de lleis i idiomes.

Vos espanteu del separatisme geogràfic. No li tinguen por a aquest separatisme: és més terrible el separatisme espiritual, que no es sent sol a Catalunya, sinó per tot Espanya.

Molts senadors. — No, no.

El senyor ESTADELLA. — Sí: separatisme espiritual.

Es refereix al Tribunal Suprem, i diu que en lloc d'ésser un sufragi de la Justícia s'ha dedicat a robar actes, el mateix que si es dediqués a robar carteres i rellotges. (Grans protestes.)

El PRESIDENT fa avinent a l'orador que no pot seguir per aquest camí.

El senyor ESTADELLA. — M'assec: jo creia que parlava davant un Parlament lliberal; però pel que es veu no és així.

El PRESIDENT DEL CONSELL li contesta.

Nega rotundament que el Govern hagi exercit influència davant del Tribunal Suprem.

Diu que ha concedit gran importància a la retirada del senyor Cambó, però que no s'ha cregut en el cas de fer-ho públic, perquè amb tot i la retirada no queda el regionalisme faltat de ventalladors, com SS. ho ha demostrat aquesta tarda.

SS. ha dit que hi ha a Catalunya separatistes. Jo m'explico el separatisme, el nacionalisme; però, què és així d'un regionalisme que preten el reconeixement de la nacionalitat catalana?

El senyor DURAN I VENTOSA: Demano la paraula.

El marquès de ALHUCEMAS: Jo no em nego a discutir-ho, però com? De baix a dalt, no de dalt a baix, com demanen els regionalistes.

Jo estic conforme amb la concessió d'una ampla autonomia municipal.

Es refereix a la concessió de la Mancomunitat, per decret, i reconeix al que el senyor... Catalans tenen per

Catalunya.

El senyor DURAN I VENTOSA. Ahir vaig rendir un tribut a la seva memòria.

El marquès d'ALHUCEMAS admet que ell està disposat a discutir el problema català, però si aquest es presenta sota l'aspecte de separatisme, aleshores repeteix el que ja digué ahir: que no vol ni dialogar ni desmembració.

Adverteix que si amb la frase de conjunt de patries vol dir el senyor Estadella una federació de nacionalitats, ell ha de dir que està completament oposat a això. Després de quatre segles d'unitat no vol per a Espanya la desmembració.

Respecte a la multiplicitat d'idiomes, ha de dir que per a la vida oficial no n'admet més que un.

Recull les paraules del senyor Estadella respecte al separatisme de tot Espanya i diu que les interrupcions dels senadors li haurien demostrat l'injustificat de les seves paraules.

El senyor ESTADELLA. — He separatisme espiritual, en el sentit de connexió entre el poble i l'Estat.

El marquès d'ALHUCEMAS acaba afirmant que Espanya vol de totes passades la unitat. (Aplaudiments.)

El senyor ESTADELLA rectifica. Afirmar que ell no és separatista; al contrari, poden comptar sempre amb mi contra el separatisme català i contra tots els separatismes.

Referint-se a les paraules del marquès d'Alhucemas sobre l'autonomia municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Jo voldria que tot Espanya veï l'obra realitzada per la Mancomunitat municipal, li recorda el gran nombre d'ajuntaments suspesos pel Govern amb motiu de les eleccions.

Es cert que entre liberals i conservadors crearen la Mancomunitat, però l'important no és crear-la, sinó tractar-la amb amor, deixar que es desenvolupi.

Pagina Musical de LA VEU

22 de juny
de 1923
76

Volvets musicals

EL MESTRE OBIOLS

Pobre «Don Mariano»! Encara em sembla veure'l anant i venint per les sales del Conservatori del Liceu, menut, secalló, begut de galtes, amb el seu nas encorbat que descansava sobre un bigotet blanc, amb els seus ulls lluminats i vius, amb el seu casquet de vellut negre, enfundat en un leviton gris clar, perdudes les cames en uns pantalons en tirabuxó de massa llargs que li venien, i torçant entre sos dits esquelètics un cigarret de paper que encenia i deixava apagar cent vegades, i que, a les poques pipades, acabava per penjar la figura d'un clau de ganxo.

Si us el volien fer vostre no teníeu més que dir-li bé de Mercadante. Oh, Mercadante! Quina veneració conservava sempre pel seu antic mestre! Per ell no hi havia compòsitor com Mercadante, ni música com la de Mercadante!

Desaltres, els joves, ens en reiem pèl·lousament i molt d'amagat d'ell, naturalment, — però així i tot recordem que Barcelona devia molt al mestre Obiols, que en el seu temps havia dut «aires de fora», lo que sempre és d'agrair, que havia fundat el «Liceu petit» — com familiarment s'anomenava aquell teatre d'òpera de la plaça de Santa Anna, ja venent, ja quartel, ja teatre, però que a la fi fou el pare de l'actual Liceu.

No obstant, qui es recorda avui el mestre Obiols? I qui es recorda la seva música? Quina obra l'ha deixat?... Si, una, — i que res de musical per cert — una que ell mai podia imaginar que passés a la posteritat i que és molt difícil que s'hi faci mai, com he dit, no és cap obra musical, sinó una simple frase, quasi una pura interjecció.

Dirigia el mestre Obiols l'ensaiig d'una òpera en el Liceu, i a falta de la part de la cantant, la part de la cantant se servia com a tal del repertori que portava. En el calor de la direcció pegava tan forment els cops de bastó en el furiol, que un d'ells va saltar-li la violon.

— Mestre — li crida un dels músics de l'orquestra — miri que li ha saltat la violon.

— Men fuma de la violon — crida el mestre Obiols en el foc de l'entusiasme i sense deturar-se.

Aquesta frase sortí del Liceu rebuda per boca de tots els músics de l'orquestra, sortí a la Rambla, escampà ràpidament per tot Barcelona i no tardà gaire a formar part del vocabulari català, tal vegada per no eixir-ne mai més.

No sap mai l'artista quan crea una obra immortal!

Aquesta anècdota me'n porta a la memòria una altra en la qual, si bé el mestre Obiols no hi figura com protagonista, hi figura com a personatge «causant».

Formava part de l'orquestra del Liceu un violinista molt trempat, molt tranquil. En Mateu Ferrer, en el seu ensaiig el mestre Obiols de l'orquestra i, dirigint-se a En Mateu, li diu:

— Aquesta nota la vull més llarga, la reprèn el passatge i... nova paraula.

— Ferrer! — crida don Mariano — li he dit que aquesta nota la vull més llarga. Tornem-hi.

Per tercera vegada tres cops de bastó interrompen l'ensaiig.

— Encara no m'està bé: més llarga, més llarga!

Finalment, la nota sortí a gust de don Mariano, que exclamà, dirigint-se a En Mateu:

— Ara m'està bé de llargada. La qual afegí amb tota la sorna dramàtica violinista:

— I de gruix, com li està?

— Davores va ésser una riallada general que va interrompre l'ensaiig de la «òpera seria».

Una de les més grans i darreres satisfaccions que tingué el bon don Mariano fou la carta que setze dies després de morir — i ja en estat gressim — va escriure. En Clavé, l'únic que per l'èxit que acabava d'obtenir amb l'estrena de la seva òpera «Edith».

Amb quina fruïció i amb quin respecte va mostrar-me-la... Els dits li tremolaven al desplegar-la: els ulls li espurnejaven!

Tan agraït quedà amb aquella afectuosa salutació d'un moribond, que m'encarregà que li escrivís la lletra per una «Cantata» que pensava dedicar a En Clavé.

Lletra que — amb veritable remordiment no confesso — no sé per què no vaig arribar-li a escriure.

APEL·LES MESTRES

Un gest exemplaríssim

ELS MATERIALS CANÇONÍSTICS DE L'AGUILÓ SÓN DONATS A L'OBRA DEL «CANÇONER POPULAR DE CATALUNYA»

Quan el pàtric qui en feia la comanda i els patriotes que la rebien anaven a empendre la magna Obra del «Cançoner Popular de Catalunya», fou estabrida, amb un encert evidentíssim, la necessitat de captar al poble català, possessor del tresor admirable de les nostres cançons, la seva significativa cooperació; car un monument essencialment nacional com el que amb tan bells auguris es planejava, havia de comptar amb els carres enomes i solidíssims d'aquest poble nostre, creador i creador de la canço catalana.

Es clar, però, que per l'alta importància de l'obra i fins i tot per raó del respecte degut a la mateixa valor popular que s'anava a utilitzar, calien adreçats artífexs qui destruïssin escalfessin l'adusta rusticitat natural dels materials populars donant-los ensens la monumental disposició per a la qual es recaptaven; per això fou creat l'anomenat Consell Consultiu per a l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya», integrat per dignes representants de les entitats cabdals i més prestigioses que són especialitzades en el coneixement i estudi de les distintes varietats que són part de la canço popular.

Mentre, doncs, el Consell Consultiu prenien les posicions corresponents al bon esment de les activitats pròpies, l'«Onfè Català» feia saber a totes les terres de parla catalana l'agradosa comanda rebuda, pregant ensens que tots els amadors i conreadors de la canço popular catalana volguessin ajudar-lo aportant-li els materials de la nostra música, de la nostra poesia i del nostre folklore que imprimeixen el seu caràcter i el seu valor.

L'efecte de la crida entusiasta i franca, creà un ambient tan propici que provava ell sol la confiança i prestigi dels que havien de dirigir l'obra del «Cançoner». Fou en aquesta avinentesa i mentre ja anaven rebent-se valuosos materials que trameten d'arreu de Catalunya els enamorats de la nostra música popular, que el Consell Consultiu en una de les seves reunions, prengué l'acord de dirigir-se al senyor Angel Aguiló i Miró, significat i el goig i l'agraïment amb què seria rebuts entre els materials ja aplegats per l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya», els següents nombrosíssims i molt importants que en llargs anys havia recollit el seu pare i patriarca de les catalanes lletres, En Marian Aguiló i Fuster, per al seu «Romancer Popular de la terra catalana», del qual no pogué publicar sinó el començament.

Mogueren el Consell a fer aquesta demanda d'una banda, el record d'un dels membres que en formen part, el qual havia col·laborat personalment en l'aplegat de N'Aguiló, i d'altra banda la mateixa confessió, plena de recança, que sobre la quantitat dels materials recollits deixà estampada En Marian Aguiló en el pròleg de les «Cançons feudals cavalleresques».

Per això el Consell Consultiu dirigí una comunicació al senyor Angel Aguiló fent la demanda; i de seguida i planerament, amb una naturalitat digna verament d'eternes i joïoses recordances, fou donada la resposta, posant en mans de l'«Onfè Català» per a l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya», la quantitat notableíssima i mai prou justament preada de materials de poesia popular que són el ressò de tota una nissaga fervorosa que anà com d'ací d'allà, amorosament i pacientment, les valors disperses i ja gairebé perdudes de la

nostra canço, amb la fe incommovible que algun dia, potser, més enllà i tot de la llur vida, foren aplegades en la toia magnífica del «Cançoner de Catalunya», monument d'art i esplendor gloriós de la Pàtria.

Els valuosos materials són ja al «Palau de la Música Catalana», on seran estimats i venerats amb un gelós enamorament. A la primera ullada que el dona meravella la quantitat considerable dels mateixos; i una ràpida inspecció de les fardides carpetes que els contenen, dona la impressió d'una valua imponderable. Multitud de variants de les cançons nostres ofereixen un enllemador encis a l'estudi, i els documents múltiples que fan referència als temes de la nostra cançonística, constitueixen un fons abundantíssim, ben útil per al llur comentari crític. A més, en foliar aquella multitud de manuscrits sempre interessants, el pregon sentiment de l'admiració us posa als dits tremolors emotives veient-vos a les mans autògrafs extenses i multiplicades de les primeres figures inoblidables de la renaixença literària catalana, constant aleshores la confiança que en l'obra de N'Aguiló aquells homes tingueren i l'afinat esperit de col·laboració que dona al llur treball esportors ben dolces i comunica ensens a la amorosa tasca assenyament i eficàcia.

Cabament aquest aspecte de monument renaixentista català que la col·lecció dels materials Aguiló presenta, fa sumament preada la llur adquisició per l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya»; car així tot l'esforç imponderable d'aquells homes de fe i amor es relliga gairebé amb els treballs ben nombrosos i encertats que arreu de Catalunya fa un nucli d'amadors i conreadors de la nostra canço popular en les llurs recerques i constatacions, sempre abundoses de fruit i mai manades d'interès. I fa de bon veure que així com aquells abnegats i fervorosos patriotes del passat segle aportaren al gran patriarca de la catalana llengua els resultats del llur treball i amor a la canço nostra plenament confiats en la perfecta preparació que per el llur estudi i publicació posseïa per raó del seu talent i experiència En Marian Aguiló i Fuster, de semblant manera, una multitud d'experts recercadors de les cançons nostres, confien també les seves sortoses troballes a l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya», segurs que la seva direcció en els treballs d'estudi i publicació és garantia sobrada d'un reeiximent per tots els catalans gloriósíssim.

Però aquesta continuïtat admirable i fecunda de generacions catalanes trameten-se semblantment l'heretatge molt noble i amorós d'anar bastint el monument viventíssim de la nostra estúpida música popular, no podia fer-la possible sinó un home a Catalunya: N'Angel Aguiló i Miró qui del seu pare rebia els materials quantiosíssims de poesia popular catalana, com un troc de la seva vida i una relíquia del seu alt esperit. I aquest home, conscient de la valua immensa d'aquell tresor que guardava amb una veneració i gelosia honorables, ha comprès com Catalunya, per missatgeria del Consell Consultiu per a l'Obra del seu «Cançoner Popular» li demanava aquells materials en l'horre dolça i clara d'esperances, d'anar a empendre la perpetua i merescuda glorificació de la canço nostra; i sabent en una generositat intel·ligent acordar el seu amor filial al venerat Mestre inoblidable i ensens el seu tribut de català a la nostra mare pàtria, amb un gest de perdurable memòria, ha posat en mans de l'«Onfè Català» per a l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya» uns materials que si fins ara eren venerables pel seu contingut i significació ara, a més, en el llur utilatge oferiran inospitades descobertes utilíssimes.

Es, doncs, de justícia, que quan ja l'obra del «Cançoner Popular de Catalunya» ha rebut i agraït aquesta donació exemplar i incomparable i mentre es disposa a consignar en perdurable document i en un acte íntim i solemne la profunda reconeixença del seu Consell Consultiu; és de justícia, diem, que tots els amadors i conreadors de la canço popular catalana d'arreu de Catalunya siguin asabentats d'aquest esdeveniment que és a augmentar encara el prestigi de l'Obra del «Cançoner», i ofereix a tot hom qui compregui l'eficàcia i valor significativa de la col·laboració,

esperonador aficient de la seva rellevant exemplaritat.

Sonin festives, doncs, les campanades de la nostra jubilació, car un inusitat espectacle ens meravella els ulls: un català conscient i fervorós porta a l'altar de la pàtria la seva ofrena valuosíssima, gairebé tremolosa encara amb la palpitació febril d'una generació de patriotes, la veu dels quals ressuscitarà per miracle del treball d'avui en una florida de cançons.

I en sagrat deure de justícia, tots els qui ameu i conreueu la canço popular de la terra catalana, batec immortal de la pàtria, admireu com cal el gest magnífic i aureolat de manifestació de l'home qui feia aquella resurrecció possible; i en el vostre cor sense frau de catalans veritables estoteu una immutuable flor de gratitud en merescut homenatge al qui tan generosament ha provada la seva amor a la canço de Catalunya: N'Angel Aguiló i Miró.

Bibliografia estrangera

Emili Vuillermoz: «Musiques d'aujourd'hui». Les Editions G. Grès et C. J. Paris.

Es tracta d'un aplec de treballs publicats ja en diaris i revistes franceses.

La lectura d'aquest llibre d'Emili Vuillermoz, constitueix una veritable festa per a l'esperit. I els treballs del crític francès agradaran, a la vegada, al músic — al músic «letrat» — i al «gourmet» de literatura. Car Vuillermoz és un músic instruit, un tècnic informat de tots els secrets de l'art de l'escriptura musical i posseïx, oi més, el do — en ell naturalíssim — de l'expressió literària. A l'abundor d'imatges, a l'encís innegable de l'estil d'un Maclair, per exemple, uníx l'erudició d'un músic, d'un veritable músic, informat, com diem, de tots els secrets del «mètier». D'aquí l'interès dels seus anàlisis, dels seus elogis o de les seves crítiques. Són justos, per tant, els següents mots de Gabriel Fauré, amb els quals el gran mestre acaba el curt Prefaci, amb el qual encapçala el bonic llibre de Vuillermoz:

«Cal llegir aquest llibre: Hom no hi trobarà ni dogmes ni predicacions, sinó, simplement, pàgines en les quals hi són dites coses profundament conegudes del que les diu, anàlisis a la vegada molt subtils i molt clars en un estil que, sense abstenir-se d'esperit ni de fantasia, ofereix les imatges més inesperades i les més sorprenents en lloc de consideracions o de definicions tècniques de les quals el «tact» d'Emili Vuillermoz ha sabut alliberar el llegidor».

Com el títol ja ho indica, Vuillermoz parla, en son llibre, dels músics i de les «Musiques d'avui». I s'ocupa, doncs, de Gabriel Fauré («Mirages, Deuxième Quintette»); de Charles Kœchlin («Sonatines, Paysages et marines»); de Louis Aubert («Habancera»); de Igor Strawinsky («L'Oiseau de feu»); de D. E. Inghelbrecht («Le Cantique des Créatures»); de Bela Bartók, Paul Dukas, Manuel de Falla, Eugène Goossens, Francesco Malipiero, Maurice Ravel, Albert Roussel, Florent Schmitt, Erik Satie, Igor Stravinsky («Le Tombeau de Claude Debussy»); de Georges Migot («Quintette, Trio»); de Camille Saint-Saëns («Six fugues»); de Florent Schmitt («Psaume XLVI»); de Frederic Mompou («Cants màgics»); d'Arthur Honegger («Le Roi David»); d'Arnold Schoenberg («Pierrot lunaire»); de Maurice Bavel («Sonate»); de Claude Debussy («Monsieur Croche, antididactant: Le martyre de Saint-Sebastien»); de Vuillermoz parla també de «La notion du progrès en musique»; de «Chansons et romances populaires»; de «Rag-time et Jazz-band»; i del «Ballet moderne».

Es impossible parlar de totes aquestes personalitats i de totes aquestes «musiques» amb més agudeza, i a la vegada, amb més simpatia que Vuillermoz. Es impossible «descriure» també amb més traça les característiques (tècniques o estètiques) d'una obra. En aquest sentit, les pàgines que Vuillermoz dedica, per exemple, a Inghelbrecht, Aubert, etc., són bellíssimes. El llegidor (sobretot si és músic), sent, veritablement, l'obra descrita. La descripció literària no pot ja anar més enllà.

El llibre de Vuillermoz és també ric de gràcia i d'ironia. Les pàgines, per exemple, en les quals parla dels «sis» músics francesos (i això dels «sis», fou una invenció, una entre-malhadura del nostre amic Collet), les que escriu, a propòsit de Wanda Ladowka i de la «notion du progrès en musique», etc., són simplement deliciosos. L'ironia, la crítica més aguda són dissimulades, desmentant, darrera la gràcia!

Com queda vist, hi ha també en el llibre de Vuillermoz, un treball dedicat a un dels nostres músics: Frederic Mompou. Vuillermoz parla del jove i «delicat» autor de «Cants màgics», amb el més viu interès, amb la més franca simpatia. Diu coses justíssimes a propòsit del talent innegable del músic català. Aquest treball del gran crític francès el coneixem ja els llegidors de LA VEU, car aparegué, traduït al català, en una de les «Pàgines Musicals» (21 de maig del 1921, «Pagina» número 37).

Però, ultra l'article que recordem, Vuillermoz parla també d'En Mompou, en ocupar-se, en el llibre del qual parlem, d'un dels artistes més personals de la present hora: Arnold Schoenberg. Diu Vuillermoz (i voliem traduir els seus mots ja que es refereixen a un dels nostres músics): «Però es pot observar, des d'ara, que després de les disbauxes de riqueses orquestrals i harmòniques de la generació precedent, una tendència s'inicia envers la simplicitat, la nuesa, la humilitat, tècnica. Aquest ideal ha fet néixer a la nostra terra molta literatura però gens de música. A l'estranger sembla suscitar realitzacions més interessants. Artistes de races i de cultures molt diferents, es troben en el mateix indret del pensament i de la sensibilitat. Les recerques al·lucinant i evocadores d'un Schoenberg no són pas, en el fons, molts diferents de les del jove català Frederic Mompou que, servint-se d'elements a la vegada innocents i misteriosos, de notes ingènues, fa aparèixer en nosaltres tot un món de sonnis».

I heu aquí un «record», una citació, que honora tant a Mompou, com tot l'estudi que havem ja esmentat.

Cal llegir, certament, el bell llibre d'Emili Vuillermoz. És l'obra d'un delicat artista, d'un excel·lent músic i d'un notableíssim escriptor.

F. LLIBRAT

Noticiari

Alemanya

El doctor Hans Lüdke ha inventat un nou instrument: l'«okalyd». El susdit instrument té, sembla, la sonoritat de l'orga i l'agilitat del piano.

S'han trobat, es diu, les pàgines que Tchaikovsky va escriure per a l'òpera alemanya: «Peter». El mestre Wilhelm Kleefteld pensa terminar l'esmentada producció.

Ha estat creat a la Biblioteca de l'Estat, de Berlín, un «arxíu dels sons». Figuraran en el susdit arxíu discos fonogràfics en els quals quedaran registrats documents sonors variadíssims: cants populars, crits d'animals, remorcs de fulles, bruits d'aigües, interpretacions de gran virtuosos, sons de campanes, discursos d'homes cèlebres etc.

Obres líriques darrerament creades a Alemanya: «Hassan», òpera còmica de Simó Bren (Seminari episcopal de Würzburg). El retrat de la favorita, òpera còmica de Josep Snaga (Teatre d'Altenburg); «Hanneste i sanesle», òpera còmica de Karl Bleyke (Teatre de Stuttgart); «Hagith», drama líric del mestre polonès Szymanski (Teatre de Darmstadt). «Piu ja de primavera», òpera en tres actes, de Hermana Durra (Nuremberg); «Venini de l'òpera», òpera de Siegfried Och (Kammerspiele de Berlín). «El jardí de les roses», llegenda en tres actes, de Julius Bittner (Mannheim). «Des ferros al foc», òpera còmica d'Albert Ziegler (Heidelberg). «L'anec sagrat», comèdia lírica de Hans Ghal (Düsseldorf).

Ha estat també representada a Berlín (Òpera popular) i en llengua alemanya, «La promesa del Tsar», de Rimsky - Karsakow.

Anglaterra

La casa Kegan, Paul and C. publicarà aviat un diccionari de la mú-

una antiga anglesa, de Jeffrey Pulver. Hom trobarà en l'esmentada publicació dades curioses, gravaigs sobre instruments antics, etc. Aquest diccionari interessarà sobretot, llegim, als organistes.

Maurici Ravel ha dirigit les seves obres: «Ma mère l'oye» i «La Valse» a la sala Queen's Hall, de Londres.

Aviat s'estrenarà a Londres una nova òpera d'Ethel Smyth: «Festa galant».

Estat Units

Ha assolit un gran èxit, a Nova York (Carnegie Hall), l'eminent violinista i compositor català En Joan Manén.

França

Ha mort el mestre Camil Chevallard, director dels Concerts Lamoureux, de París.

Camil Chevallard nasqué a París, l'any 1859. Era un excel·lent pianista (deixeble de G. Mathias) i un ben notable compositor. Deixa escrites algunes pàgines per a orquestra (Ballade symphonique, La chène et la roseau, Fantaisie symphonique, etc.). Tema i Variacions, per a piano, i algunes obres de música «de camera» (Trio, quartet, quintet, etc.).

En morir Carles Lamoureux, el conegut director d'orquestra, Chevallard s'encarregà de la direcció dels Concerts Lamoureux.

Enfront de la seva orquestra, havia esdevingut (amb Eduard Colonne, Gabriel Pierné, Philippe Gaubert, Harcourt, Hasselmans, Inghelbrecht, Messager, etc.) un dels millors directors d'orquestra francesos.

Chevallard no era pas desconegut dels aficionats barcelonins. Havia dirigit més d'una vegada a Barcelona.

Ha estat trobada la partitura d'una cantata inèdita: «Orphée déchiré par les Bacchantes», d'Hector Berlioz. L'obra data del 1827.

«Obra declarada inexecutable» per la secció de música de l'Institut — escriu Berlioz al seu amic H. Fernand — i «executada» a l'Escola reial de música.

L'autògraf de Berlioz ha estat donat a la Biblioteca Nacional de París.

Dilluns, dia 18, començà a representar-se, al Teatre de l'Opera Comica, de París, «Pepita Jimenez», d'Isaac Albéniz.

Quan tornarem a sentir, al nostre Gran Teatre del Liceu, la producció del gran artista nostrat?

Holanda

Ha obtingut un gran èxit, a Amsterdam, una Simfonia del mestre Pygyn, jove músic holandès, a propòsit de la personalitat del qual llegim grans elogis.

Itàlia

S'ha estrenat a Milà (Scala) i amb un èxit extraordinari, una nova producció del mestre Respighi: «Bel-fagor». El costum irònic, grotesc de l'obra de Respighi és, llegim, absolutament admirable.

Ricard Strauss ha dirigit els dos darrers concerts de l'Augustenm, de Roma. A Gasco demana al mes're alemany que pensava de la música contemporània i Strauss feu gran elogis de les produccions de Puccini, Ravel, Debussy i Charpentier.

«En quant a la música dels extre-mistes contemporanis — digué Strauss — penso el següent:

«Anys enrera em trobava a l'avant-guarda; avui soc gairebé a la rera-guarda. He estat sempre sincer; no he escrit música en determinat estil, com fan molts, per la mania que tenen de que se'ls digui revolucionaris, o futuristes, amb els seus acords antimelòdics, atonals, que provoquen la desesperació de molts aficionats.

Cregui'm, hi ha molts bojos fingits en el món musical, però jo no respecto sinó els els bojos autèntics».

Suecia

El mestre Schneckvoigt ha dirigit en un dels concerts del Konserthörsalen, de Estocolm, tres «Aquarelles Valencianes» del nostre excel·lent amic i col·laborador, N'Eduard L. Chavarri.

Curiositats mundials

PAQUETS POSTALS BEN ESPECIALS

Aquest dia va arribar al camp d'aviació del Bourget, (París) un gran avió procedent d'Amsterdam, el qual duia com equipatge tres caixes. Els empleats de camp van anar per desfer-les i van restar sorpresos i un bon xic esferits trobant que cada caixa contenia un lleó, o per dir-ho amb més exactitud, dos lleons i una lleona.

Com que els superbs felins miraven de cua d'ull, rondinaven quan s'acostava algú i ensenyaven uns ullals respectables, els empleats no sabien que fer, fins que es presentà un senyor alt, rabassut, de cara eubògica al cap d'una colla d'individus si fa o no fa com ell. Era el domador Marcel, que estava instal·lat a Neuilly, a l'ore de París, i havia demanat amb urgència a Amsterdam les dites bèsties.

Amb grans precaucions foren posades les caixes en autos i marxaren cap a Neuilly.

Els lleons havien estat classificats per la duana com a paquets postals. Heu's aquí uns paquets postals que, a part el domador Marcel, ningú rebrà amb gust, ni que solament continguessin un gat.

UN AUTOR DRAMATIC NOU

Aquest dia parlàvem com d'un autor dramàtic nou, del gran duoc Constant Romanof, que firma amb les inicials K. R.

Un lector que està al corrent de les coses de Rússia ens diu que no pot escriure sobre les excel·lències del règim bolxevita, per la senzilla raó que va morir durant la guerra a Paulovsk.

El drama «El rei de Judea», que suara s'ha representat en alemany a Reval, data d'una trentena d'anys. Era bon poeta però més bon actor i havia representat sovint d'ofici en el teatre del Ermitatge, de Perograd.

Aixequem aia del que ens diu l'apreciable lector.

EL POL NORD

Un explorador polar, el doctor Stephenson, amb motiu del projecte — avui abandonat — d'Amundsen, de recórrer el Pol Nord amb un aeroplà diu que és possible un servei aeri en aquelles regions.

L'Océan Arctique és el mar més petit i té el ventatge que està sembrat d'illes, i en aquestes s'hi poden establir estacions que podrien assegurar el servei d'avions. Creu que això és factible en un període de 10 a 30 anys.

Hi ha molts prejudicis — afegeix — respecte de les regions polars. La temperatura al Nord del Círcol Polar, arriba molts estius a 30 centígrams damunt de 0. La vegetació d'aquelles terres, compren més de 1.500 varietats de plantes.

Altra noció falsa és que la terra polar estigui coberta de neu tot l'any. La neu permanent, només es troba a les muntanyes i les muntanyes representen només el 25 per cent de la superfície del Círcol polar.

Les condicions de l'aire afavoreixen la navegació aèria i, aprofitant-les, l'almirall ianqui Maffei pensa anar-hi amb un dirigible.

Realment, llegir els informes del doctor Stephenson fa venir ganes d'anar al Pol Nord.

L'actualitat anecdòtica

EL PRÍNCIP DE GAL·LES NO ES VOL QASAR

Max Beerbohm és un caricaturista anglès que viu a Itàlia. Abans de sortir de Londres Max gaudia de fama d'home original i de conversa agradable. Ara cada any va d'Itàlia a Londres per a fer una exposició que constitueix un esdeveniment. Per a veure-la es paguen deu xilings.

A l'exposició d'aquest any, als ulls de la majoria dels crítics, Max s'ha fet culpable d'un delicte contra el bon gust, per no dir de lesa majestat, posant en caricatura el Rei Eduard i el Príncep de Gal·les. El primer apareix tan aviat representant un estudiantet tremolós davant la poderosíssima i severíssima Reina Victòria, com un àngel grotescament gras.

Però els diaris, estarien disposats a perdonar-li els episodis de la vida d'Eduard VII. Co que no poden admetre és veure al seu Príncep de Gal·les vell i esgotat, que guaita melancòlicament una xafardera endimbenjada, «l'esposa», que està prop d'ell davant l'oficial d'Estat civil.

La caricatura porta la llegenda següent: «Escolleix lluny i comença tard» i porta també aquesta notícia retallada del «Times» del 10 de novembre de 1912: «Un interessant matrimoni fou celebrat ahir a l'oficina d'Estat Civil, d'Ealing (barri petit burges i treballador). El senyor Edward Windsor s'ha unit amb Miss Flossie Pearson. Des de la alguns anys ell habita a «Balmoral», 85 Aca-cia Terraza, Avinguda Lenin, Ealing, i la seva esposa és la única filla de la seva llogadora de cambres amoblades. Tot seguit després de la cerimònia la fel·lic parella ha sortit vers Ramsgate (platja molt popular i acreditada per la «bona» societat) on passarà la lluna de mel, etc., etc.»

«Escandalós, vulgar, de pessim gust, ofensiu», han dit quasi tots els diaris. Sols la «Saturday Review», i un diari o dos han defensat a Max dient que la família reial no té necessitat d'ésser defensada contra una caricatura; que els personatges de la casa reial ja no són idols que deuen escapar-se de la crítica de llurs debilitats. Max, espaordit per la tempesta originada, proclamant que no pot ésser jutge del perfecte bon gust, feu retirar la caricatura incriminada o inofensiva.

La qüestió del gust és probablement sense solució ja que tractant-se de caricatura, pot ésser resolta segons el punt de mira de qui la considera. Però és indubtable que Max

Beerbohm havia mirat de provocar la tempesta, perquè solament en aquesta forma brutal i directa podia sortir a relluir per un instant la manifestació d'una preocupació que, sens dubte, és ben profunda en el cor dels anglesos, fidels a la dinastia, devots a la família reial.

El príncep de Gal·les té quasi 29 anys. El duc de York, que encara no en té 28, ja s'ha casat. Per què no es casa el príncep de Gal·les? Es un turment.

«Ell és l'hereu del tron: el seu, primogenit hauria d'ésser també l'hereu. Hom voldria veure delineada la successió regular i encara la princesa de Gal·les no es veu enlloc. En va dues o tres vegades els diaris han publicat el catàleg il·lustrat de les possibles esposes. Re, s'ha aconseguit. El príncep no veu ni sent. A les al·lusions directes contesta: «No. Li plau més la vida lliure. Freqüentment, segons els diaris, l'«Embassy Club» on es balla molt. No pensa en pendre muller. Es murmura que té «el cor ocupat». És un turment i per això la caricatura ha ferit. Qui sap si tindrà bons efectes.

«Castigat ridendo...»

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

CLASSE DE CUINA POPULAR

Dies feiners de vuit a nou del matí

Llista de la setmana:

Dilluns. — Macarrons a la Gratin. Dimarts. — Filet de llus a la Portuguesa.

Dimecres. — Chateaubriand Bernesa.

Dijous. — arabassons farcits i patates pallés.

Dissabte. — Copas marquesa.

Nota: Podem assistir a aquestes lliçons totes les que els interessi, tant si són com no sòcies de l'Institut, satisfent 0'25 pesetes per un tiquet que se'ls remetrà abans d'entrar a classe.

SECCIO PERMANENT DE BIBLIOTECAS CIRCULANT I PUBLICA

Libres recentment adquirits

«Le Livre de la Sagesse», Pierre Sallet; «Taquígrafia Catalana», J. Elias Jubert; «Die Romanischen Dome am Rhein», R. Kautsch; «Die Sixtinsche Decke», E. Panofsky; «Hygiène de la femme et de la jeune fille», Françoise Lohre; «El Tedisim», Walter Scott (dos volums); «Carthage, Tim-gad, Tebessa et les villes antiques de l'Afrique du Nord», René Cagnat; «Cartas de relación de la conquista de Méjico», Hernán Cortés (dos volums); «Le Corrége», Les Peintres Illustres; «Claude Lorrain», idem; «Análisis Químico Gravimétrico», H. V. Pechmann; «Los Animales Salvajes», Angel Cabrera.

SECCIO PERMANENT DE RELIGIO I CULTA

Amb motiu de la solemne sessió de clausura del Curs 1922-23, diumenge, dia 24, a les vuit del matí, se celebrà missa cantada de Comunió general.

SECCIO PERMANENT D'EDUCACIO I INSTRUCCIO

A les onze del matí, acte de clausura del Curs; lectura de la Memòria de la Secció i repartiment de les matricules i diplomes d'honor a les alumnes que n'han estat mereixedores. L'assistència a aquestes actes és obligatòria per a les alumnes.

A les quatre de la tarda, les alumnes de Lectura Artística, sota la direcció del professor D. J. Ferran Torres, donaran una escollida sessió amb el tema «Recull d'amoroses».

SECCIO PERMANENT DE CERIMONIAL I FESTES.

A les sis de la tarda, audició de sardanes, per la cobla «La Principal» de Parellada, exclusivament per a les sòcies.

Els Jocs Florals de la Barceloneta

Regna gran entusiasme en aquesta populosa barriada i va creixent a mesura que hom va assabentant-se que el benemèrit Casal Nacionalista de la Barceloneta per la propera Festa Major, ultra el seu programa de festes, compta amb uns Jocs Florals que es celebraran amb solennitat. Per tal motiu estan ja molt avengeats els treballs a l'efecte, i la comissió organitzadora compta amb bon nombre de premis de prestigioses personalitats. A no trigar molt, serà publicat el cartell convocatori.

De Societat

De Madrid ha tornat el nostre amic En Macari Masó Gollerichs, després d'haver-se examinat de doctorat en la carrera de Medicina, amb notes d'«Excel·lent».

La nostra enhorabona.

S'ha concedit Carta de rehabilitació del títol de comte de Sant Miquel de Castellar a don Joaquim de Villalonga, fill de la baronessa de Maldà.

De l'estranger arribaren En Camil i N'Alfons Fabra, fills dels marquesos de Masnou.

Tornen de Madrid els senyors Cuyas-Ponsich.

Ha tornat de la Cort, on ha somnat alguns dies, la doctora Quadras Bordes.

Diumenge vinent, festivitat de Sant Joan Baptista, celebren llurs dies, entre altres, els senyors Ventosa i Vallés, Vallés i Pujals, marquesos de Casa Brusi, Alonso de Leon, San Roman de Ayala, ves-comte de La Laguna; senyors Garriga i Masó, Ma-luquer i Viladot, Rialp, Parellada, Naveran, Fabra de Sentmenat, Ros Carcer, Ribas, Amat i Aymat, Francesc, Lamote de Grignon, Ragué, Vallés i Pallejà, Costa i Deu, Bertrand, Caballera, Coma i Clapés, Camín d'Agulo, Comamala, Bayer, Pagés, Cabrol, Menja, Bernat, Llimona, Soler, Roig, Comas d'Argemir, Vallés i Tàber, Lligé, Bracons, Vilaseca, Albert, Alonso López, Guardiola, Argas, Oller i Rabasa, Llopis, Llana, Borràs de Pallau, Clavera, Sicart, Mart, Sans, Mas Yebra, Nadal, Palmarola, Perpinyà, Ferrer-Vidal, Baranell, Ferrater, Mas, Canalias, doctor Boga, Casamada, Bonastre, Boada i Cistafel, Tejada, Torres-Ballester, Del-mau, Tey, Grau, Pons, Margenat, Cendra, Bañeres, Ferratges, Val-deneu, Rafecas, Turull, Taltavull, Arana i de la Hidalga, Maza, Soler, Vila, Guardiola, Carbó, Carreras, Ferrer-Guall, Rogent, Masó Ventós, Sany, Père, Père Viejo, Escoda, Vilara, Pichz, etc.

A l'església de Sant Agustí van celebrar matrimoni la senyoreta Josepa Badó i Roma, filla d'En Joan Badó, amb el meigs el jove doctor Jaume Vilà i Vila.

Va beneir la unió el rector de l'Es-cola Nou, reverend En Prus Boscà, prebete, i actuaren de padrins del casament En Nicolau Usart i En Ramon Pujol.

La núvia lluita esplèndida i elegant tolette.

Els invitats, en nombre de vuitanta, foren obsequiats amb un banquet a l'Hotel Restaurant Peninsular.

La fel·lic parella va sortir de viatge cap a l'estranger, després de visitar la Basílica de Montserrat.

FIVE

Publicacions rebudes

— Hem rebut els darrers números del «Ridic Jovenut» de Sabadell, que contenen ultra les acostumades ressenyes de les lletres de pietat que han tingut lloc damunt en aquella població, articles interessants de propaganda catòlica.

— S'ha publicat la Memòria de la Corporació del Consell Directiu de la construcció de cases barates durant l'any 1921.

Aquesta Memòria, redactada pels senyors don Enric Pló i Passot i don Carles Gual, Ané, va ésser llegida en la Junta general celebrada el darrer mes de gener.

És un treball molt interessant, pel que es veu la tasca social que realitza la Corporació, tan digna d'elogi.

LLIBRES NOUS

«Guia de San Sebastián».—La capital de la Guisca estava mancada d'una «Guia» donés idea exacta de tot el que interessava saber als nombrosos estuents que anaven a visitar aquella bellíssima població litoral cantàbria.

Comprent-ho així, l'«Empresa Editorial de les Guis» «Ràpid» n'ha publicat una completa de Sant Sebastián, omplint un buit que notaven tots els que acostumen a visitar, o que, com a turistes, sojornen alguns dies a la capital de Guisques.

La «Guia de San Sebastián» és obra de don Joan Frats Vázquez, autor d'altres obres similars.

En primer lloc fa una acurada descripció de la ciutat, i a continuació s'enumeren els seus carrers, places, passeigs, grutes i parcs. Després es dona compte de les oficines públiques, asils, esglésies, sales, consulars, teatres i de tot el que cal saber al que es troba accidentalment a una ciutat. La dita «Guia» es troba redactada en espanyol i en francès, per a la major comoditat dels estrangers desconeguts del nostre idioma.

Avalora aquesta excel·lent «Guia de San Sebastián» un nou i magnífic plànol en tres colors, d'ela ciutat.

Aquesta Guia «Ràpid» és a la premsa.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Queda oberta la negociació dels cupons venciment 1.er de Juliol pròxim

AGÈNCIA DE VIATGES

EXCURSIONS ACOMPANYADES

Pròximes sortides cap a PARÍS I LOURDES: 30 de juny i 14 de juliol SUÏSSA I PARÍS: 21 de juliol Sol·liciteu fascicles detallats

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números. 4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 21

NELL'S ENTRATS:

por Itàlia «Venezuela», de Valparaiso, amb càrrega general i 34 passatgers.
por espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 161 passatgers.
por espanyol «Trini», de Certe, amb càrrega general i 1 passatger.
por espanyol «Josefa Cano», de Cúcuta, amb càrrega general.
por anglès «Asiatic», de Bilbao, amb càrrega general.
por espanyol «Beliver», d'Alacant, amb càrrega general i 54 passatgers.
por espanyol «Alberto», de Corcubión, amb càrrega general.
por espanyol «Canalejas», de València, amb càrrega general i 1 passatger.
por holandès «Merop», d'Amsterdam, amb càrrega general.
por alemany «Sara», d'Hamburg, amb càrrega general.

NELL'S DESPATXTS:

ola espanyola «Angela Balas», amb càrrega general, cap a Melilla i Escaltes.
bot espanyol «Joven Paquito», amb càrrega general, cap a Palamós.
bot espanyol «Dos Hermanos», amb càrrega general, cap a Cartagena.
bot espanyol «Juan Bautista Cano», amb càrrega general, cap a Port de la Selva.

NELL'S SORTITS:

por espanyol «Cabo Villano», amb càrrega general, cap a Nova York.
por espanyol «Folgar», amb càrrega general i trànsit, cap a Les Palmes i Escaltes.
por alemany «Neapel», amb càrrega general i trànsit, cap a Sant Felip.
por Itàlia «Venezuela», amb càrrega general i trànsit, cap a Marsella i Genova.
por Itàlia «Boito», amb càrrega general i trànsit, cap a València.
por espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Mahón.

AGENT INTERVENTOR

Per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa, ha estat nomenat col·legiat de torn En Ferran Maury, per a intervenir la liquidació general de les operacions de mes, que passen a comptat, a 3 de juliol vinent, a l'Associació del Mercat Lliure de Valors.

TARIFES CARRILAIRES

Les Oficines del Poment del Traction ha a disposició de totes les persones que desitgin consultar-ho, el projecte de tarifa especial temporària, V. num. 1 i 1-S (1923), de la companyia dels Ferrocarrils de Mallorca Aragó, per al transport de viures, rebuda en aquesta Corporació, mitjançant la Direcció general d'obres públiques, Negociat de Tráfico Ferrocarril.

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE MADRID

100 per interior, comptat	71'60
» fimes.....	00'00
» fi pròxim.....	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)...	96'00
Banc d'Espanya.....	593'00
Arrendatària de Tabacs.....	243'00
Stat. Gral. Sucr. Obligacions.....	00'00
» » Ac. preferides.....	88'50
» » ordinàries.....	00'00
Francs.....	41'75
Lliures.....	31'12
Banc Espanyol Rio Plata.....	240'00
Cèdules hipotecàries.....	00'00

BORSA DE PARIS

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
» 100 Exterior.....	000'00
Accions Nord d'Espanya.....	00'00
» Alacant.....	000'00
» Andalusos.....	000'00
Renda russa 5 per 100.....	000'00
» 4 1/2 per 100.....	000'00
Brasil 4 per 100.....	000'00
Banc Espanyol Rio Plata.....	570'00
Renda francesa 3 per 100.....	56'50
Accions Rio Tinto.....	2.695

PREMI DE L'OR

(Préus de compra)

Alfons	125'50 percent
Isabel	129'00 »
Unces i mitges unces	125'00 »
Quart d'unça	125'00 »
1/16 d'unça	125'00 »
Francs	125'00 »
Dòlars	6'475 »
Lliures	32'00 »

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra Gans

PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francesos, 4170
» Anglesos, 31'00
» Italians, 30'50
» Belgues, 35'80
» Suïssos, 121'00
» Portuguesos, 0'23
» Alemanys, 0'01
» Austriacs, 0'01
» Holandesos, 2'50
» Russos, 0'00
» Grecs, 00'0
» Suecs, 1'70
» Noruecs, 1'02

BORSA DE BARCELONA

22 de juny de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords a 68'30, i Alacants a 72'50.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords a 68'45 i a 68'40, Alacants a 72'55 i a 72'50, Orenses a 19'20 i a 19'10, Aigües a 122'25 i a 121'75 paper. Gran Metropolità de 145'00 a 144'00 i a 144'25, Transversal de 162'00 a 158'00 i 158'50, Autòmibus de 113'50 a 113'00 i a 113'25, i Felguera a 56'50.
Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 68'35 i a 68'30, Alacants a 72'50 i a 72'45, Andalusos a 59'20, i Orenses a 19'05.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'15 de Nords i 0'05 d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'05 d'Alacants, i de Nords no hi ha variació.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 41'90; suïssos, 121'25; belgues, 35'80; lliures, 31'14; liras, 30'65; dòlars, 6'74; marcs, 0'01, i coronas 0'0125.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2% a 99'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 1/2% pref. a 110'00.
Barcelonense de Navegació 4 1/2% a 30'00.
Companyia Espanyola de Colonització 6 1/2% a 96'50.
Foment d'Obres i Construccions 6 1/2% a 95'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'25.
Ferrocarrils de Catalunya 6 1/2% a 100'00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 1/2% a 99'25.

Grans Molins Bascos 6 1/2% a 93'00.
Mines de Potassa de Soria 7 1/2% a 100'00.
Gran Metropolità 6 1/2% a 99'50.
General Tramvies de Barcelona 6 1/2% a 100'50.
Hotel Ritz 7 1/2% a 95'00.
Ajuntament de Sevilla 6 1/2% a 95'75.
Productes Pirelli 6 1/2% a 97'00.
S. A. Colònia Güell 6 1/2% a 94'00.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

Paris, xec.....	41'90
Londres, xec.....	31'14
Berlin, xec.....	0'01
Vienna, xec.....	0'0125
Roma, xec.....	30'65
Genova, xec.....	35'80
Zurich, xec.....	121'25
Nova York, xec.....	6'74

Deutes Estat

Interior	A.....	71'60
	B.....	71'60
	C.....	71'60
	D.....	71'60
	E.....	71'60
	F.....	71'60
	G.....	71'60
Exterior	A.....	68'75
	B.....	68'75
	C.....	68'75
	D.....	68'75
	E.....	68'75
	F.....	68'75
	G.....	68'75
Amort. 5 %	A.....	96'15
	B.....	96'15
	C.....	96'15
	D.....	96'15
	E.....	96'15
	F.....	96'15
	G.....	96'15
Amort. 5 %	A.....	96'15
	B.....	96'15
	C.....	96'15
	D.....	96'15
	E.....	96'15
	F.....	96'15
	G.....	96'15

Estrangers

Cèdules Argentines 6 1/2%.....	2'995
--------------------------------	-------

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi a guisa del Regidor.

Ajustaments i Diputacions

Municipi semestre.....	81'00
1906.....	79'25
1907 D.....	79'25
1912 B.....	79'25
1912 E.....	74'50
1912 F.....	74'25
1913 B.....	78'75
1913 E.....	78'25
1913 F.....	78'25
1914 B.....	78'25
1914 E.....	78'25
1914 F.....	78'25
1915 B.....	78'25
1915 E.....	78'25
1915 F.....	78'25
1916 B.....	78'25
1916 E.....	78'25
1916 F.....	78'25
1917 B.....	78'25
1917 E.....	78'25
1917 F.....	78'25
1918 B.....	78'25
1918 E.....	78'25
1918 F.....	78'25
1919 B.....	78'25
1919 E.....	78'25
1919 F.....	78'25
1920 B.....	78'25
1920 E.....	78'25
1920 F.....	78'25
1921 B.....	78'25
1921 E.....	78'25
1921 F.....	78'25
1922 B.....	78'25
1922 E.....	78'25
1922 F.....	78'25
1923 B.....	78'25
1923 E.....	78'25
1923 F.....	78'25

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya 1.ª s.....	65'35
Prioritat.....	69'00
Pamplona.....	69'00
Astúries 1.ª hipoteca.....	69'00
2.ª.....	69'00
3.ª.....	69'00
Lleida a Reus.....	69'00
Vilalba a Segovia.....	69'00
Especials Almansa.....	69'00
Almansa a València ad.....	69'00
no ad.....	69'00
Mines Sant Joan.....	69'00
Alsasua i Sant Joan.....	69'00
Osca a França.....	69'00
Nord especial 6 1/2%.....	69'00

Millesors al port

El Negociat de Ports fa saber que don Ferran Rico i Rodríguez ha sol·licitat la concessió per a instal·lar als molls de Sant Bertran, Ponent i Morrot, del port d'aquesta capital, vies fèrries, toltes i grues, per al servei públic de càrrega i descàrrega.

S'admeten reclamacions per escrit al Govern Civil, durant un termini de trenta dies.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS
Paguem els cupons venciment primer de juliol.

Govern civil

ESTADISTICA D'ESCOLES

Una circular del governador diu que el director general d'Ensenyament Primari ordena la confecció de l'estadística de les escoles públiques d'Espanya, amb subjecció al model publicat, el qual servei han de complimentar tots els mestres i mestresses, propietaris i substituïts, tramettent-lo cada un a l'inspector de llur zona.

Ajustaments i Diputacions

Municipi semestre.....	81'00
1906.....	79'25
1907 D.....	79'25
1912 B.....	79'25
1912 E.....	74'50
1912 F.....	74'25
1913 B.....	78'75
1913 E.....	78'25
1913 F.....	78'25
1914 B.....	78'25
1914 E.....	78'25
1914 F.....	78'25
1915 B.....	78'25
1915 E.....	78'25
1915 F.....	78'25
1916 B.....	78'25
1916 E.....	78'25
1916 F.....	78'25
1917 B.....	78'25
1917 E.....	78'25
1917 F.....	78'25
1918 B.....	78'25
1918 E.....	78'25
1918 F.....	78'25
1919 B.....	78'25
1919 E.....	78'25
1919 F.....	78'25
1920 B.....	78'25
1920 E.....	78'25
1920 F.....	78'25
1921 B.....	78'25
1921 E.....	78'25
1921 F.....	78'25
1922 B.....	78'25
1922 E.....	78'25
1922 F.....	78'25
1923 B.....	78'25
1923 E.....	78'25
1923 F.....	78'25

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya 1.ª s.....	65'35
Prioritat.....	69'00
Pamplona.....	69'00
Astúries 1.ª hipoteca.....	69'00
2.ª.....	69'00
3.ª.....	69'00
Lleida a Reus.....	69'00
Vilalba a Segovia.....	69'00
Especials Almansa.....	69'00
Almansa a València ad.....	69'00
no ad.....	69'00
Mines Sant Joan.....	69'00
Alsasua i Sant Joan.....	69'00
Osca a França.....	69'00
Nord especial 6 1/2%.....	69'00

Millesors al port

El Negociat de Ports fa saber que don Ferran Rico i Rodríguez ha sol·licitat la concessió per a instal·lar als molls de Sant Bertran, Ponent i Morrot, del port d'aquesta capital, vies fèrries, toltes i grues, per al servei públic de càrrega i descàrrega.

S'admeten reclamacions per escrit al Govern Civil, durant un termini de trenta dies.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS
Paguem els cupons venciment primer de juliol.

Govern civil

ESTADISTICA D'ESCOLES

Una circular del governador diu que el director general d'Ensenyament Primari ordena la confecció de l'estadística de les escoles públiques d'Espanya, amb subjecció al model publicat, el qual servei han de complimentar tots els mestres i mestresses, propietaris i substituïts, tramettent-lo cada un a l'inspector de llur zona.

Necrològica

A l'edat de 75 anys ha mort el periodista Nartur Guardiola Chabau.

En la seva joventut figurà l'artur Guardiola entre els elements més avançats de Catalunya, essent elegit secretari de la Primera Internacional, i més tard de l'Estat Català, arran de la Revolució de Setembre, sofrint persecucions. Es negà sempre a exercir els càrrecs que en aquells terribles dies es repartien.

Fou enterrat ahir.

D. E. P. i rebí la seva filla i la redacció de «Las Noticias» l'expressió del nostre condol.

El Congrés de Metges de Llengua Catalana

Comunica l'Associació General de Metges de Llengua Catalana que el V Congrés de Metges de Llengua Catalana, organitzat per aquesta entitat, que s'ha de celebrar a Lleida els dies 24, 25 i 26 de l'actual, constituirà un veritable èxit, tant pel nombre de congressistes inscrits, com per la importància dels temes i comunicacions que s'hi sotmetran a discussió.

La sessió inaugural, a la qual assistiran nombroses representacions oficials, tindrà lloc diumenge, 24 del corrent, a dos quarts de quatre de la tarda; el secretari, doctor Guisera, llegirà la memòria dels treballs de la Junta organitzadora, i el president, doctor Tarruella, el seu discurs d'obertura.

Després les autoritats i la Junta del Congrés inauguraran l'Exposició aneja a l'esmentat Congrés, la qual tindrà força importància, tant per la quantitat de cases expositors, com per la valua industrial d'aquestes. La Junta organitzadora d'aquesta Exposició obsequiarà les representacions inauguradores amb un «lunch», servit al local que estatjara els congressistes en llurs deliberacions.

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIO TELEGRAFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Donable.....	16.04	00.00	16.34	00.00		00.00
uturs.....	14.59	14.64	14.79	00.00		14.82
ol.....	13.21	13.25	13.34	00.00		13.40
ubre.....	12.66	12.70	12.76	00.00		12.84
er.....	12.53	12.56	12.62	00.00		12.71
g.....	12.40	N.	12.49	00.00		12.58

Alexandria	Juny	Octubre	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
rs. Ashmouni	29.95	28.65	Juliol.....	15.10	00.00	00.00
			Nbre.....	15.49	00.00	00.00
Sakellaris	30.37	32.45				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Donable.....	27.65	00.00	00.00	00.00
uturs.....	26.40	26.70	26.82	00.00
ol.....	24.24	24.35	24.54	00.00
ubre.....	23.63	23.93	24.54	00.00
er.....	23.53	23.68	23.70	00.00
g.....	23.49	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Donable.....	27.00	00.00	00.00	00.00
uturs.....	26.55	00.00	00.00	00.00
ol.....	23.60	00.00	00.00	00.00
ubre.....	23.27	00.00	00.00	00.00
er.....	23.19	00.00	00.00	00.00
g.....	23.09	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 21 de juny de 1923

D'espectacles

Cinema

LES DARRERIES DE LA TEMPORADA

Proper ja l'estiu, els nostres primers cinemes estan a les acaballes de la temporada. Poïser a últims d'aquest mes es decideixin a canviar. Mentrestant, tots tenen cura d'organitzar nous programes, que si bé no tenen l'atracció dels de l'últim hivern, són prou per a fer endur l'atenció del públic.

L'empresa del Pathe Cinema ha tingut una bella pensada. Donat el caràcter cultural del film «Caçants feres a l'Àfrica», invità dies passats la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament, per a l'organització d'unes sessions matinals dedicades als nens de les escoles.

Al senyor Ainaud, director tècnic de la dita Comissió, no se li escapà la justa utilitat de tals projeccions, i a l'efecte foren rapidament ultimats tots els detalls per a portar-la a terme. Aquests dies han passat pel Pathe Cinema un nombre crescut d'infants, els quals, tot divertint-se han après bellament poques nocions de zoologia. Ha estat una demostració de l'eficàcia del cinema com a element educatiu, que cal agrair al director de la casa Universal.

Al Saló Catalunya ve donant-se altra vegada «Nanuk l'esquimal», film bell i ensenyador. «Nanuk» es repeteix i agrada i si d'aquí un quan temps es tornés a projectar, com ara, s'acceptaria benevolentment. Car la pel·lícula té un caire de seriositat, de modest transcendentalisme, que l'allunya totalment de la frivolitat que impera en els programes de cinema.

NOTES DE L'ESTRANGER

La Paramount ha presentat oficialment a Nova York el film «Billings malgastador», en el qual es presenta, per primera vegada, com a estrella. En Walter Hiers, successor de Fatty. L'argument consisteix en un bon americà que cau a l'Espanya clàssica i divertida, i entre «xatos», «sautes» i «manoles», perd els diners i l'entusiasme.

També ha presentat «Adam i Eva», direcció de Robert Vignola, i realitzada per Marion Davies, i «The Covered Wagon», història dels vells temps de la colonització californiana en la qual interviuen Lois Wilson i J. Warren Kerrigan; «Cora Reials», per Agnès Agnès i Richard Dix, i «La grapa del tigre», per Jack Holt.

Aquestes produccions no tenen, però el caràcter d'especials. Les superproduccions especials són «Grumpy», gran creació del vell actor Theodor Roberts, artista prestigiós en els estudis i en l'escena parlada. T. Roberts, és un puntal, potser, el més ferm puntal de la Paramount. El seu treball típicament americà és d'efecte segur. Malgrat la frivolitat del públic i el poc relliu que generalment dona als actors «de caràcter», és un dels homes de teatre més populars. Popularitat que, naturalment, esdevindrà ara arreu del món, amb la magistral pel·lícula «Grumpy».

La Goldwyn ha llançat «La bella vanitat», adaptació de la novel·la de T. Mac Reray's, dirigida per Huc Ballhu.

La Metro «Vostre protecció», per Enid Bennet, «Jazzmania», per Mae Murray, i «La dona de bronze», amb la intervenció de la casa Kimball Young.

La «Firs National» ha obtingut el rècord de les presentacions amb «Daddy», interpretada pel petit Jackie Coogan.

El film és, naturalment, sentimental. L'infant Coogan, dissortat com sempre, lluita, somriu, guanya cors, i com sempre, magistralment, plora. Les llàgrimes d'aquest xicot és el triu que una vegada esbossat, mai deixa d'obtenir un efecte indiscutible. Els organitzadors americans ho saben, i les pel·lícules que dirigeixen amb la col·laboració d'aquest artista, tot és cercar un moment, per a aplicar aquest gran efectisme. Jackie Coogan, ara treballa en el seu primer treball per compte de la Metro Pictures.

A París i al «quartier latin» hi ha hagut últimament una sorpresa. De bon matí foren fixats per les cantonades uns amonins d'una casa americana editora de pel·lícules que havia de tancar unes escenes de clàssic barri d'estudiants. Necessitava dos cents comparses (cent homes i cent senyores). Aquesta oferta era dirigida només als estudiants autèntics i pobres de París. S'els oferien cinquanta francs, havent d'intervenir en les escenes de conjunt que, com és natural, havien d'ésser d'una veritat suggestiva.

No cal dir, que pels cinquanta francs, els estudiants hi van caure com a mosques. I tot París, a hores d'ara, celebra la gran idea.

Avui, divendres, tindrà lloc al teatre Victoria, la primera representació a Espanya de l'opèra del mestre Walter Brummé «La noche azul», adaptada a l'escena espanyola per en Cassimir Giralt.

En la interpretació prenen part la parella Zuffoli-Peña, i els artistes senyors Severini i Espinosa, i els senyors Goula, Cid i Múrcia.

Diuenge vinent serà estrenada al Teatre de la Comèdia de Gràcia l'obra dramàtica en quatre actes «La masia de les flors», original dels joves autors Víctor Alaiella i Francesc García López (Garcillón), i sobre la qual hi ha les millors referències.

Sota la direcció de la nova Junta de Teatre i del nou director escènic En Pau Serra, l'Ateneu de Sant Lluís, Compagnie, de Sant Andreu de Palomar, inaugurarà la temporada d'estiu amb una selecta funció de teatre, la qual tindrà lloc diuenge vinent, diada de Sant Joan, a les sis en punt de la tarda.

L'Elenc Artístic posarà en escena el drama «La Creu de la Masia», finalitzant l'espectacle amb l'estrena del sainet en un acte «Caballeros».

Està assajant-se activament el drama en tres actes i cinc quadros «El Sometent d'igualada».

Concurs per a un cartell

La Penya de l'Aire convoca tots els artistes a un Concurs de projectes de cartell, anunciant la «Volta aèria a Catalunya».

Bases

Primera. Es concedirà un premi únic de 200 pessetes al millor projecte que es presenti.

Segona. Les mesures dels projectes hauran d'ésser 0'54 per 0'84 metres, quedant l'artista en absoluta llibertat respecte a procediments, procurant que el nombre de tintes sigui el de tres com a màxim.

Tercera. L'assumptiu haurà de representar una escena d'aviació terrestre.

Quarta. El text serà el següent: «Volta aèria a Catalunya. Penya de l'Aire. 7, 8 i 9 setembre 1923».

Cinquena. Totes les obres hauran d'anar signades amb el nom o pseudònim de l'artista.

Sisena. Els projectes s'hauran de donar a la Secretaria de Penya de l'Aire par tot el dia 14 de juliol.

Setena. El Jurat serà el Consell Directiu en ple de la Penya de l'Aire.

Vuitena. Publicat el veredict, l'autor premiat podrà recollir el premi; els no premiats podran passar a recollir llurs obres per tot el mes de juliol.

Novena. L'obra premiada quedarà d'absoluta propietat de la Penya de l'Aire.

Els esports

EXCURSIONISME

Demà, dissabte, a la nit, el Grup Atlàntic Veritat efectuarà una excursió al Tibidabo, a la qual quedem convidats tots els altres Grup i simpatitzants.

HIPIQUES

Barcelona - Turf. — La Junta directiva d'aquesta Societat preocupant-se de poder oferir als socis els més grans aventatges en quantes actes hípiques se celebrin en aquesta ciutat, ha aconseguit de la del Reial Polo Jockey Club que concedeixi als socis de Barcelona-Turf, unes invitacions que, al preu de cinc pessetes, per dia de concurs, es facilitaran a la secretaria de Barcelona-Turf durant els dies laborables.

Les esmentades invitacions són rigorosament personals i els socis que les utilitzin hauran de presentar-les juntament amb la contrassenya o carne del Barcelona-Turf als porters del Reial Polo Jockey Club.

BARREJA

El Comitè de Rem del Reial Club Marítim de Barcelona, en vista del gran triomf obtingut en les Regates dels campionats de Catalunya de Rem que tingueren lloc el passat diuenge últim en aquest port, ha disposat celebrar un banquet en honor a tots els tripulants que participaren en les esmentades regates, la qual data, condicions i lloc s'anunciarà oportunament.

A la secretaria del Reial Club Marítim de Barcelona s'admeten les inscripcions per assistir a l'omenatge en projecte.

CICLISME

Esport Ciclista Badaloni. — Una nova prova ha fet créixer l'interès de la festa que aquesta entitat prepara per a la vella de Sant Joan.

Es tracta d'un match de persecució, sobre velocitat entre un conegut «ex-routier» el qual aconsegui una brillantíssima classificació diuenge passat, a la carrera de pujada a la Rabassada, i un notable motorista de la deportiva Badalona.

El programa, doncs, serà: Carrera ciclista d'eliminació. Match de persecució (velocitat). Castell de focs. Ball de revella (dues parts), a càrrec de la notable Banda de la Bonanova. Es començarà a les nou en punt.

ATLETIQUES

Festa Atlètica. — A l'endemà, diada Festa Atlètica. — Diuenge, festa amb motiu de la presentació dels senyors socis de l'Esport Ciclista Badaloni, de la Secció d'Atletisme, creada fa poc per la preparació atlètica de ciclistes i socis que ho desitgin, se celebraran les següents proves atlètiques: Presentació dels atletes Salts. Paral·leles. Carrera de velocitat, 80 metres. Match de boxa (exhibició). 1.000 metres cócs, a peu. Llançaments. 1.000 metres marxa.

Anuncis d'espectacles

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A.

Companyia MARTINEZ SIERRA

Primera actriu:

Catarina Bárcena

Avui, divendres, a tres quarts de deu de la nit. El grandios espectacle d'Eduard Marquina.

EL PAVO REAL

Creació de Catarina Bárcena. Suntuosa presentació. — Demà, dissabte, tarda, a preus populars. MADRIGAL (dos actes) i ROSINA ES FRAGIL. Nit, gran funció de verbena. 2 obres. 2. Estrena de la comèdia en tres actes, d'Arriches.

LA TRAGEDIA DE MARICHU i la comèdia en dos actes de Martínez Sierra. MADRIGAL. — Diuenge, única representació en funció de tarda, del famós espectacle EL PAVO REAL. Nit, LA TRAGEDIA DE MARICHU.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

Companyia de sarsuela i opereta PINEDO-BALLESTER

Avui, divendres, gran funció en HONOR I BENEFICI de l'eminent bariton JOSEP LLUIS LLORET

Nit, a les deu. El divertit entremès MANOLITA LA PEQUE

Estrena del poema

Iríco-romàntic, en un acte, del mestre director i concertador d'aquesta companyia, Santiago Sabina (cantabes de Rafael Alarín).

NELVA

JOSEFINA BUGATTO, EMILI VENDRELL, JOSEP LLUIS LLORET

senyora González, i els senyors Soler i Gallego. Chor general. L'acció en un país imaginari, uns quants anys abans de la nostra era. Dirigirà l'orquestra l'autor de la partitura, el mestre Sabina.

La sarsuela en un acte i quatre quadros, del mestre Serrano.

LA CANCION DEL OLVIDO per la senyoreta Mir, i els senyors Fuentes, Lloret i altres principals artistes de la companyia.

Demà, dissabte, a la tarda. Butaca, 2 pessetes. LA MONTERIA. A la nit, gran programa de verbena, tres obres, cinc actes.

LAS MARISCALAS, NELVA i LA MONTERIA

Diuenge, a la tarda: LA CANCION DEL OLVIDO, NELVA i LA MONTERIA. A la nit: LA ESTRELLA ERRANTE, NELVA i LA MONTERIA. — La setmana que ve, última de la temporada. Cada tarda, a preus populars, butaca, 2 pessetes, LA MONTERIA. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

Temporada d'estiu de 1923. Gran companyia còmica-dramàtica del

Teatre Lara de Madrid

Director d'escena

Ricard Simó Raso

Tarda, a les quatre, gran reunió ciclista motorista, amb importants proves ciclo-motoristes. Passejada de corredors. Carrera a l'americana (una hora). Carrera de selecció en pista (per primera vegada a Catalunya i Espanya). Gan carrera de velocitat, sobre 50 quilòmetres, havent-n'hi cinc de les millors marques. També hi prendrà part el guanyador de la Rabassada.

Conferències

Per avui, divendres, a les deu de la vella té anunciada el grup excursionista «Barceloneta», secció de la J. N. Sant Miquel, 3, una sessió de projeccions a càrrec de l'aficionat en Ramon Bru.

Continuant les lliçons de cuina pràctica familiar per a senyoretes, demà passat diuenge, a les dotze, a l'estatge del Centre Social de Bellem, Tallers, 45, primer, el professor N'ignasi Domènech explicarà la condimentació del postre «Bunyols Reina Margot», sortejant-se després entre els concurrents.

Les senyores i senyoretes a les quals pugui interessar aquestes lliçons, poden assistir-hi, encara que no pertanyin al Centre.

senyors. Reparaz i Luca de Tena.

LA PIMPINELA ESCARLATA

Demà, dissabte, a la tarda. Més popular. QUE NO LO SEPA FERNANDA. Nit: Verbena de Sant Joan. LA REBOTICA i LA PIMPINELA ESCARLATA. — Diuenge, tarda i nit: LA PIMPINELA ESCARLATA. — Cada dia: LA PIMPINELA ESCARLATA. Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE GOYA

Companyia DIAZ-ARTIGAS ALTA COMEDIA

Avui, divendres, nit, a les deu. TRENA A BARCELONA de EL SUERO DE KIKI. Protagonista Pepeta Díaz de Artigas. — Demà, dissabte, tarda i preus econòmics. MARANITA DE SAN JUAN i NELLY. Nit: VERBENA DE SANT JOAN. LOS MILLONES DE MONTY i EL SUERO DE KIKI.

Teatre Barcelona

Telèfon 514 A. COLISEU DE VARIETATS TEMPORADA 1923-24

Avui, divendres, nit, a les deu. Quadro més bo d'atraccions. Projecció de notables pel·lícules. Debut de la simpàtica ballarina ALONDRA. Exit dels famosos malabaristes FOUR CLOVELLY GIRLS. Grans accions a l'original transformista LALO PO. Grandios exit de la eminent cançonista, amb repertori nou i exclusiu, i riquíssima presentació de MARIA CONESA.

Dilluns, serà d'honor i comiat de MARIA CONESA.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda. Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divendres, vespre, Grandiosos programes. Sis exits. Les vertides pel·lícules: SALDO DE CALCAT i LA CONQUESTA DE TRIQUETRAQUE. El cinedrama HORA FATAL. La famosa comèdia ELS SEPIORATS, CONSORTS. L'interessant film LA TRAGEDIA DEL CIRC, i la sena i última jornada de la gran serie francesa Gaumont EL FILL DEL PIRATA, titulada «Els mestres de xantax», pels renomats artistes Sandra Milowanoff, Alme Simon, G. rard i Georges Biscot.

Avui, divend

Formosa partitura de tan aplaudida esvela. — Preus corrents.

CURSAAL - Aristocràtic Saló

Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suñé. — Avui, divendres, grans i selectes programes. **ELS SEUS PLORATS CONSORTS**, comèdia de gran broma. Gran èxit a producció Gaumont. **ELS NOIS A ESCOLA** (exclusiva), divertida i enlluernadora comèdia pel lleigíssim noi de la ciutat. **ACTUALITATS GAUMONT**. Exit sorollós de la superproducció americana en colors **AMOR** (exclusiva), assumpte passional interpretat per la famosa artista Louise. **SALDO DE CALÇAT**, de brocat. — Avui, divendres, i demà, dis-

sabte, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de diumenge.

Diumenge a la nit, estrena de l'emocionant pel·lícula esportiva **LES MERAVELLES DE LA NEU** (exclusiva), estupeficients i sensacionals salts executats pels campions d'Alemanya, Noruega i Finlàndia. Ningú deixarà d'admirar-la.

Cine Princesa

Granvia Layetana
Tocant a la Plaça de l'Angel
EL LOCAL MES FRESC I COMODE
Avui, divendres, Gran Moda. **CARMODI EL DESCUIDAT**, per William S. Hart. **UNA BONA AMBAIXADA**. **L'HOMME SENSE NOM**, sisè llibre, titulat «La costa d'or». **CERCADORS D'OR**. **UNA PROVA PERILLOSA**. — Dilluns, tot estrenes, projectant-se

HERA LA PORTA I PERQUE LA VA MATAR, i altres.

Gran Concurs Hípic Internacional

En els parcs del Reial Poble Jockey Club (carretera de Sarrià). Demà, dissabte, primer dia. Omniturn (4.000 ptes. i una copa). Segueix obert l'abonament tots els dies del Concurs, a la taquilla del Teatre de Novetats, d'onze a una i de quatre a vuit.

AL CIM DEL TIBIDABO

Se celebrarà la REVETILLA DE SANT JOAN amb més esplendor que els

anys anteriors. Demà publicaran els diaris les festes detallades.

TURO PARK

PARC DE MODA
Jardins, atraccions i exhibició de

NAN PAQUITO

Cada nit, Concert per la Banda de Caçadors de Barcelona. — Cafè-Restaurant de primer ordre. Demà, nit, grans festes per a solemnitzar la clàssica

Revetilla de Sant Joan

i inauguració del servei d'Autobusos Plaça Catalunya a Turó-Park.

FUTBOL

Diumenge, 24 de juny, a dos quarts de cinc de la tarda. Partit de promoció entre els primers equips dels clubs

MARTINENC-AVENÇ

(Camp Barcelona de les Corts)
Per entrades i localitats per a aquest partit, al carrer de Fortuny, 1. Als senyors socis del F. C. Barcelona, mitjançant el rebut del present més, se'ls facilitarà la mitja entrada per a aquest partit al lloc indicat.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, a tres quarts d'onze, important partit a pistola. ARGOTIA i MARTIN contra GURUCEAGA i URQUIDI. Després es jugarà un segon partit per aplaudits pelotaris.

Es precis depurar la vostra sang.

Malalties de la PELL

Acné, Grans, Rojeors, Granallades, Píors, Furúncols, Eozemes, Brians, Psoriasis, Símols, Glandulitis, Vàrices, Llagues varicoses, Accidents sifítics

Tota malaltia de la pell no és altra cosa que el símptoma i reflex d'un estat constitucional causat per una sang corrompuda. Aquest enutjós trastorn es troba amb més freqüència en els artrítics que contenen aqueixes penoses i ostensibles erupcions d'eczema, acné, furunculosis, etc. Es precis, doncs, atacar el mal en la seva causa i fer passar pel torrent circulatori dels humors, i, per últim, dins els tel·lits un medicament capaç de modificar aqueix estat perillós. Sense això no hi ha curació possible. Partint d'aquestes dades precises i després de considerables treballs de laboratori va ser compost el

DEPURATIU Richelet

d'una eficàcia reconeguda com absoluta en el tractament de totes les malalties de la pell i que en l'actualitat constitueix la base de la medicació antiartrítica. Sigui quin sigui el seu origen, la seva índole i la seva forma; sigui quina sigui la seva antiguitat o la seva gravetat, cap malaltia de la pell pot resistir la influència d'aquest tractament modern que s'exerceix encara amb més rapidesa en totes les manifestacions artrítics, menys aparents però tan perilloses: Dolors, Gota, Rerma, Asma, Emfisema, Congestions, Vàrices, Flebitis, Arterio-Esclerosis, etcètera.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori J. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Bel-fort, Bayonne (França).

Resultat segur

Salut : Força : Vigor : Joventut HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal del reconstituent. Rehabilita des dels primers dies els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES. Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosi 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça de Santa Anna, 24, 1.ª Servei Municipalitzat

CENTRAL TELÉFON 2480 A. SUCURSALS

Districte I Balboa, lletra F, Barcel·la. — Tel. A. 1895.
I Estafeta. Poble Nou, Wad-Ras, 236. — Tel. 238 S.
VII Poble Sec, Campo Sagrado, núm. 24. Tel. 3400 A.
VIII Sans, Canonge Pibernat, 10. Tel. 104 H.
VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, núm. 133. — Tel. 757 G.

Districte IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 201. — Tel. 264 S. M.
IX Horta, Major, 27. — Tel. 99 S. M.
X Sant Martí, Montanya, 37. — Teléfon 234 S. M.
Hospital Clínic. — Tel. 332 G.
Sarrià, Reina Elisenda, 8. — Teléfon 107 H.

La Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres de Barcelona, S. A., interessa del públic que se serveixi exigir el carnet d'identitat amb la seva corresponent fotografia, als representants i dependents de la mateixa que es presentin per a concertar els preus d'enterraments, a fi d'evitar la intervenció de persones estranyes a l'empresa, que dificulten i encareixen el servei.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarterets de la Guàrdia Municipal.

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC I NOVA YORK
MONTEVIDEO
El vapor sortirà el dia 25 de juny de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana, i Vera Cruz.
El vapor **ALFONSO XII** sortirà el dia 17 de juny de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Vera Cruz. Admet càrrega i passatge cap a Costarica i Pacífic amb trasbord a Havana.
LINIA DE VENEZUELA, COLOMBIA I PACÍFIC
BUENOS AIRES
El vapor sortirà el dia 10 de juny de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, La Guayra, Puerto Cabello, Caracac, Sabanailla, Colón i pel Canal de Panamà a Guayaquil, Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaiso. Sortida de Valparaiso el 12 de cada mes tornant per la mateixa ruta fins a La Guayra i d'allí a Puerto Rico, Canaries, Cadix i Barcelona.
LINIA DE BUENOS AIRES
REINA VICTORIA EUGENIA
El vapor sortirà el dia 4 de juliol de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.
LINIA DE FERNANDO POO
CIUDAD DE CADIZ
El vapor sortirà el dia 15 de juny de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alicant i Cartagena, i el 20 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Poo.
SERVEI A FILIPINES I PORTS DE XINA I JAPÓ
ISLA DE PANAY
El vapor sortirà de Coruña el dia 1 de juliol, cap a Vigo, Lisboa i Cadix d'on sortirà el 13 cap a Cartagena, València i Barcelona i aquest port el 19 cap a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapur, Manilla, Hong-Kong, Xang-Hai, Nagasaki, Kobe i Yokohama, admetent passatge i càrrega per als dies p. rts i per altres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escale abans indicats.
A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.
Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors, men Telegrafia sense fils.

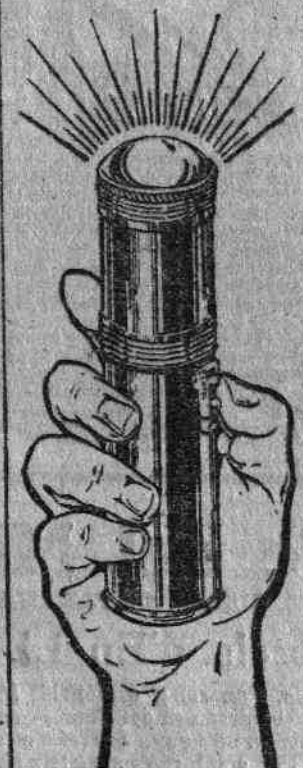
Ofertes

ES millors ampliacions fotogràfiques surten del taller de Reproduccions i Ampliacions fotogràfiques de J. Castell, Sant Antoni, 41 (Sant) Barcelona.

Vendes

Tapissos pintats
La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleogràfics, etc. Fabricació de marcs. Encomiades. No compreu sense visitar aquesta casa.
F. MONTFALCON
Boters, 4, final Portaferrissa.

La llum del dia a la mà

La obtindreu amb una lampara i pila elèctrica de la marca LOT, disposant, en tot lloc i en qualsevol moment de intensa llum.
Indispensable en les excursions i viatges: en la llar, en la fàbrica; servei de vigilància nocturna; per a buscar quelcom en la foscor, al pujar l'escala, en la tauleta de nit, en el moment de viatge: resultant sempre d'utilitat incomparable així en la ciutat com al camp.
SOLAMENT SON AUTÈNTICS LES LAMPARES I PILES ELÈCTRIQUES AMB LA MARCA LOT

Avisos

COPIES
Traduccions català, castellà i francès fem. Màquines modernes. «LA VEU», núm. 2892.

Per a anunciar
als periòdics servint-se de la
EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
estalviareu temps, molèsties i diner. Rambla de les Flors, 16, baixos. Teléfon 4563 A

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

A Breda

El lloc més sa de Catalunya, es lloga per anys o temporada casa a la carretera, 2 pisos, jardí i fruiters. S. Pau, 52, sabateria.

Busco pis

de 15 a 20 ds. alq. centric, sense mobles; gratificació 400 ptes. Escriure 4324, «Empresa Ideal de Informació», Rbla. Flors, 16, (Anunci).

Dispenses

Habitació

per a senyor a tot estar en 1.ª milia. Banys Nous, 1, 1.ª 1.ª costat Fernando.

Senyora cedeix

dues habitacions a tot estar, prop Rambles. Raó: Xudis, 18, quiosco.

Senyora sola

cedeix habitació independent. Raó: Mallorca, 373, 3.ª 3.^a

Boniques habitacions

per a 2 o 3 amics a tot estar. En Enric Granados, 13, torn (abans Universitat).

Habitació

per a dos amics sols a dormir. Sant Honorat, 9, 2.ª on, 2.^a

Senyor

a tot estar. Carme, 10, segon, 2.ª gons.

IDORMIU TRANQUILS

SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

allunya de les habitacions aquestes empipadores pestíoles, que amb llur fibló verinós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS

Recordeu's-en!

ZAM-PI-RO-NI

SE VEN A TOTES LES DROGUERIES I BASARS

AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I C. BARCELONA

CASA BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18

GRAN BASAR DE ASTRERIA SISTEMA NORD-AMERICÀ

Aquesta casa liquida totes les existències per donar lloc a una gran transformació dels seus negocis, i la immensa fama que ha adquirit per haver fet impossible tota competència amb ella quedarà justificada, aprofitant ara la baixa actual per a realitzar l'esforç d'oferir, en el ram de sastreria, noïts aventatges al públic, en Novetats, Robes i Tall, de manera que els compradors, amb modestíssimes quantitats, podran vestir-se a mida tan bé com si acudissin a les més famoses i luxoses sastreries.

Oferim rebaixes de més d'un 50 per 100

Vestits perfeccionadíssims com si fossin fets a mida amb robes de gran xic i tall anglès. Vestits de fil d'estiu a 15, 25 i 40 pessetes. - Vestits llancia a 40, 50, 65 i 75 pessetes els de superior qualitat. - Secció a mida amb robes elegantíssimes estams de gran xic a 50, 60, 75 i 100 pessetes els de qualitat superior: confecció i forros de primera.

A base dels mateixos preus confeccionem tota mena de peces d'Etiqueta, Fantasia, Esport i Chambre, Vestits per a platja, i Pijames des de 10 pessetes. Pantalons per a Tennis, de franel·la, «esterilla» i seda crua, des de 10 pessetes.

Secció de Camiseria | Secció de Gèneres de punt

Colls fil, piqué i seda,	des de pessetes 0'75	Mitjons fantasia,	des de pessetes 0'50
Camises percal, coll i punys,	" " 7'95	" " seda,	" " 2'95
" blanques i color	" " 4'95	Vestits interiors,	" " 10
Calçotets,	" " 3'95	Samarretes jumel,	" " 1'95
Camises a mida,	" " 10	Elàstics gran moda,	" " 1'45
100.000 gorres	" " 1'45	10.000 capells,	" " 2'95

En la Secció de Sabateria, models selectes i classes de gran luxe i molt sòlides. En les Seccions de Corbateria, Bisuteria, Mocadors, Marroquiner i Periferia trobareu gèneres d'un gust selecte i preus baratíssims.

Els assequibles preus que regeixen en aquesta casa no la priven d'obsequiar els seus compradors, segons sigui la importància de la compra, amb màquines d'afaitar, perfums, carteres, bitlleters, moneders, pintes, raspalls, botons per als punys i agulles de corbata. De tot això la CASA BASTIDA en té grans estocs.

Els clients que de fora estant vulguin proveir a casa nostra, no han de fer més que enviar 50 cèntims en segells i els serà enviat, a correu seguit, catàleg amb mostres per al vestit que vulguin, figurins, un centímetre i detalls d'un sistema que els permetrà prendre's la mida ells mateixos.

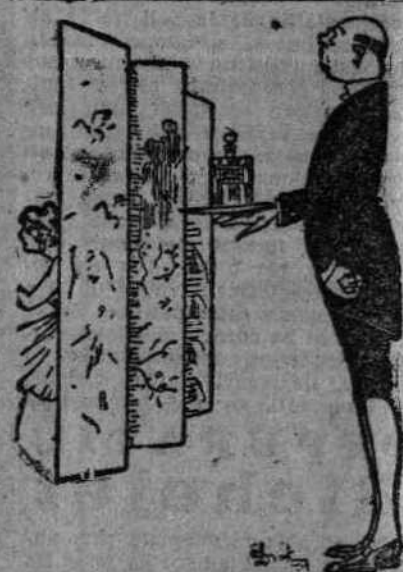

Los Pozos Mortiferos

El agua de los pozos se halla frecuentemente contaminada y con este motivo puede provocar epidemias. Es provechoso pues hacerla hervir y echar en seguida en cada litro del agua hervida un paquete de

LITHINÉS GUSTIN

Y así se tendrá un agua deliciosa para beber sea pura, sea mezclada con vino, y que luchará con éxito contra las enfermedades de los riñones, de la vejiga, del hígado y del intestino. Pero hay que evitar cuidadosamente las imitaciones y falsificaciones groseras e ineficaces.

En la toilette de las bellas no debe faltar jamás la colonia Poca-Cura, pues da la felicidad.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50. Crema, 2'50. Polvos, 2'50. - Aigua colònia, 1'50. Aigua de Colònia, 3'50, 6, 10 i 15 ptes. segons frasc. Locals peral cabell, 4'50, 6'50 i 10 ptes. segons frasc.

Darrerres oracions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRAL, BLE, Matinal, CHIFFRE, Rocío, ROSA V. Ortega, GLA VELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3. Polvos, 4. - Locals, 4'50, 7'50, 120 ptes., segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estol.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA

Santa Fe del Montseny

(LA SUISSA CATALANA)

Grans Hotels d'En Ll. Español

A 1.440 metres d'alçada. Panorama esplèndid. Muntanyes pintoresques. Excursions atractives. Temperatura deliciosa. Gran confort i servei acurats. Habitacions amb cambra de bany. Servei d'un autòmnibus de l'Hotel a l'estació de Sant Celoni. Per a informes al mateix Hotel.

Telèfon 49 de Sant Celoni.

Catarro dels nois

L'Anti-cataral BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor A. B. i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

IMPREMTA

venç per 3.500 ptes. Hi ha una màquina foli, guillotina, 50 ctm. (aransa), perforadora 50 ctm. i bastant tipu semi nou, res de corredors. Esc. 4323. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16. (Anunci.)

Demandes

Senyora formal

administraria casa persona sola o ajudaria feines casa família distingida dintre o fora capital. Escriure 4296. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci.)

Compres

Compraria automòbil

amb patent de 6 a 7 places marca Buick Cleverland o Hispano 6 cilindres, pagant 600 ptes. al mes, amb garantia. Esc. 4310. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci.)

Compraria cubetes fotogràfiques de ferro esmaltat i de 50 x 60 ctm., si estiguessin en bon estat i a preu d'ocasió. Ofertes al núm. 102 d'aquesta Administració.

Vendes

A TARRAGONA

a vint minuts de la població es ven esplèndida finca composta de luxos xalet, casa per a masover, cotxeria, aigua abundant, jardí, arbres fruiters i horta. Per a detalls escriure a C. Benlloch, Luchana, 23. Tarragona.

Agricultors!

Acolliu-vos a l'empadronament de la CAL·LA MUTUA contra les pedregades, a càrrec de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Fins el 31 de juliol s'admeten assegurances de col·lites per a un any, amb quotes molt reduïdes. Perits de l'Institut efectuen les taxacions dels sinistres 21 - PORTAFERRISSA - 21

Agricultors

Es ven a bon preu partida llavor remolatra. València, n.º 76, primer, primera.

Es la reina de les aigües de taula la de

VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 28

A MONTSERRAT demaneu Hotel Colònia

No hi ha a la muntanya qui pugui competir amb el dit Hotel. Habitacions amb pensió sense pensió, pisos per a famílies, es lloguen per a dies o mesos. Per a banquets o pel que es vulgui, demaneu detalls a Rambla Catalunya, 52, pral. - Telèfon 2200

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Fortuna

garantitge al qui compri el meu invent o vulgui associar-se. No tractaré amb especuladors. Escriure 4309, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci.)

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, perles, Compro or, plata, brillants i perles. Jorjor de J. Móra Rambla de les Flors, 8 A Cardener Cases

Laboratori especial per

ANALISIS MODERNOS D'ORINA

Demaneu el follet il·lustrat Dr. VELLVE, Professor AUX. de Facultat de Farmàcia, Fernando,